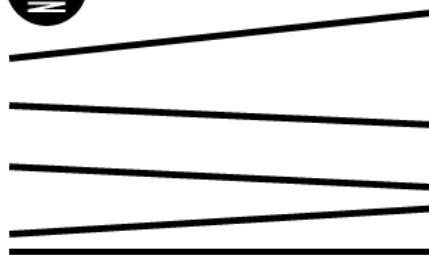

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Bjerre, Jens.

Mens Dagen svandt : Fortælling.

København : H. Hagerup, 1908

174 s.

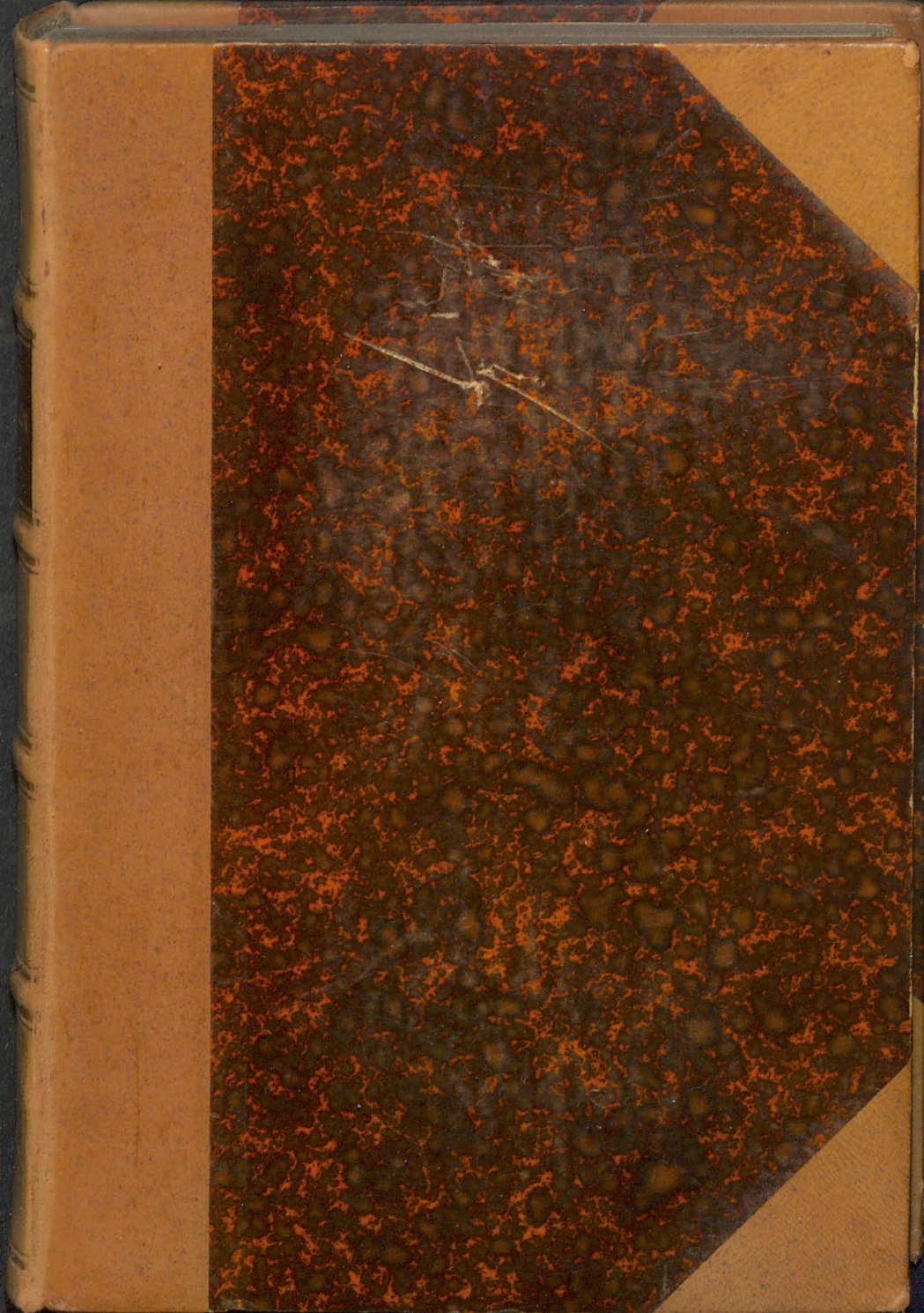
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

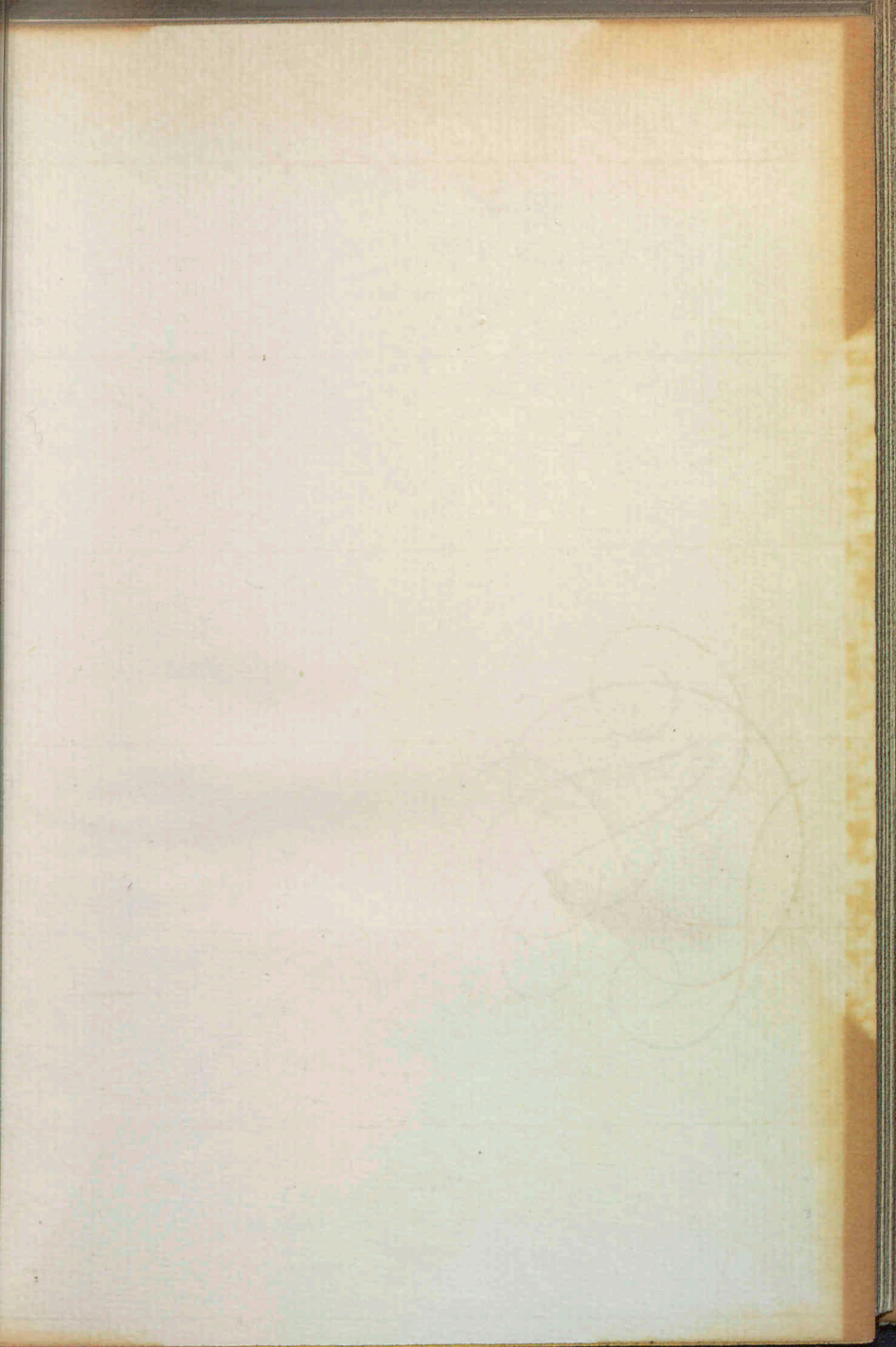
57, - 93.

Det Kgl. Bibliotek

130025488963

THE HISTORY OF

THE DUTCH EAST INDIA COMPANY

BY

JOHN H. COLEMAN

IN TWO VOLUMES

VOLUME II

NEW YORK

1854

JENS BJERRE

MENS DAGEN SVANDT

KØBENHAVN

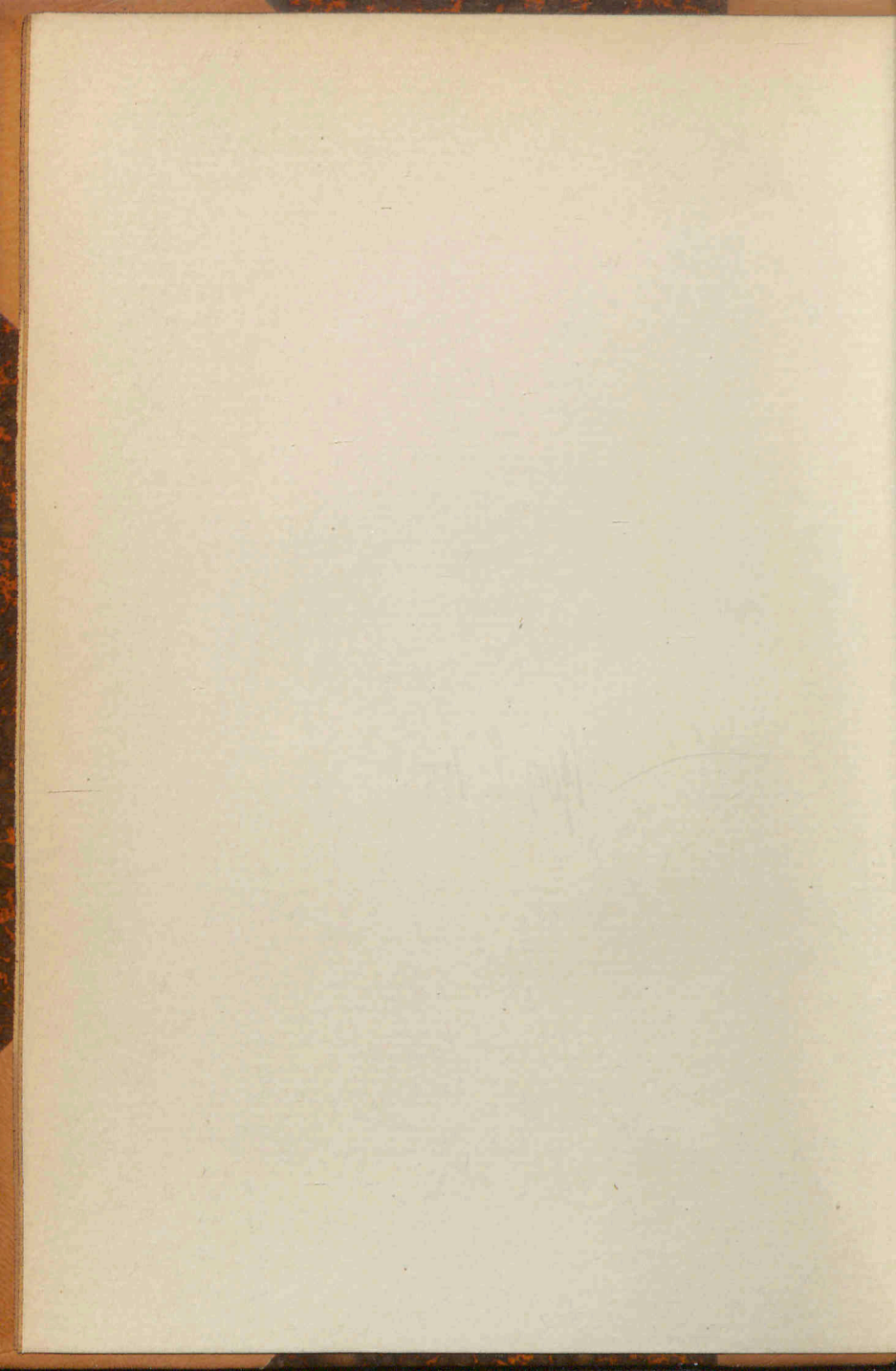
H. HAGERUP^s FORLAG

HOVEDKOMMISSIONÆR FOR NORGE: H. ASCHENHOU & CO.

1908

MENS DAGEN SVANDT

JENS BJERRE

MENS DAGEN SVANDT

FORTÆLLING

KØBENHAVN
H. HAGERUP'S FORLAG

1908

JENS BJERRE:

KAMP. 1905. 2 Kr. 75 Øre.

HAVETS BØRN. 1906. 2 Kr. 50 Øre.

KØBENHAVN — GRÆBES BOGTRYKKERI

I

Der var Feststemning over det hele, Lærkerne sang gladere end ellers, og Solen sendte store Straalebundter af Lys og Varme ned over den af Gaarsdagens Regn opblødte Jord.

Der var som sagt Feststemning i Luften, maaske mere tilfreds end forventningsfuld — som naar man efter at have gjort sin Pligt rejser sig fra et Bord, der paa et tidligere Standpunkt hørte til de velbesatte.

Det var ogsaa Grundlovsdag, og unge og gamle, store og smaa, Mennesker og Dyr, nød Dagen — hver paa sin Vis. En stod paa en Tribune og talte begejstrede Ord om Folkestyret. Han gennembævedes af en salig Følelse ved Synet af de lyttende Skarer om sig, og Nydelsen forhøjedes betydeligt ved Klangene af hans egne Ord. Hist inde mellem de høje Graner gik et ungt Par — de talte mere dæmpet, sparede Munden til senere og brugte Øjnene. Børnene

legede i Mark og Skov. Skolen var god nok, men Friheden var dog bedre, og det var «Frihedens» Dag.

Feststemningen havde lagt sig blidt ned over Egnen — som Mosekonens Bryg. Men ikke saa kold, nej, tværtimod saa mild og lun. Den hvilede ogsaa over Tofte Skole. Duerne kurrede deroppe paa Taget, og «Stolt» gjorde Haneben ude paa Møddingen. Mis laa og soled sig paa Græsplænen, og Flaget vajede nok saa gemytligt over det hele.

Anna Borup stod i Køkkenet og vadskede op, mens hun nynnede paa «Hans Peter». Der var noget drømmende over de mørkebrune Øjne, de var heftede paa det store Æbletræ uden for Vinduet, men de saa det ikke — Tankerne løb saa viden om Land.

Mon Frederik var blevet færdig nu? Det var Broderen, som var Kommis i den nærmeste By. Han var maaske i Færd med at pumpe sin Cykle, og Mejrup, Vennen, var vel alt kommet, stod maaske og saa til, mens han snoede sit blonde, velplejede Overskæg.

Det vilde blive dejligt derude under de store Bøge i Eftermiddag, hun skulde ordentlig dase og nyde Tilværelsen. — Bare hun nu ikke glemte noget — som sidste Grundlovsdag de ikke havde faaet Smør med til Aftensmaden.

Frederik og Mejrup var nok paa Vej nu, og de kunde snart køre de fire Mil herud.

Der kom et mere energisk Udtryk i Øjnene, og de smaa, lidt buttede Fingre rappede sig, Tallerken efter Tallerken stabledes op paa Bakken. Der gled en af dem, hun rejste den op mod de andre — den gled igen og med et rask Tag fik den paany anvist sin Plads. Men gæt, om den vilde! Nej, der laa den nok en Gang.

Der kom noget haardt i Øjnene, et Kast med Nakken og den genstridige blev atter anbragt — og gled.

De fyldige Kinder blev røde, og Tindingen med, Øjnene gnistrede, og hun smækkede Synderen saa haardt imod sin Formand, at de begge gik i Stykker.

Der laa de, anklagende. Hænderne sank ned, og der kom et bedrøvet Udtryk i Ansigtet, næsten skamfuldt.

At hun ogsaa kunde gøre det. — Skulde det da aldrig blive bedre med hende. Det var denne Farmor, hun havde arvet sin Hidsighed efter. Aa, denne Farmor, havde hun dog bare aldrig været! Skulde hun dog aldrig faa Bugt med dette Sind, der voldte hende saa mange angerfulde Timer.

Beskæmmet samlede hun Stumperne op, det var som hver enkelt saa bebrejdende paa hende.

Hun bar dem ud og fortsatte sit Arbejde, men Stemningen var borte.

Da hun var færdig med Opvaskningen, tog hun sit Liv af og løste sit lange, sortebrune Haar, saa det faldt i en Brus ned over Skuldrene. Hun stod et Øjeblik og kælede for det, men kom saa i Tanker om, at hun skulde skynde sig.

I det samme hørtes lette Trin, og Døren ud til Frugt- og Køkkenhaven gik op. Det var Søsteren Sofie. Hun bar endnu korte Skørter, og Skikkelsen var ranglet ved Siden af Annas fyldige Former.

Hun kom fra et forfriskende Bad i Kattegattets svale Vande.

«Er Far og Mor kommet op?»

«Nej, ikke endnu.»

«Skal jeg hjælpe Dig?»

«Nej Tak, ikke nu.»

Sofie havde fortsat Gangen, gennem Køkkenet og hen mod Døren til Spisestuen.

Et Øjeblik efter stod hun i Faderens Kontor og studerede Bogreolen. Der stod «Fjorten Dage i Jylland», jo Tak, den kendte hun, og der var «Serafino fra Ota», det var heller ikke nogen fremmed. — Men hvad var det! her stod en helt ny Bog. Den maatte hun have undersøgt — Far sov jo. Det var «Hugo Stelling». Den var desværre ikke skaaret op endnu. Det var kedeligt!

Hun gav sig til at kigge ind mellem Bladene for at faa Færten af Indholdet. I Førstningen gik det helt godt, men ved sidste Halvdel af første Ark blev det for besværligt. Hun kiggede længere frem og prøvede at faa fat i Traaden igen.

Pludselig hørte hun Fodtrin inde i Forældrenes Soveværelse, og Bogen kom i en Fart paa Plads. Paa maa og faa greb hun en af de «til-ladte» og listede ind i Havestuen, hvor hun an-bragte sig i en Kurvestol, idet hun gav sig selv det Løfte, at hun nok skulde faa fat paa «Hugo Stelling», naar den blev skaaret op.

Da hun skulde til at betragte den medbragte Lektüre, saa hun, at det var Thriges Lærebog i Historie.

Hun havde nær smidt den hen ad Gulvet, men i det samme kom Faderen ind. Han var en velbygget Mand, man saa straks Familieligheden mellem ham og Anna, det var den samme svage Antydning til Opstoppennæse, mørke Øjne, lidt drømmende, men med Glimt, der mindede om Kornmod i Høst. Haaret var graasprængt.

Han opdagede straks «Thrige».

«Nej se, naa Du er ved at studere vore Fædres Bedrifter — det plejer ellers ikke at være dit Sværmeri.»

Der kom en lille Rynke paa Næsen, og et surmulende Udtryk var ved at komme frem i

Ansigtet, men blev holdt nede. Hun gjorde et mislykket Forsøg paa at finde et Svar, og greb derfor en anden Udvej, idet hun sagde: «Mon ikke Mejrup og Frederik snart kan være her?»

«Det varer vel ikke saa længe — længes Du efter din Kaffe?»

Borup satte sig i en Flugtstol, tændte en Cigar og ventede paa Svar. Dette udeblev, og Sofie «fordybde» sig i Bogen.

Havelaagen peb.

«Nu kommer De.»

Sofie benyttede straks Lejligheden til at afskedige «Thrige», hun gik hen til Vinduet.

«Nej, det er Postbudet.»

Han kom pustende ind, tog sin sølvtressede Kasket af, holdt den i den ene Haand og gav sig til at rode i Posttasken med den anden.

«Der skal være et Brevkort til Dem, naar jeg nu bare kunde hitte det. Jo, her er det, værsgo.»

Det var et Prospektkort.

Han var lige ved at vende sig om for at gaa, da Fru Borup kom ind.

«Aa, vent lidt, Sørensen, jeg tror, Anna har Kaffen færdig, og De kan nok trænge til en Taar.»

«Tak den, som byder,» sagde Sørensen, vendte sig igen og tog Tasken af. Af sin ydre Jakkelomme halede han et blaatærnet Lomme-

tørklæde frem og tørrede Svedperlerne af sin Pande og sin noget skaldede Isse.

«Værsgo, sæt Dem ned,» sagde Fru Borup, idet hun satte en Stol hen til Bordet.

Han satte sig med Siden til dette og vendte sig mod Borup, Laarene omfattede han med de store Hænder, der sikkert havde været brugt til strengere Arbejde end Sortering af Breve.

Fru Borup lagde Dug paa Bordet, og Borup, der havde læst Brevkortet, vendte sig mod Postbudet.

«Det var sørgeligt, at De skulde miste Deres lille Pige.»

«Ja — det var saamæn det. — Men det var da godt, at den hjelmede Ko kom sig. Hun var saamæn faldet i Per Nielsens Mergelgrav og var saa forkommen, at vi troede, vi skulde miste hende. — Men hun kom sig da, Gud ske Lov.»

«Ja, De har vel kun to Køer.»

«Jo, vi har kun to, og den røde er sen, saa vi kunde jo daarligt undvære den hjælmede — og det er en faale raar Ko den.»

Anna kom med en Kop Kaffe og nogle hjemmebakte Kager.

«Er De snart færdig for i Dag?» spurgte Fru Borup.

«Nej, jeg har mange Aviser endnu. Landet bliver jo saa beskidt med de Blade, nu skal vi ind ad hver Mands Dør. Nej, for nogle Aar

tilbage, da jeg begyndte, da var det meget lettere, nu kan man næsten bruge hele Dagen til det.»

Han slubrede Kaffen i sig, takkede og forsvandt.

— — —
De laa lejrede ude i Skoven. Herrerne smøg en Cigar og talte om, hvorvidt Hveden vilde falde eller stige. Fru Borup pakkede Dækketøjet sammen. Anna og Sofie laa henslængt i Græsset. Den første stirrede op i Trækronerne, medens hun halvt sang, halvt deklamerede:

I, Skovens høje, mosbeklædte Kæmper,
ej bøjet ned af Seklers Vægt,
I mildt de hede Straaler dæmper,
som kommer hist fra Flammens hede Kilder,
som farer frem med større Hast
end selve Lynet,
I snildt kan Lysets Pile hilde
i eders Blades Net!

I stod her støt, da Stormens Engel raste
og prøved eders seje Kraft.
Den rev i eders tørre, visne Blade
og tæred eders Saft.
Den jaged frem som skumklædt Hest
at forberede Dødens gruppfyldte Fest.

I stod her nøgne, røved hvert et Blad,
da Sneen bredte ud sit hvide Lagen,
da Rimen fast paa Gren og Kviste sad,
som var den Herre.

Den tro'de vel, at nu var alt forbi,
 og I var bastet haardt og bundet
 af Vintrens blege, kolde Haand,
 og Sejren vundet.

Men Dødens Magt blev hastig brudt
 af Lys og Varme, Livets Kilde,
 af Straaler milde.
 I klædte jer i Foraarskrud
 som yndig Brud.

Nu staar I her i Somrens grønne Dragt
 og drømmer kun om Varme, Lys og Luft,
 mens Nattergalen jubler for sin Mage
 og fryder sig ved eders stærke Duft,
 mens Duggens Perler hist i Maanelyset straalet
 med Diamantens Pragt.

Sofie kedede sig, hvorfor hun vendte sig mod
 Herrerne og spurgte, om det ikke snart beha-
 gede dem at tage sig af Damerne i Stedet for at
 begrave sig i Forretninger.

«Jo, lad os det,» sagde Mejrup, idet han
 sprang op og smed Cigarstumpen fra sig.

«Hvad behager det Frøkningen at beskæf-
 tige sig med?» spurgte han, henvendt til Anna.

«Jeg filosoferer over Naturens Skønhed og
 Herrerens — —»

«Grimhed,» supplerede Mejrup.

«Aa nej, ikke just det. — Det er dog ikke
 alle Herrer, der er grimme.»

«Hvad er vi da?»

«Blinde!» —

«Blinde? — Tror De ikke, jeg kan se?»

«Nej, ikke ret meget. — De ligger her midt i den dejlige Natur uden at lægge Mærke til den.»

«Men kærester Frøken Borup, hvor kan De forlange, at jeg skal have Øje for Naturen samtidig med, at jeg har Indbegrebet af al Skønhed, en smuk Kvinde, i min umiddelbare Nærhed.»

«Tak, den var god. Og det siger De nok saa frækt; skønt De ikke skænkede mig en Tanke, men sad i en Ladning Hvide til op over Ørerne.»

«Ja, til op over Ørerne, men jeg havde Øjnene fri, hvorfor jeg godt kunde se Dem.»

«Naa, hvad skal vi saa,» spurgte Frederik, idet han rejste sig.

«Ja, hvad skal vi?» gentog Borup. «To — fire — seks. Der kan ingen Enkemand blive.»

«Jo, der kan,» sagde Sofie. «Der kommer Postbudet. Han er paa Hjemvejen, han skal være med.»

«Han bliver aldrig Enkemand,» sagde Frederik. «Det er en god, solid Kone, han har.»

Genstanden for disse Bemærkninger nærmede sig med sindige Skridt.

«Skynd Dem lidt, Sørensen,» raabte Borup. «De er enstemmig udnævnt til Enkemand.»

«Enkemand? — Hvad vil det sige?» spurgte han med et godmodigt Smil.

«Det vil sige, at vi skal lege «to Mand frem for en Enke», men vi mangler Enken, da vi er seks. Saa De kan nok indse, at De er nødt til at lege med.»

«Ja, skal jeg, saa skal jeg,» sagde Sørensen med noget, der skulde ligne et Suk.

Han lagde Posttasken fra sig, og de stillede sig op. Frederik og Sofie skulde først løbe.

Sørensen gjorde et ærligt Forsøg paa at fange Sofie, men Benene var vante til Skridtgang og var derfor meget uvillige til at bevæge sig i et hurtigere Tempo. Han kom langt bagefter.

Saa kom Anna og Mejrup. Sørensen tog Kæmpeskridt. De var lange nok, men han maa have taget for faa af dem. Det gik i hvert Fald ikke bedre end første Gang.

Huen fik et Skub ned i Nakken, og med en resigneret Mine vendte han tilbage til sin Post.

Fru Borup lod sig fange, uden at Sørensen mærkede, det var frivilligt. Med et bredt Smil og en Sejerherremine førte han hende tilbage.

«Vil I se til Sørensen,» raabte Borup, «nu bortfører han uden videre min Kone. Hvem skulde tro, han var saadan en Hjerteknuser.»

«Sørensen!» udbrød Frederik. «Pigerne render jo efter ham endnu!»

«Hm,» svarede denne med et lunt Smil. «Nej,

havde det været i mine unge Dage, den Gang jeg var Soldat.»

«Ja, da var De vel i Vælten?» spurgte Fru Borup.

«Ja, jeg tør nok sige, at der var mange Piger, der lønligt skottede til mig.»

Mejrup vendte sig med et meget sigende Smil mod Anna, der knap kunde holde Latteren tilbage.

*

*

*

Mens Legen gik videre gennem Skoven, nærmede Solen sig Havet der langt mod Vest paa den anden Side Jylland. Den saa tilbage paa Dagens Gerning og genkaldte sig i Erindringen alt, hvad der var sket. Den huskede, hvorledes den havde sendt sine varmende Straaler til den forfrosne Sommerfugl, hvorledes Blomst efter Blomst havde aabnet sig for den, gengældt dens Kys og smilet til den. Den huskede, hvorledes dens Børn havde moret sig i den tætte Skov, hvorledes de jublende havde danset fra Blad til Blad, og hvorledes de havde leget Tagfat mellem Myriader af friske, grønne Blade.

Men nu var den langt borte, længselsfuld kastede den det sidste Kys til Skovens højeste Træer, der rødmede i deres Jomfruelighed og glødede i Længsel og Elskov. Men Solen sank i Havdybet, for at den, forfrisket og forynget af

Badet i de salte, kølige Vover, kunde staa op med Morgenrøden — eller maaske gik den sin Sejersgang fra Land til Land.

Dagen svandt. Natten kom snigende — ganske langsomt. Blomsterne lukkede sig for dens kølige Aande. Mosekonen tændte Ild under sit dyre Bryg og den hvidlige Em lagde sig tæt over Engen der uden for Skoven. Ellepigerne begyndte deres forførende Koglespil, til Sangens dystre Toner traadte de Dansen, og med flagrende Klædebon hvirvledes de rundt til Valsens Takt. Mens den hule Ryg var dækket, saa man de elskovssmægtende Øjne, de fyldige, rosenfarvede Læber, den svulmende Barm og Legemets fine Linier, der hurtigt skiftede under de bløde, yndefulde Bevægelser, beregnet paa at ægge Legemet og beruse Sanserne.

*

*

*

Frederik blev Enkemand, Mejrup og Anna skulde løbe. Inden de løb, skiftede de Plads, Frederik opdagede straks Listen og satte efter Anna i fuldt Firspring.

Han var lige i Hælene paa hende, Mejrup et Par Skridt borte. Da snublede hun og var gaaet forover, dersom Mejrup ikke havde fanget hende i sine Arme. Hun faldt lige ind til hans Bryst, og uvilkaarligt greb han om hende, for at holde hende oprejst.

Hun følte en underlig blød Sitren gennemfare sig og en uforklarlig Lyst til at blive liggende.

Hun rejste sig brat op, blussende rød i Ansigtet, og han slap sit Tag.

De gik tilbage til deres Plads.

«Hvordan er det, Du kaster Dig i Favnen paa fremmede Mandfolk,» sagde hendes Far med et Smil, da de kom tilbage.

— — —

Legen holdt op, og i den begyndende Nat begav de sig paa Hjemvejen. Anna var adspredt, hun kunde ikke faa Mejrup's Favntag ud af Tankerne. Det var saa underligt, denne Rislen gennem Nerverne, denne Følelse af Hvile og denne Lyst til at blive. Den var hende fremmed og dog ikke fremmed. Hun følte, der var Sangbund for den i hendes Indre. Det var som en Dør var aabnet paa Klem, hun skimtede lidt af en anden Verden og anede mere. Hun gruede for det fremmede, det ukendte — og hun længtes mod det,

II

Dagen svandt. Lyset ebbede, og Nattens Aander kom svævende gennem Luften, sænkede sig ned over Jorden og lagde sig tæt om Sindet.

Mørkningstimen havde stedse været den bedste Time i det Borupske Hus. Naar man sad i Stuen, og det hverken var lyst eller mørkt, byggedes der Bro fra Hjerte til Hjerte. Det var, som fine Traade svirrede sig om dem og knyttede dem nøjere sammen, eller maaske de lænkebandt Forstanden, der om Dagen lagde sig som en Vold om Hjertets blide Følelser, og denne Vold kunde ikke brydes, men nok imellem overskylles, naar Følelserne blev stærke som den fossende Elv. Eller maaske de i al Stilhed nedbrød et Stykke af Volden. Nok er det, Vejen mellem Hjerterne blev kortere, og Strømme syntes at flyde dem imellem.

Det var anden Juledag. Frederik havde været hjemme Juledagene, og Mejrup var med.

De unge havde om Eftermiddagen løbet paa Skøjter paa den nærliggende Sø, og nu sad Anna hos sin Mor paa sit Værelse. Hun sad paa en Skammel ved hendes Fødder og skjulte sit Ansigt i hendes Skød.

«Hvad er der saa, min lille Pige?» spurgte Fru Borup og strøg hende ned ad det bløde, fyldige Haar.

«Mor . . . !»

«Ja — hvad er der, lille Du? — — Kan Du ikke faa det sagt?»

Hun bøjede sig over hende og klappede hende varsomt paa Kinden.

«Mor — — — Mejrup har — — — friet til mig.»

«Og Du»

« sagde Ja,» hviskede Anna og vendte sit lykkelige, smilende Ansigt op mod Moderen. Nu var det sagt, det der nødig vilde frem, fordi hun syntes, hun maatte beholde det for sig selv. Det var en Hemmelighed, hun og Mejrup var ene om. Den ligesom tabte ved at spredes. Det var en Blomst, der ikke taalte at røres — — — men Mor maatte jo vide det.

«Til Lykke, min egen lille Anna!»

Hun bøjede sig, kyssede hende varmt, inderligt.

«Gid det maa bringe Dig Velsignelse, hjælpe Dig til et rigere Liv og — hun sænkede Stem-

men til en varm, dybfølt Hvisken — bidrage til, at Du stadig maa vokse Dig nærmere til Gud.»

De sad tavse, hver tænkte sit — eller maaske tænkte de det samme.

Det var Moderen, der begyndte.

«Jeg havde ventet det, men ikke saa hurtigt. — — Er Du sikker paa Dig selv? — — Holder Du nok af ham og kender ham tilstrækkeligt?»

«Ja, Mor, jeg holder saa meget af ham — — næsten lige saa meget som af Dig.»

«Jeg vil haabe for Dig, at det maa vare Livet ud og vokse sig stærk gennem Tiderne. — — Ja, det var et helligt Øjeblik, da Du rakte ham Haanden. Det var Indgangen til den store Domkirke, det var Indvielsen til din Gerning som Kvinde.

Efter en lille Pavse.

«Kvindens Gerning er stor, større end Mandens. Det er ham, der bygger Hjemmet, men hun skaber dets Sjæl og derigennem bygger hun sig selv. — — Man hører saa megen Snak om Kvindens indholdsløse Liv med Madlavning og Strømpestopning. Ja, et Menneske, der lader sin Hovedopgave ligge, maa nødvendigvis føle Tomhed og søge Indhold et andet Sted. Men det er Fata morgana, og Jagen derefter hævner sig sørgeligt. — — — Jeg vil ønske for Dig, lille Anna, at Du maa faa et klart Øje for din Gerning

og Kræfter til at fuldføre den. Skulde dine Evner svigte, saa søg til ham, der er en Kraftens Kilde, der er hele Tilværelsens Indhold. Ja, søg ham ogsaa, naar Livet gaar let for Dig.»

«Mor,» sagde Anna stille, «jeg forstaar Dig ikke rigtigt. Hvordan skal jeg skabe Hjemmets Sjæl?»

«Det kan jeg ikke sige Dig, min lille Pige. Du maa selv føle det, og Du maa forme den efter din egen Sjæls Ejendommelighed. Du kan ikke tage et andet til Mønster. Thi som ikke to Blade er ens, saaledes er heller ikke to Hjem det. — — Men eet kan jeg sige Dig. Dersom Du ikke føler Tilfredsheden der, og dersom Du føler Tomhed og trænger til noget, der kan fylde Dig, da er det galt fat. Da maa Du gribe i din egen Barm, da maa Du gaa til ham, der er Livets Kilde, thi det er *Dig*, der skal skabe det, der fylder Hjemmet. Det er Kvindens Lykke — men det er ogsaa hendes Ulykke. Det er hendes inderste Væsen, og svigter hun det, da svigter hun sig selv, og alt det andet, hun higer efter at naa, vil aldrig fylde hende.»

Længe sad de tavse med aabne Hjerter, mens Nattens Aander svævede om dem, førte Traad paa Traad fra Sjæl til Sjæl, og varme Strømme gik fra Hjerter til Hjerter og fyldte disse.

III

Der var Foraar i Luften; den var tyk af Vanddampe. Formiddagssolen stod et godt Stykke oppe paa Himlen og gjorde sig Flid for at klare den disede Atmosfære. Det var en af disse Dage med mildt Solskin og Grødevejr. Man kunde ligesom føle paa sig, at Naturen var vaagnet til nyt Liv.

Anna stod ved Vinduet i sit ny Hjem og saa ned paa Gaden. *Der* spirede intet, undtagen de Milliarder af Baciller, som i god Fred og Ro bredte sig i Rendestenen. Nogle af de uroligste Hoveder iblandt dem — det var *dem*, der dannede Fremskridtspartiet — var i Færd med at vandre ud paa den slibrige Gade, hvor der i Dag var lige saa godt at være som i det gamle Hjem, og saa var der oven i Købet bedre Plads.

Lige overfor boede Træhandleren, i Vinduet stod opstillede Mælkekander, Børster, Træsko og mange andre rare Ting. Udenfor var anbragt to

Rottefælder af Staaltraadsvæv, en Del Grebe og Skovle og en Kurv, fuld af Tøjrepæle.

Anna saa imidlertid ikke noget af dette, hun saa ikke engang Gaden. Hendes Blik var indadvendt, hendes Tanker gjorde et lille Smut hjem til Landsbyskolen, hjem til Moderen.

Nu var hun ligesom revet løs fra Hjemmet og havde fæstet Rod i en anden Jordbund. Eller rettere, hun var kommet til en nyanlagt Have, hvis ædle Planter hun skulde pleje og passe, skulde se at fremelske, og samtidig skulde hun bortrydde Ukrudtet. Hun følte, der var Grøde i Naturen, og der var Grøde i Tiden. Det blev maaske vanskeligt at holde Ukrudtet ude og maaske vanskeligere at skelne det fra Hveden.

Dog, hun følte Ungdommens Kraft og Længsel efter Virken i sig. Hun følte Higen efter at faa fat i Ukrudtsplanterne.

Og hun var ikke ene. De var to, to nøje sammenknyttede Sjæle. Hun følte sig ligesom smelte sammen med ham, hendes Hjertes Udkaarne. Det var, som Tanken herom gav hende forøget Kraft og Livsmod.

Hun vendte sig og kastede et Blik ud over Stuen, over Hjemmet, hendes og Mejrups Hjem.

Nu var det tre Dage, siden Præsten havde velsignet den Pagt, som de havde sluttet sidste Jul. Hvor huskede hun tydeligt den Stund, da

de lovede hinanden evig Kærlighed. Og nu, allerede nu, boede de her i deres eget Hjem. Hun kunde ikke blive træt af at gentage for sig selv, at dette var deres egen lille Verden, her herskede ikke andre end de to, her havde andre ikke noget at gøre.

Hun satte sig i Sofaen og saa sig om. Her stod Søjlen med Venus, som Frederik havde foræret dem. Den skulde staa i deres Hjem som Symbol paa deres Kærlighed, havde han sagt. Der stod Sofies Gyngestol. Vinduerne var fulde af Potteplanter med grønt og rødt Papir. De var fra Veninderne og nogle af Mejrups Bekendte. Hun saa paa de forskellige og skænkede Giverne en venlig Tanke.

Hun saa paa Væggene med det grønlig Tapet og de mange smukke Billeder. Det var altsammen Raderinger i forskelligartede Rammer. De var alle fra Onkel Jens, den rare Onkel Jens, der altid havde hjulpet hende, naar hun gerne vilde et eller andet.

Hun saa ned paa det dejlige, bløde Gulvtæppe fra Mejrups to Søskende.

Hun saa paa Uhret, det var tre Kvarter til ni, og ni kom Mejrups op for at spise Frokost. Hun rejste sig hurtigt og gik muntert nynnende ud i Køkkenet. Her var hun eneraadende, her havde Petermand, hendes Petermand, ikke engang noget at skulle ha'e sagt.

Hun tændte Gassen og satte Vand over til Kaffen. Ved Siden af satte hun en lille Kasse-rolle med Vand til at koge Æg i. Derpaa gik hun ind i Spisestuen for at dække Bord.

Det var en lille, men net Stue. Møblerne var af Egetræ. Paa Buffeten stod en Nikkel The-maskine, et Stativ med Frugtknive, to Bakker med Nikkelrand. Paa den ene stod Flødekande og Sukkerskaal. En Kaffekande, ogsaa af Nikkel, stod lidt til en Side. Den havde Anna haft sit Mas med at finde en passende Plads til. Først havde den staaet paa den ledige Bakke, men det syntes hun saa for dumt ud. Efter en Del mislykkede Forsøg var det endt med, at Kanden stod helt til venstre, medens Bakken lænede sig op mod Søjlen paa højre Side af Spejlet.

Anna tog en Dug frem, derefter hentede hun Tallerkener, Knive og Gaffer og dækkede til to. Der var Feststemning over hende, som hun gik der, og der var Festemning over Bordet, da det var færdigt.

Nu fløjtede Kedlen. Hun havde anskaffet sig en Fløjtekedel, for at der ikke skulde bruges for megen Gas. Hjemme gik det ikke saa nøje til for en Tørv mere eller mindre, men jo mere Gas hun brugte, des større blev Gasregningen. Og hun vilde se at blive en fornuftig Husmoder.

Hun skænkede paa Kanden og puttede to Æg

i Kasserollen. Nu kunde hun høre Mejrup paa Trappen.

Hun tog ham ved Døren. Han lagde Armen om hendes Liv og trak hende ind til sig. «Naa, lille Annamor, hvad staar den saa paa i Dag?»

«Den staar paa Kærlighed og Kildevand.»

«Ja, begge Dele er udmærkede, men i Længden vil jeg foretrække at faa noget mere solidt ved Siden af.»

«Hvad siger Du, Du slemme Mand! — Er min Kærlighed ikke solid nok?»

«Jo, jeg haaber, den er *vældig* solid. — Men med din Tilladelse vil jeg gerne have lidt mere til Frokost end disse to Ting.»

De havde sat sig. Hun sad paa hans Skød med venstre Arm om hans Nakke, med højre Haand pillede hun ved hans Uhrkæde.

«I Morgen er det Søndag, Du, saa skal Du være oppe hos mig hele Dagen. Saa skal vi rigtig fryde os ved at gaa rundt og se paa Sagerne. — Kan Du faa i dit Hoved, at dette er vort Hjem, og at vi to skal leve sammen her hver Dag? — Jeg synes somme Tider, at det vist maa være en Drøm. — Uh, Æggene!» Og af Sted for hun.

Et Øjeblik efter kom hun tilbage med to friskkogte Æg paa en Tallerken. Denne Gang satte hun sig paa sin Plads, og de begyndte at spise. Der blev en lille Pause, det vil sige, Munden

sagde ingen Ting, den havde travlt med Æggene. Men Øjnene talte deres Sprog.

Da Mavens første Krav var stillet, sagde Anna: «Naa, hvad har Petermand saa haft travlt med i Dag?»

«Der var lige nu en Rejsende i Cigarer. — Jeg smed ham paa Døren. Du kan tro, det giver Appetit. Det var anstrengende, han hængte fast som en Burre.»

«Hvorfor skulde han smides ud?»

«Jo, for han snød mig sidste Gang, han var her. Straks da jeg havde aabnet, kom han med nogle Prøver. Disse var udmærkede efter Prisen, men da jeg fik Leveringen, var den meget daarligere end Prøven.»

«Hvad sagde han til det?»

«Han sagde, at de paa en eller anden Maade maatte have taget Skade, og hvad han nu kunde hitte paa. — Jeg skulde for Resten hilse Dig fra Fru Doktor Kristensen. Hun spurgte, om vi ikke vilde se op til dem Mandag Aften.»

«Hvad sagde Du til det?»

«Jeg sagde, at det troede jeg nok, men hun kommer vist op til Dig i Eftermiddag for personligt at bringe Dig Indbydelsen.»

«Eller for at se, hvorledes vi bor.»

«Akkurat, men den Glæde faar vi unde hende, særlig da hun er en af vore bedste Kunder.»

«Hvad er hun for et Menneske?»

«Det ved jeg egentlig ikke. — Hun har et godt Snakketøj, Munden staar aldrig stille paa hende.»

«Den Invitation sætter jeg ikke megen Pris paa. Jeg kender vel ikke en eneste af de Mennesker, som kommer der.»

«Det gør Du vel ikke, men Du maa se at stifte Bekendtskab med nogle af Byens Folk. Vi kan da ikke leve ganske for os selv.»

«Ja hvorfor ikke? — Synes Du ikke, at vi har det allerbedst herhjemme?»

«Jo, men derfor kan det være ganske rart at komme ud engang imellem.»

De var imidlertid blevet færdige. Han tog hende om Livet, gav hende et Kys og sagde: «Tak for Mad, Annamor.»

Derpaa svingede han hende rundt og tilføjede: «Jo, der er aller—allerbedst herhjemme hos Dig.»

De gik ind i Dagligstuen og satte sig i Sofaen.

— — — —

Hen paa Eftermiddagen kom Fru Kristensen. Hun var paa Alder med Anna, maaske en Smule ældre. Der var noget elegant over hende, hun var som traadt ud af en Modejournal. Dog svarede Ansigtet ikke til Dragten, Trækkene var grove med et godmodigt Anstrøg.

Mejrup var fulgt med hende til Døren og havde præsenteret hende for sin Kone. Saa for-

svandt han øjeblikkelig. Det var Torvedag, og der var mange Folk i Butikken.

Fru Kristensen saa sig om et Øjeblik, saa udbrød hun: «Hvor De har det nydeligt!»

Man kunde høre, det kom fra Hjertet.

Hun gik hen til Buffeten og saa paa de der-værende Genstande.

«Det er vel altsammen Brudegaver?»

«Ja, det er,» svarede Fru Mejrurp.

«Er det fra Deres Søsken?»

«Nej, ikke noget af det der.»

«Det var da en prægtig Kaffekande. Hvem har givet Dem den?»

Spørgsmaalet kom saa direkte, at Fru Mejrurp var nødt til at svare.

Fru Kristensen vilde have ordentlig Besked paa alt, og hun var god til at stille sine Spørgsmaal. De var saa ligefremme, at man ikke kunde komme udenom. De vilde have været ufor-skammet næsvise i en hvilken som helst andens Mund, men de kom saa interesseret, baaret af pigeagtig Videbegærlighed, at Brodden derved gik af dem.

Da Spisestue, Dagligstue og Sovekammer var nøje undersøgt, kom Turen til Køkkenet. Fru Mejrurp satte Vand over til Kaffen, medens Fru Kristensen inspicerede.

Kaffen blev serveret, og Talen faldt paa Fru Mejrups Ukendskab til Forholdene og Folkene.

Hendes Hjem laa fire Mil borte, og hun havde kun sjældent været inde i Byen.

«Naar vi nu er færdige,» sagde Fru Kristensen, «sætter vi os ind til Vinduet. Der gaar altid en Del af Byens bedre Folk forbi, og jeg kan saa fortælle Dem, hvem det er.»

Lidt efter var de placeret, hver paa sin Side af Sybordet. Der var mange Folk paa Gaden, men det var mest Landboere og Bydreng.

«Kan De se hende der med den blaa Hat?» spurgte Fru Kristensen og viste mod en ung, paaaldende klædt Dame med et Ansigtstryk, der mindede om en trodsig Skolepige. «Hun er gift med Bogholder Bjørnholt, en gammel Mand paa henved treds. — Man siger, at det var hende, der friede til ham.»

«Hvor kunde det falde hende ind?» spurgte Fru Mejrup.

«Ja, det er ikke godt at vide. Han ser meget affældig ud. Der var vel ikke andre, der vilde have hende, saa var hun jo nødt til det, dersom hun vilde giftes.»

«Hvorfor kunde hun ikke faa en anden?»

«Hun skal være meget hysterisk. — Der har vi Fru Sørensen, der aldrig kan have Tjenestepige. De skiftede hele Tiden, ja, det gik saa galt, at en forsvandt samme Dag, hun kom. Nu har de en ung Pige i Huset, men det er ikke

stort bedre. — Der er Assistent Nielsen med Frue — — —»

Fru Mejrup fik god Besked den Eftermiddag. Hun var træt, da Fru Kristensen gik.

— — — —

Søndag Formiddag gik Mejrup oppe hos Anna, mens hun lavede Middagsmaden og gjorde Orden i Huset. Han sad det meste af Tiden paa Køkkenbordet og gjorde vittige Bemærkninger om Byen og dens Indvaanere, blandet med dumme dito om Maden og dens Tilberedning.

Anna gik og smaaenynede. Solen skinnede ind til dem. Der var Solskin i hendes Hjem og Solskin i hendes Hjerte.

IV

Der var oplyst hos Doktor Kristensens Mandag Aften. Der var en stor Hængelampe i hver Stue, i Dagligstuen var der desuden 6 Stearinlys og en Hjørnelygte. Lysene var anbragt i 2 Broncestager, der stod oven paa Klaveret.

Det var ikke mørkt endnu, men alligevel havde Fru Kristensen tændt og rullet ned. Hun syntes, Stuerne saa flottere ud i fuld Belysning end i Halvmørke.

Da Mejrups kom, var Dagligstuen omtrent fuld af Mennesker, og en tre-fire Stykker kom lige bagefter. Anna blev præsenteret, Mejrup kendte dem alle.

Herrerne forføjede sig ind i Herreværelset, og ved en Cigar drøftede man Byens Anliggender. Særlig faldt Samtalen paa den udmærkede Havn, Byraadet havde ladet bygge. Den anlagte Kaj var næsten for ivrig i Tjenesten, idet den havde

forladt sin oprindelige Plads for at gaa Skibene i Møde, hvilket naturligvis af disse blev betragtet som en stor Opmærksomhed. Ganske vist syntes den ikke anlagt for den Slags Motion, thi den traadte lidt for dybt og kunde ikke komme op igen. Dette sidste var man for Resten glad over, da man havde begyndt at frygte for, at den helt skulde forsvinde i det fjerne. Selv om den skulde synke et Par Alen eller tre, var det jo ikke saa slemt, man kunde bygge ovenpaa.

Damerne begyndte med et helt andet Emne. Det var Fru Knudsen, der lagde for. Anna lagde Mærke til den velbehagelige Maade, hvorpaa hun nød sine egne Ord.

«Det er da noget nydeligt Stof, De har faaet til det Liv, Fru Søgaard. — Det har vist ikke været billigt.»

«Aa nej, vi har ikke fundet det og heller ikke købt det paa Auktion.»

«Ja, der er jo nogen, der kan finde deres Sager», bemærkede Fru Holm og lod sine skarpe, stikkende Øjne gøre en Ronde i Stuen. «Som nu Fru Petersen. Hun køber kun i Udsalgstiden, og saa løber hun fra den ene Butik til den anden for at sammenligne Priserne.»

Anna hørte ikke den sidste Bemærkning, Fru Holms Øjne havde uvilkaarligt ledt hendes Tanker hen paa de dengang saa aktuelle Røntgenske Straaler.

«Ja, men hun kan dog ikke klare sig med Fru Dam,» sagde Fru Søgaard. «Hun kom forleden Dag ind i Dietrichsens Butik og spurgte paa noget Satin. Det kostede 44 Øre. Hun spurgte derpaa om, hvad det kostede pr. Alen, naar hun tog et helt Stykke. Kommisen henvendte sig til Dietrichsen, der ikke kendte hende og derfor vejrede en større Forretning. Med sit forbindtligste Smil vendte han sig mod Fruen og sagde, at hun skulde faa det for 39 Øre. — «Tak, maa jeg saa bede om et Kvarter til samme Pris,» svarede hun.»

«Hun er nu ogsaa under al Kritik,» tilføjede Fru Knudsen.

Fru Dalstrøm, Søgaards Datter, havde ikke deltaget i Samtalen, neppe nok lagt Mærke til den. Hun var optaget af at lade Stuen og de deriværende Genstande passere Revu for sig. Anna saa det og prøvede paa at følge hendes Øjnes Retning, men hun maatte opgive det, hun kunde ikke holde ud at se paa hendes Ansigt. Hun kom til at tænke paa Aalesuppe, det var den samme Blanding af surt og sødt, og Anna kunde ikke fordrage Aalesuppe.

Da Fru Kristensen kom ind fra Køkkenet, vendte Fru Dalstrøm sig mod hende og sagde med en elskværdig, men spids Stemme: «Det er en meget lille Dagligstue, De har. — Jeg vilde dog

nødig have saa lille en Stue! Man kan jo næsten ikke røre sig for Møbler.»

Fru Kristensen vidste i Øjeblikket ikke, hvad hun skulde svare. Hun følte det som et Styrtetbad.

Anna, som sad i Nærheden, skyndte sig at bemærke: «Jeg synes ikke, den er saa lille, og saa er den saa gennemhyggelig, og det, synes jeg, er det vigtigste».

Fru Dalstrøm vendte sig mod hende.

«Det bryder jeg mig slet ikke om. Der maa gerne være tomt i en Stue, naar bare den er stor. Vor Dagligstue er mindst tre Gange saa stor som denne. — Nej, maa jeg bede om en stor Stue med faa, men sjældne Møbler.»

Hun havde imidlertid fæstnet sine Øjne paa en Sofapude og spurgte Fru Kristensen, om hun selv havde syet denne.

«Ja.»

«Det er et kolossalt Arbejde.»

«Aa ja, ikke saa lille,» sagde Fru Kristensen venligt, idet hun ventede sig et anerkendende Ord.

«Jeg forstaar ikke, at De gider! — Anvende saa megen Tid paa et saadant Arbejde, der oven i Købet ikke er kønt.»

Det kneb for Fru Kristensen at synke den. Hun maatte gøre Vold paa sig selv for ikke at give et skarpt Svar.

Anna afledte det truende Uvejr ved at spørge Fru Dalstrøm, om hun ikke broderede.

«Jo, lidt engang imellem, naar jeg ikke har andet at bestille.»

Fru Knudsen vilde gerne give det Udseende af, at hun var meget belært. Hun vendte sig mod Anna og spurgte: «Hvilken Forfatter synes De bedst om?»

Efter at have betænkt sig lidt, svarede hun: «Det er ikke saa nemt at afgøre. Jeg tror næsten, det bliver Paludan-Müller.»

Fru Nørgaard, en lille svær Dame, der stadig mimrede med Munden, havde lyttet til og bemærkede: «Herregud, er der nu ogsaa en Forfatter, der hedder Paludan-Müller. — Ja, der dukker saa mange nye op i vore Dage, saa man kan umuligt kende dem allesammen.»

Det kneb for Anna at undertrykke et Smil.

Der havde været en almindelig Summen, idet flere talte i Munden paa hinanden. Men nu standsede man pludselig for at lytte til Fru Knudsens Stemme, der skjælv af indestængt Vrede.

«Ja, dersom det ikke er en uforskammet Maade at behandle ordentlige Folks Børn paa!»

«Hvad er der i Vejen?» spurgte Fru Dalstrøm, der ikke havde hørt den foregaaende Del af Samtalen.

«Aa, det er vores Niels, han kom forleden Dag hjem fra Skolen og var helt mørbanket. —

Jeg forsikrer Jer for, at man tydeligt kunde se Striberne efter Spanskrøret!»

«Hvad havde han da gjort?» spurgte en to-tre Stykker i Munden paa hinanden.

«Gjort! — Ja, nu skal I bare høre! Han havde saamæn kun slaaet en Klat i sin Skrivebog. — Er det noget at banke en sølle Dreng for? — Jeg sagde ogsaa til ham, at det skulde han ikke finde sig i tiere, skete det igen, skulde han bare komme hjem.»

Fru Holm bemærkede lidt spydigt: «Ja, han havde nok lavet Klatten om til en Kirke og svaret næsvist, da Læreren irettesatte ham.»

«Det passer ikke! — Han svarer altid høfligt, ved jeg. — Han sagde ogsaa selv, hvorledes det var gaaet til, og jeg ved, at han aldrig lyver for mig.»

Fru Dalstrøm kom til at tænke paa sin egen kære lille Erik, der snart skulde i Skole, og som var lidt vanskelig.

Hun hævede sin blide Røst og sagde: «Det skulde ubetinget forbydes at bruge legemlig Revselse i Skolen. — Jeg kan ikke forstaa, at Mennesker i vore Dage kan være saa raa at banke hinanden. — Det er raat, det er dyrisk!»

Der var dyb Indignation i Stemmen.

Anna blev blussende rød. Hun tænkte paa sin Far, tænkte paa, hvorledes han gik og var i daarligt Humør, naar han havde været nødt til

at straffe en Dreng. Hun sammenlignede hans fine og noble Karakter med nogle af de tilstedeværende Damers.

En Del af disse vidste, at hendes Far var Lærer, og et Par af dem tilkastede hende skadefro Blikke.

Hun lagde Mærke dertil, og hendes Blod kom i Kog, men hun tvang sig selv, trak Vejret dybt et Par Gange.

Der var Vægt i hendes Stemme, som sitrede lidt, da hun sagde: «Man kan m-aa-s-k-e sige, at der er noget raat ved Straf overhovedet, dermed er ikke sagt, at den er unødvendig. — Al Straf maa jo føles som Smerte, enten legemlig eller sjælelig, ellers er det ikke Straf. Jeg kan ikke se rettere, end at det er mere raat at tilføje et Menneske sjælelig Smerte end legemlig. Og det bliver særlig raat, naar det ikke tilføjes som Straf, men kun fordi det morer vedkommende at drille, at pine og plage deres Medmennesker. — Det er muligt, at et Dyr ikke *kan* opføre sig saa raat. — Maaske er det første dyrisk og det andet menneskeligt, men saa staar Mennesket langt under Dyret.»

Der blev en uhyggelig Tavshed, som Fru Kristensen benyttede til at bede dem gaa ind i Spisestuen for at drikke Kaffe.

Hun gik derefter ind for at hale i Herrerne, der sad ved en stiv Spil Kort.

Det var et Par blide Øjne, Fru Dalstrøm laante Anna paa Vejen til Kaffebordet.

Her samledes man lidt efter. Anna fik Plads ved Siden af Nørgaard, Byens største Tømmermester. Han saa for Resten ikke ud til selv at svinge Øksen til Stadighed. Paa en velnæret Krop sad et stort, rundt, jovialt Ansigt med et Par smaa Griseøjne.

«De er da vel mere skikkelig end Deres Mand?» spurgte han Anna, da de havde sat sig.

«Er han ikke skikkelig nok?»

«Han! — Skikkelig! — Nej, De kan tro nej, Frue! — De har da vel ikke taget ham for skikkelig? Saa beklager jeg Dem rigtignok! — Sider han ikke her og gør Holm og jeg «lille Slem» i vor egen Gran. — Det er nydeligt, synes De ikke?»

Hun vendte sig mod Mejrup, der sad ved den anden Side af Bordet, og sagde: «Hør, Peter, det er nogle slemme Beskyldninger, Hr. Nørgaard fremsætter mod Dig.»

«Vil Du ikke hilse den gode Nørgaard, at det skal blive meget værre, naar vi begynder igen.»

Hun vendte sig mod denne og sagde: «De hørte vel selv hans Udtalelser?»

«Jo, Tak. — Han truer, gør han, men truet Mand kan længe leve, ved jeg. — For Resten

skal han nu ikke være saa højhælet, jeg kunde maaske faa Ram paa ham.»

«Ja, lad mig se det, for ellers bliver han vel ikke til at være i Nærheden af.»

«Det er højst rimeligt, men nu kan han bare vente, til jeg faar styrket mig lidt, saa vanker der.»

Samtalen faldt i det hele muntert ved Bordet, og saa snart man var færdig, rejste Herrerne sig og forsvandt, ind til Kortene igen.

Anna gik bagefter. Hun stillede sig ved Siden af Mejrup og sagde: «Jeg vil ind at se, hvorledes Du opfører Dig.»

«Jeg har jo sagt Dem, Frue, at han opfører sig højst vanartigt,» sagde Nørgaard.

«Ja, for ikke at sige uforskammet,» tilføjede Holm.

«Jeg er godt tilfreds med ham,» erklærede Kristensen.

De fire andre Herrer spillede L'hombre og snakkede imellem.

Whistspillerne skiftede, Holm og Kristensen bleve Makkere. Nørgaard, der havde Forhaand, spillede Gran.

«Naa, det mener Du, Nørgaard,» sagde Holm, «Du kan tro nej! — Du har vel nok en vel-spækket Tegnebog, men jeg skal operere den for Dig. — Der er vist nogle Svulster indeni, som bør fjernes.»

«Det er Du ikke Mand for, selv om Du er vant til at arbejde i Skind.»

«Gør heller ingenting, om jeg ikke kan. Vi har jo heldigvis Doktoren. Han kan skære Arme og Ben af Folk, saa kan han vel ogsaa foretage saadan en Smule Operation. — Kan De ikke det, Doktor?» spurgte han, henvendt til denne.

«Jeg haaber det, skønt det er vel ikke saa let endda.»

«De haaber, De haaber! — Ja, Doktorerne haaber altid, selv om de er sikker paa, at Folk kreperer. — Men det var denne her Operation, vi skulde i Gang med.»

Det ringede paa Telefonen i Konsultationsstuen ved Siden af.

«Saa, hvad er der nu!» udbrød Kristensen lidt ærgerligt, idet han gik derind.

Der blev stille i Stuen, man lyttede for at høre, hvad der var i Vejen.

«Hallo! — Ja — Er det slemt? — Ikke nu, er optaget. — Ja, en meget vanskelig Operation. — — Giv det nogle varme Omslag, saa skal jeg komme i Morgen tidlig. — Ja — Farvel.»

Han ringede af og viste sig igen i Døren.

«Hvad var det saa?» spurgte Holm.

«Aa, det er Morten Olsens Barn, der er sygt. Det har Mavekneb.»

«Og saa bildte De dem ind, at De var i Lag med en farlig Operation. Den er god, ha, ha!»

«Jeg sagde ikke farlig, men vanskelig. Er den maaske ikke det?»

«Aa jo, maaske saa vanskelig, at vi to ikke kan magte den.»

«Det tror jeg med, det skal der bedre Folk til end Jer,» sagde Nørgaard.

«Ligger Ungen saa ikke og kreperer?» kom det ovre fra det andet Bord.

«Nej, saamæn gør det ikke,» svarede Kristensen, «men de Folk i Sygekassen bilder sig ind, at vi skal rende der midt om Natten, bare deres Børn har en Smule ondt i Maven.»

Anna vilde have gjort en Bemærkning hertil, men hun tav og gik ind til Damerne igen.

Her syntes Freden at være oprettet, Uvejret at være drevet over. Ja, man var ligefrem saa enige, at det var helt rørende.

Den mer eller mindre uskyldige Aarsag til denne skønne Enighed var Kristensens Pige, der havde slaaet en Kop i Stykker.

De var alle paa det Rene med, at Piger var noget af det værste Udsbud, der fandtes paa Guds grønne Jord. Der var ingen af dem, der kunde blive trætte af at fortælle om den Pige, de havde, den, de havde før hende, ja en hel Række, langt tilbage i Tiden.

Ulykkeligtvis for de arme Stakler, det vil sige Fruerne, havde den ene altid været værre end

den foregaaende, og den nuværende var altsaa den værste.

— — — —

Klokken halv et kom Mejrups hjem. De fulgtes med Holms lige til Døren.

Anna smed sig paa en Stol med Hænderne for Ansigtet.

«Huha — det var dejligt! — Er det den Slags Selskaber, I holder herinde?»

Mejrup saa forundret paa hende.

«Ja, hvad er der i Vejen med dem? — Har Du ikke moret Dig godt?»

«Moret mig? — moret mig? — Jo, det var en dejlig Morskab!»

«Ja, var den ikke dejlig nok?» spurgte Mejrup endnu mere forbavset. «Jeg syntes, det var helt gemytligt.»

«Ja for I Herrer maaske. — Du skulde have været inde hos os, skulde Du.»

Og saa fortalte hun om deres behagelige Samtaler.

«Synes Du, det er noget for voksne Mennesker at komme sammen efter? — Og saa skal det kaldes at more sig. — Noget saa hult, noget saa ondskabsfuldt troede jeg knap eksisterede.»

«Aa ja, det er vel ikke den bedste Maade at fordrive Tiden paa. — Nej, saa er vi da heldigvis lidt klogere. Vi forstaar da at lave os en gemytlig Aften.»

«Ja, det var da bedre at være inde hos Jer. — Men ved Du hvad, det var grimt af Kristensen, at han ikke vilde gaa hen til det syge Barn.»

«Ja, men det er ikke sikkert, at det fejlede ret meget.»

«Nej, men det kan ogsaa være dødt i Morgen. Jeg synes, han maatte have Samvittighedsnag hele sit Liv.»

De var kommet ind i Soveværelset. Anna gik op og ned ad Gulvet.

«Har de Mennesker da ikke andre Interesser, har de da ikke noget bedre at beskæftige sig med?»

«Det tænker jeg ikke. — Hvad skulde det være?»

Anna svarede ikke, men følgende sin egen Tankegang sagde hun: «Er vi fordømt til at komme sammen med disse Mennesker?»

«Nej, lille Annamor,» sagde Mejrup, idet han tog hende om Livet og snurrede hende rundt. «Nej, Du er ikke gift med andre end mig. Og vi har da heldigvis Lov til at besøge hvem vi vil.»

«Jeg vil allerhelst være hjemme hos Dig,» sagde hun, idet hun tog ham om Halsen.

V

Det var en otte Dages Tid henne i Juni. Mejrupsad sad inde paa Kontoret og kalkulerede nogle Varer. Anna havde taget et Broderi i Haanden og sad, og snakkede med ham imellem.

Det bankede paa Døren, og ind traadte Byens Postmester. Han var en noget svær Mand med Spidsskæg, et Par urolige Øjne og en Næse, der havde Tilbøjelighed til at ville være det øverste af Personen.

Der var noget snøvlende i hans Stemme, da han sagde Goddag, og det var et ubehageligt, slattent Haandtryk, han gav dem.

Efter Indbydelse af Mejrupsatte han sig paa en Stol.

«Det var Dem, Hr. Mejrups, jeg vil tale med. Ser De, jeg har tænkt paa at oprette en Folkeuniversitetsforening. De ved jo nok, at en saadan Institution er ved at bane sig Vej ud over

Landet. Formaalet er folkelig Oplysning. En Del Foredragsholdere vil rejse rundt og tale over forskellige Emner af almen Interesse.

Jeg har tillige tænkt, at Foreningen skulde have et mere literært Tilsnit og især virke for Udbredelse af belærende Bøger.

Men der skal jo nogle Mænd til at staa i Spidsen for et saadant Foretagende. Og da De er en ung og godt begavet Mand, havde jeg tænkt mig, at De maaske kunde have Lyst til at være med.»

«Det maa De hellere tale med min Kone om, Hr. Postmester. Hun interesser sig meget for Bøger og den Slags Ting, det gør jeg derimod ikke.»

Postmesteren lod, som han ikke hørte Mejrups Bemærkning og fortsatte: «En saadan Sag kan jo ikke rejses uden Kapital. Jeg har tænkt mig, at vi kunde skaffe denne til Veje ved Hjælp af en Tombola. Vi kunde jo bortlodde saadanne Ting som Kaffe, Chokolade, Cigarer og en hel Del andet.»

«Ja, der kunde nok komme Penge ind paa den Maade,» sagde Mejrup.

Uden at omtale Sagen mere, vendte Postmesteren sig mod Fru Mejrup og sagde, idet han lænede sig godt tilbage i Stolen: «Naa, Frue, hvordan synes De saa om Byen?»

«Aa jeg kender den endnu ikke godt nok til

at kunne udtale mig. — Den ligger smukt her ved Vandet, men hvordan Befolkningen er, ved jeg ikke.»

«Og hvordan gaar Forretningen?» spurgte han, henvendt til Mejrup.

«Aa Tak, den gaar rigtig godt af en ny Forretning at være.»

«Ja, det er jo altid vanskeligt, naar man saadan skal begynde paa bar Bund, det vil sige uden Kunder.»

Mejrup vilde have gjort en Bemærkning her til, men Ordene kom ham ikke paa Læben, før Postmesteren hurtigt rejste sig, strakte Haanden ud og sagde Far-vel-l.

Fru Mejrup saa forbavset paa ham, og da han var godt ude af Døren, vendte hun sig mod sin Mand og sagde: «Blev han fornærmet, eller hvad var der i Vejen med ham?»

«Det er hans sædvanlige Maade at være paa,» sagde Mejrup med et Smil. «Ligesom man mener, at man er midt i en Samtale med ham, stikker han Haanden ud og forsvinder. — Det bliver man vant til, naar man lærer ham at kende.»

«Ja, jeg kan ikke nægte, at jeg blev lidt underligt til Mode, da han uden videre stak af. — Hvad blev det til med Foreningen, skal Du være med eller ikke?»

«Det ved jeg ikke, men det kan være rart

nok med den Tombola. — Der kunde jeg komme af med en Del Varer, og det er ellers vanskeligt for os yngre at komme med til at gnave den Slags Ben.»

«Det er altsaa for Fortjenestens og ikke for Sagens Skyld, Du vil være med.»

«Ja, naturligvis. Det er Fortjenesten, vi skal leve af, vi Købmænd.»

«Ja, men derfor kunde I da godt engang imellem tænke paa andet end Eders Forretning.»

Hun satte sig paa Skødet af ham, tog ham om Halsen og ruskede ham, idet hun vedblev: «Huh, Peter, hvor Du er en forskrækkelig materiel Træmand! — Men jeg holder alligevel saa meget af Dig.»

Der kom flere Kunder i Butikken. Mejrup gik derud for at hjælpe Drengen at ekspedere. Hun kunde høre hans Stemme — hvor Munden dog gik paa ham, han forstod rigtignok at tale med Kunderne og rose Varerne.

Mon disse virkelig er saa gode, som han fortæller, kom hun uvilkaarlig til at tænke.

«Det er en Ris, der ikke er Mage til i hele Byen,» hørte hun ham sige.

Hun vidste, at det var samme Slags, som flere af de andre Købmænd førte.

Det var, som en klam Haand lagde sig om hendes Bevidsthed, ikke for at tildække hendes

indre Øje, men for at fjerne det Slør, hvorigennem hun var vant til at se sin Mand.

Der var flere Ting, der randt hende i Hu, ganske smaa Træk, men dog store nok til at forandre det Billede af Mejrup, som hun bar i sit Hjerte.

VI

Toldassistent Boye sad i sin amerikanske Gyngestol og studerede en af de stedlige Aviser. Han trak af og til paa Smilebaandet.

Det bankede paa Døren.

Boye saa ned ad sig. Det var Søndag, han havde for nylig spist til Middag, men var ikke rigtig paaklædt endnu. Han bar Morgensko og hvid Hjemmefrakke. Han skulde lige til at overveje, om han var visibel, eller han skulde forsvinde for at komme tilbage i en mere fuldendt Paaklædning.

Længe før han blev klar over dette vigtige Spørgsmaal, gik Døren op og en af Byens Lærere traadte ind. Det var en Mand paa godt tredive. Han var hverken høj eller drøj, derimod var der noget gesvindt over hele Personen. Øjnene var livlige og hans Bevægelser hurtige.

«Naa, det er Dig, Krag,» sagde Boye og blev siddende.

Den ankomne lod, som han ikke hørte Bemærkningen. Han smed sig paa Sofaen og lod Blikket løbe Stuen rundt. Det standsede ved Tobaksbordet.

«Du er vel pr. Kasse?» sagde han, idet han rejste sig, gik hen til dette og tog en Cigar.

«Ja, værsgo.»

«Det var da godt. Mine er gaaet op i Røg, og jeg glemte at købe ny Forsyning i Gaar.»

Han tændte og satte sig igen.

«Naa, Du fryder Din Sjæl ved Rasmussens Produkter.»

«Ikke saa meget ved hans Produkter som ved hans aandelige Kropvridninger.»

«Hvordan det?»

«Jo, det morer mig at se, hvorledes denne ivrige Radikaler optræder som moderat Redaktør og ved Hjælp af de dertil svarende Krumspring passer det ene uden at forsømme det andet.»

«Ja, den klarer han jo storartet. — Det var sandt, jeg kom for at invitere min Kone og min egen Ringhed til at drikke Kaffe hos Jer i Eftermiddag.»

«Takker meget,» svarede Boye med et ironisk Buk.

«Du kan vel nok takke for Æren paa en ordenlig Maade.»

«Hvorafter kommer det, at mit ringe Hus er vederfaret saa stor en Ære?»

«Det er sket ved et Sammenspil af flere Kræfter. For det første havde jeg ingen Cigarer . . .»

«Det var vel det vigtigste?» indskød Boye.

«Akkurat! — for det andet — for det andet . . .»

«Der var vel ikke flere Grunde?»

«Jo, det tror jeg nok, naar bare jeg kunde hitte dem.»

«Du skal ikke rode saa meget i Din øverste Kramkiste, da det sikkert er spildt Ulejlighed. — Jeg er tilfreds med den ene Grund.»

«Du er et elskværdigt Menneske, Boye.»

«Det ved jeg i Forvejen. Har Du ikke andet at fortælle mig?»

«Nej, jeg er ikke Byens Avis. — Du har jo en af dem for Næsen af Dig.»

«Hør, sig mig,» sagde Boye, «for at tale om noget andet — hvordan har Folkeuniversitetsforeningen det? Er den levende eller død?»

«Ingen af Delene, men jeg tror, den er i Færd med at kvæles af Mangel paa Luft.»

«Hvad vil det sige?»

«Det vil sige, at den fortræffelige Postmester blev begejstret for Sagen, til han fik godt begyndt. Nu har det ikke Nyhedens Interesse, og saa kan han ikke overvinde sin egen Magelighed saa meget, at han kan faa ordnet en Foredragsrække.»

«Er der saa ikke andre, der kan tage sig af Sagen?»

«Det er ikke let, Du kender jo hans despotiske og affejende Maade at være paa. — Var Du til Stede paa Stiftelsesmødet?»

«Nej, jeg havde ikke Tid.»

«Det var ellers skammeligt. Jeg ligefrem morede mig.»

«Over hvad?»

«Over hele Forestillingen. Du skulde f. Eks. have hørt Bestyrelsesvalget. Postmesteren foreslog fem Mand med den Tilføjelse: Ja, saa er de valgt.»

«Var han selv mellem de fem?»

«Begribeligvis. — Hvem skulde ellers være der?»

Fru Boye kom ind fra Køkkenet. Da hun saa Krag, sagde hun: «Kommer Du ene?»

«Nej, min æggehvide Halvdel kan vist omtrent være under Opsejling. Hun skulde have Dengse anbragt i Ekvipagen.»

«Kunde Du saa ikke vente og tage hende med?»

«Han! han kom med Tungen ud af Halsen. Han havde ingen Cigarer hjemme,» indskød Boye.

«Naa, det maa jeg nok sige! Det er en dejlig Modtagelse, jeg faar. Om jeg ikke kunde

have ventet noget længere! — Skal jeg ikke hellere gaa igen?»

«Nej, Du skal ikke,» sagde Boye, «for saa har Du ingen Cigarer, naar Du faar denne røgt.»

«Det var vise Ord af en viis Mands Mund og jeg bøjer mig for dem.»

Fru Boye forsvandt igen, og Boye bemærkede: «Er Købmand Mejrups ikke i Bestyrelsen?»

«Jo — hvorfor det?»

«Han er dog en ung, rask Mand. — Kan han ikke tage sig af den?»

«Han? — — Jo, det var ogsaa den rette. Nej, han interesserer sig vist ikke for andet end sin Forretning, men den passer han ogsaa. Han er en dygtig Forretningsmand.»

«Det er skammeligt, at det saaledes sygner hen. — En saadan Forening og særlig en Folkebogsamling, hvad der jo ogsaa var Tale om, kan gøre megen Nytte. Det kan f. Eks. bidrage meget til at udjævne Kløften mellem den aandelig set højere og lavere staaende Del af Befolkningen. En for stor Kløft fremkalder megen Usundhed. Kulturen kan ikke erhverves i Spring, den er vanskelig at fordøje og maa derfor kun tages i smaa Dosis. Derfor er der Grænser for, hvorvidt det enkelte Menneske og det enkelte Samfund kan komme uden at knække Halsen.

Blandt de mindst kultiverede Lag af Befolkningen findes der altid en Del, der higer mod større Kultur, higer efter at være mellem de første. Men er Afstanden for stor, mislykkes det for dem, og de gaar til Grunde.»

«Hvorfor?»

«Fordi deres Hjerne sprænges, eller rettere fordi deres Vækst forceres og deres Modstandskraft derved svækkes. Det er en Naturlov, der gælder baade legemligt og aandeligt, baade for Planter, Dyr og Mennesker. For stærk Vækst fremkalder Sygelighed.

Paa den anden Side er det farligt at se ned fra det høje Stade. Mange er blevet svimmel af at se Mængden staa saa langt nede, og flere er blevet ør i Hovedet ved at se sig selv saa højt oppe.

Og bliver et Menneske først svimmel, saa Nej, den sunde Kultur vokser kun der, hvor hele Folket løftes op, og hvor Kløften udjævnes saa meget, at den er let passabel, og at der ingen Svimmelhed opstaar.»

Fru Boye stak Hovedet ind ad Døren.

«Kommer Din Kone ikke snart?»

«Jo, det gør hun nok. — Du ved jo, det kniber for hende at blive færdig. — — Tys, nu er hun der. Jeg kan mærke, mit Hjerte slaar to og et halvt Slag mere i Minuttet, fordi hun er mig saa nær.»

«Det er ikke saadan her,» sagde Boye, «mit Hjerte er til Tider ved at gaa i Staa af Skræk, naar min blide Halvdel nærmer sig.»

«Det var bedre, Du fik et Par Sko og en Frakke paa.»

«Du har som altid Ret, Kone,» sagde Boye og forsvandt skyndsomt, medens hun gik ud paa Trappen for at tage mod Dengsen.

Krag stillede sig i Døren og saa til, mens de i Forening halede Fyren op.

«Naa,» sagde Boye, som kom tilbage, «Du lader dine faderlige Blikke hvile paa den forhaabningsfulde Spire med de mange Muligheder.»

«Ja, dersom Du kunde se, hvor mange Muligheder, der er i saadan et lille Væsen, saa vilde Du forbavses.

«De mange Muligheder» var imidlertid blevet anbragt i Sofaen. Boye stillede sig foran ham og betragtede ham med forskende Blikke.

«Hør, Krag, kunde Du ikke komme her hen og vise mig nogle af Mulighederne.»

«Akkurat ligesom man viser Byerne paa et Landkort. Nej, min Far, de ligger bedre gemt, og det er værre at faa dem frem.»

«Ja,» sagde Boye med et alvorligt Drag over Ansigtet, «det er underligt nok at tænke sig, at ganske smaa tilsyneladende Tilfældigheder kan have stor og afgørende Betydning for saadan en

lille Fyrs Skæbne, og Du har Ret, det er uhyre vanskeligt at fremelske de gode Spirer og holde de daarlige nede.

«De er ikke til Stede i lige høj Grad. En Del, ogsaa af de gode, er allerede saa godt udviklet, at de kommer af sig selv, naar vi bare kunde lade være med at hæmme dem.»

«For Eksempel?»

«Ja — f. Eks. Virkelysten. Alle de mange Mennesker, der gladelig driver med Strømmen, gladelig lade sig føre af Sted paa Nydelsesbølgens brede Ryg, alle disse Mennesker havde Anlæg, som Regel store, til at blive virkelystne Mennesker, der kunde glædes ved og adles af Arbejdet.»

«Ja, saamæn.»

«Ja, der er mange slappe Viljer til. Der er mange Mennesker, der hellere vil drømme sig til Lykken end selv hente den ned fra Virkelighedens til Tider lidt stejle Fjeld. — Det gjorde jo heller ikke saa meget, naar bare de første ikke tog fejl, men det gør mindst de 99 af hvert Hundrede.»

«De mange Muligheder» sad og saa paa Boye, som slugte han hvert Ord af dennes Mund. Fru Krag havde imidlertid dækket Bordet, og Fru Boye kom ind med Kaffen.

Hun hørte de sidste af sin Mands Ord og spurgte om, hvad det var for dybe Tanker, han udtalte.

«Aa, jeg vover at paastaa, at man intet sover sig til her i Verden.»

«Jo,» svarede hun, »jeg har før sovet mig til Hovedpine.»

«Det er nok muligt, men med intet mente jeg: ikke saa meget som et Blad af Lykkens guldblomstrede Træ.»

«Du tror altsaa ikke paa Aladdin?»

«Jo-o, man kan nok sove sig Rigdom til — men det er meget sjældent — og maaske ogsaa til en smuk Kone, men ingen af Delene er Lykken. Du ved nok, den lykkeligste ejede ikke engang en Skjorte.»

«Den Lykke kan man da vel sove sig til.»

«Nej, det er netop det, man ikke kan. Den Mand har arbejdet, ellers havde han ikke været lykkelig.»

«Hvorfor ikke?»

«Fordi Arbejdet er Betingelsen for et sundt Legeme og derigennem ogsaa for en sund Sjæl, og uden at disse to Faktorer er til Stede, blomstrer Livets Lykke ikke. Den kan maaske grønnes, men den sætter ikke Blomst. Der er Lykke i dette at hvile paa fuldendt Gerning, eller rettere: Arbejdet er den Sol, der lokker Lykkens Spire frem af Ager og faar den til at bære Frugt.»

Man satte sig til Bords og under munter Samtale sattes Kaffen til Livs. Da dette var vel

overstaaet, kom Dengsen atter i Vognen for at promenere paa Strøget.

Byens Livsaare var krum, og den var snæver, men paa Grund af Naturforholdene var og blev den «Strøget.»

Da mange af den lille Bys Indvaanere havde fint Tøj, og da de ingen Fornøjelse havde heraf, medmindre andre Mennesker saa det, maatte de naturligvis alle paa Strøget Søndag Eftermiddag.

Man bugtede sig frem, man ødelagde en Hatteskygge paa en halv Dag, og var man ikke kendt i Byen, undrede man sig over, at den kunde stille saa mange Mennesker paa Benene. Man beregnede nemlig ikke, at de fleste gik frem og tilbage en halv Snes Gange eller flere.

Krag og Boye, som gik foran, blev ved helt ud og drejede ind i Plantagen. Paa Gaden var der sjoppet, men her var nærmest Ælte. Det havde sneet lidt om Formiddagen, og Vandet dryppede fra Træerne, sivede ned ad Stammerne og stod i Smaapytter, overvejende, om det skulde tage Forsvindingsbillet til de underjordiske Aarer, eller det skulde gøre et Forsøg paa at danne en større Indsø.

Krag smøgede op, Boye havde det ikke Behov, han havde opsmøget til Stadighed om Vinteren — ogsaa naar der var fint Føre.

De snakkede om Vejret, Føret, Aarstiderne og endte hos Grønlænderne.

Her ude var mennesketomt, naar vi undtager Hr. og Fru Mejrup, som sad paa en Bænk og saa Bumse, som slumrede blideligt i et flunkende nyt Køretøj. Det var første Gang, han var paa Togt.

Krag standsede, saa først paa Vognen og dernæst paa Mejrups.

Boye hilste, det var en Formalitet, Krag meget ofte hoppede over.

«De skulde hellere vælte Vognen,» sagde Krag, «saadan lidt til hvilken Side hver anden Gang.»

«Hvorfor det?» spurgte Fru Mejrup.

«Jo, det maa jo da være Meningen, at de hurtigst muligt vil have den pæne Vogn ordentlig tilgriset.»

«Det var just ikke Hensigten, men De vil dog vel ikke forlange, at vi stadig skal hoppe frem og tilbage derinde paa Brostenene?»

«Nej saamæn — og saa betragter De dette som det mindste Onde.»

«Naa, at det just er et Onde, vil jeg ikke paastaa. Der er ganske kønt herude paa denne Tid af Aaret. Se, hvor dybmørke med blaaligt Skær Granerne staar derhenne,» sagde Fru Mejrup og pegede mod et lille Granparti i Udkanten af den smalle Plantage.

Krag saa derhen.

«Ja, det har De Ret i, det er virkelig kønt!»

Nu kom den anden Ekvipage anstigende, og Fru Krag sagde til sin Mand: «Skal vi længere, skal Du køre, jeg kan ikke holde ud til at trække ham mere.»

«Nej Tak, nej, saa vil jeg hellere sætte mig her.»

Og han plantede sig ved Siden af Mejrup.

Der var lige Plads til dem alle.

Boye vendte sig mod Mejrup.

«Hvordan gaar det med Foredragsforeningen og Bogsamlingen?»

«Det ved jeg ikke. Den har jeg egentlig ikke haft noget med at gøre.»

«Er De ikke i Bestyrelsen?»

«Jo, det tror jeg nok, men Postmesteren plejer at sørge for det hele. — — Jeg har heller ikke Tid til at tage mig af den, jeg har nok at gøre med Forretningen. Det er ikke lette Tider at drive Forretning i.»

«Nej, det er det vel ikke,» bemærkede Krag.

«Nej, Konkurrencen er skarp og særlig i Kolonialfaget.»

«Hvorfor det?» spurgte Boye.

«Jo, for vi har Brugsforeningerne at slaas med. De trykker Priserne meget ned.»

«Det var da godt!» udbrød Krag, «min Kone bruger Penge nok endda til Husholdningen.»

«Naa, skal vi ikke lidt længere?» sagde Fru Mejrup og rejste sig.

De fulgtes alle, og mens Herrerne drøftede Priserne paa Farin og Ris, opfriskede Damerne gamle Minder. Det viste sig, at de alle tre havde været paa samme Højskole, saa der var nok at snakke om.

Ved det yderste af Plantagen vendte de og gik lige tilbage, Herrerne et Stykke foran.

Fru Mejrup beklagede sig over, at der var saa lidt ved at gaa i Selskab her inde i Byen. Det var ikke andet end Kortspil, Forhandlinger om Tjenestepigerne og Drøftelse af de sidste Skandalehistorier.

«Det kommer vist an paa, hvem I kommer sammen med,» sagde Fru Krag.

«Hvad bestiller De om Aftenen, naar De er sammen?» spurgte Fru Mejrup.

«Aa, vi snakker, læser højt og spiller imellem,» sagde Fru Krag.

«Ja, det var storartet!»

«Nu skal jeg sige Dem noget,» sagde Fru Boye. «Vi kommer sammen to faste Aftener om Ugen, nu slaar De Dem til os. Vi skal paa Tirsdag lige til at begynde paa «Fra Piazza del Popolo.»

Dette blev fastslaaet i Damernes Raad, og Mejrup gjorde ingen Indvendinger.

VII

Det var Læseaften, man var samlet hos Krag. Dog var Mejrups endnu ikke kommet. I Begyndelsen kom han sammen med sin Kone, af Høflighed, men da han blev bedre kendt, havde han altid saa meget, han skulde have udrettet, saa hun maatte gaa i Forvejen. Dog opsattes Læsningen altid til han kom, skønt han havde sagt, at de saa udmærket godt kunde begynde, han skulde nok følge med alligevel.

Krag og Boye sad som tavse Tilhørere til Damernes Raadslagninger. Fru Boye havde faaet Brev fra sin Broder, Kunstmaler Winther, at han i Aar vilde tage mod deres ofte gentagne Tilbud og slaa sig ned hos dem, rimeligvis for en hel Sommer.

Spørgsmaalet om, hvor de skulde indrette Atelier til ham, blev meget ivrigt drøftet, og endelig kom man til det Resultat, at man vilde vente til han selv kom, saa kunde han som Part-haver deltage i Forhandlingerne.

Klokken blev halvti den Aften, inden Mejrup indfandt sig. Han saa lidt træt ud, da han kom.

«Du lader vente noget længe paa Dig,» sagde hans Kone.

«Ja, jeg havde saa mange Varer, jeg skulde have kalkuleret,» svarede Mejrup i en undskyldende Tone.

«Ja, Du kan tro,» sagde Krag henvendt til Boye, men højt, «den Sirupshandler forstaar at kalkulere sine Varer. Naar han sælger for en Krone, tjener han to.»

«Ja, somme Tider halvtredie,» svarede Mejrup. Og lidt efter: «Nej, det gaar ikke saadan til i vore Dage — det er knap, man kan faa det, man selv giver.»

Krag slog ham paa Skulderen.

«Ja, jeg har virkelig ondt af Jer, I Købmænd. I har det slemt, men det er godt, I forstaar at bære det med Anstand. — Skal Du ikke snart have Dig en Spadserepels?»

«Jo, naar vi skal have Sølvbryllup — saa forærer Du og Boye mig en.»

«Tak!» sagde Krag, «og Du er maaske saa elskværdig, at Du vil tage imod den?»

«Med Fornøjelse,» svarede Mejrup med et Smil og et velindøvet Købmandsbuk.

Fru Krag brød af.

«Jeg maa vist helst lave Kaffe med det samme?»

»Gør Du det, min Pige,» svarede Krag.

Mejrup tog Fru Krag's Plads. Krag vendte sig mod ham.

«Har Du hørt den sidste store Nyhed?»

«Nej, hvad er det?»

«Den store Mester, Hr. Kunstigmaler Winther — for Resten en Broder til Fru Boye — vil lyksaliggøre Byen og specielt os ved at opholde sig her i Sommer.»

«Saa — aa, kommer din Bror hertil i Sommer, Fru Boye?»

«Ja, han kommer vist allerede til April.»

Fru Mejrup lagde Hækletøjet i Skødet.

«Du glæder Dig da meget til hans Besøg?»

Hun ventede ikke paa Svar, men fortsatte med et lille Suk: «Bare det var min Bror! — — Det maa være dejligt at være Kunstner, og særlig Kunstmaler.»

«Hvorfor det?» spurgte Mejrup. «Det er vist en daarlig Næringsvej.»

«Hvorfor særlig Kunstmaler?» spurgte Krag.

«Jo, jeg tænker mig, de har et anderledes klart Syn paa Naturen, alt smukt i den maa synes dem dobbelt smukt, eller i Fald virke anderledes stærkt paa dem. Hvad vi finder kønt og glæder os over, maa kunne gøre dem henrykte og gaa anderledes dybt i deres Sjæl. —

Det maa Du da vide, Fru Boye, er det ikke saaledes med din Bror?»

«Jo,» svarede hun, «han kan blive helt ovenud af Begejstring, men han kan ogsaa falde lige saa langt ned paa den anden Side igen og blive sort fortvivlet.»

«Nej, saa har vi det bedre, Mor,» sagde Mejrup, «vi holder os mere paa det jævne.»

«Det kalder jeg ikke bedre,» svarede hun. «Naar jeg er ude at sejle, vil jeg helst, det skal gynges. — Nej, Sorg og Glæde blandet sammen — — det er der Liv i.»

«Aa ja,» sagde Fru Boye, «naar Sorgen ikke gaar for dybt, og man faar Tid til at nyde Hvilen imellem, saa siger jeg med, at det er Bølgerne, der giver Livet Indhold.»

«Det maa ogsaa være dejligt,» sagde Fru Mejrup, «at skabe et Kunstværk, at danne et Billede af et Stykke Natur og lægge dens Sjæl ind i det. — — Jeg kan tænke mig en Kunstner staar foran sit Billede, sitrende af Fryd over at se, at Naturen spejler sig herliggjort i hans Gengivelse. — Det maa være Kunstnerens største Øjeblikke.»

«Ja, det har Du Ret i,» svarede Fru Boye. «Da jeg var hjemme, kunde jeg ikke blive træt af at se paa min Bror, naar han var «oppe» og det rigtig flød for ham. Det var som at se en Aabenbaring fra en anden Verden. — Men —

tilføjede hun med et Smil — Du kan tro, det var en tvivlsom Fornøjelse at se ham sparke et halvfærdigt Lærred i Stykker.»

«Ja, hu — ha, saa maa han være grum at skue!» udbrød Krag.

Hans Kone kom med Dugen.

«Hvem er det, der er saa slem?» spurgte hun.

«Aa, det er ham, Kunstigmaleren, han løber imellem omkring og sparker alting i Stykker. — Du maa passe paa, Kone, at faa alle dine Nips-sager af Vejen, naar han kommer herhen.»

«Naa, saa galt er det vel ikke,» sagde hun, halvt henne i Døren.

«Hvad siger Du, vise Mand?» spurgte Krag henvendt til Boye, idet han slog denne paa Knæet med sin flade Haand.

«Jeg tier, som Du maaske har lagt Mærke til.»

«Ja, Du er klog nok, din Rad, Du ved at Tavshed er Guld. — — Vi andre, vi nøjes med Sølv.»

«Kunde Du ikke have Lyst til at være Kunstner?» spurgte Fru Mejrup.

«Aa nej, jeg har egentlig mere Respekt for Tænkeren — han er ikke saa overfladisk, han søger Kilderne, han gaar ikke i Højden men i Dybden, og hans Fart er mere jævn og støt.»

Fru Krag skænkede Kaffen, og Mejrup fik

Anledning til at rose hendes Kager, hvorefter man kom ind paa at drøfte Kagebageriets Hemmeligheder.

Efter Kaffen fik Krag fat paa «Fra Piazza . . .»

Damerne tog deres Haandarbejde, Boye placerede sig i Gyngestolen, og Mejrup hvilte sig paa Chaicelongen.

Krag var en livlig Oplæser, og Fru Mejrup var helt optaget af Fortællingen. Hæklenaalen kørte ofte i Staa og tog sig et lille Hvil, mens hun lyttede til, optaget af de Billeder, der rullede frem for hende.

Pludselig opfangede hendes Øre en sugende Lyd. Uvilkaarlig kastede hun Øjet hen paa Mejrup. Han laa paa Chaicelongen med halvaaben Mund og sov.

Hun blev rød helt op i Haarrødderne. For første Gang skammede hun sig over sin Mand. Hun fik en Følelse af Lede ved Synet af det slappe Ansigt med den aabne Mund.

Fru Krag smilte forstaaende til Fru Boye, paa hvis Ansigt Svarsmilet var ved at bryde frem. Men hun tog sig i det og hviskede med en Tone, som var han et Barn, der var faldet i Søvn: «Hvor han maa være træt.»

Den Måade, hvorpaa hun tog det, glædede Fru Mejrup. Hun mærkede, at Fru Boye for-

stod hende og følte med hende, og hun var taknemlig derfor.

Boye havde set det, men lod som ingen Ting, eller som fandt han det selvfølgelig.

Krag læste videre.

Fru Mejrup hørte kun halvt efter. Naar hun havde hørt nogle Sætninger, tabte hun Traaden. Det var egentlig mærkeligt, at Mejrup kun interesserede sig for Penge. — Aa, hvor var det kedeligt! Alt hvad der glædede hende og fyldte hende i Kunsten og Naturen, brød han sig ikke om, han kunde ligesom slet ikke fatte det.

Hun hørte igen nogle Sætninger.

Hvad havde han egentlig forud for Dyrene? Det maatte være tomt og indholdsløst — — — men han savnede vel ikke det, han ikke kendte. Den græder ej for Guld som Guld ej aatte. — At Mennesker kunde være saa indholdsløse.

Hun fik igen som en vammel Smag i Munden ved at se paa ham.

Nej, hun kunde ikke holde ud at se ham ligge der. Men hvordan skulde hun vække ham, hun skammede sig ved at kalde paa ham — og saa den Forstyrrelse, det vilde fremkalde, naar han vaagnede. — Bare hun havde siddet noget nærmere.

Hun saa i Tankerne den Latter, der vilde blive, og hun bed sig i Læberne, hendes Blod var ved at komme i Kog.

Han skulde vækkes, uden at Krag mærkede det.

Dersom hun ganske stille kaldte paa ham. — Nej, det kunde ikke gaa. Det var vist bedre at puffe til ham — bare han ikke snakkede, naar han vaagnede.

Sagte rejste hun sig og gik derhen. Hun stillede sig for hans Ansigt. Krag kiggede over Bogen, men lagde ikke Mærke til noget. Boye smøgede videre af sin Pibe, og hans Kone var tilsyneladende ivrig optaget af sit Sytøj, Fru Krag skelede lidt efter Chaicelongen for at følge Begivenhedernes Gang.

Anna bøjede sig ned, som vilde hun tage noget af hans Jakkelomme, lagde sin venstre Haand blødt over hans Mund og gav ham et lille Puf med den højre.

Han slog Øjnene op og saa sig forvildet omkring.

«Du glemte vel ikke at tage mit Naalehus med,» hviskede hun halvhøjt.

Han var blevet klar over, hvor han var og svarede sagte: «Jo, skulde jeg have taget det med?»

Krag standsede og sagde: «Hvad er det nu, han har gjort?»

«Aa, det var noget, han havde glemt. Han er en rask Karl at sende Bud med,» svarede hun i et spøgende Tonefald.

«Ja, det kunde saamæn ligne ham. — Du skulde have bedt ham om at tage Butikken med.»

«Pas Du nu din Bog og kør videre,» sagde Fru Boye.

«Ja vel.» Og han fortsatte.

Fru Mejrup listede sig hen paa sin Plads, og Mejrup satte sig oprejst i Chaicelongen og hørte efter, som om han var den mest andægtige af Tilhørerne. Hun prøvede ogsaa paa at lytte, men det vilde ikke rigtig lykkes for hende, Sindet vilde ligesom ikke komme til Ro igen. Hun sad og skottede hen til sin Mand, uden at han saa det.

Han var vel ogsaa meget træt, han havde slidt i Butikken hele Dagen. — — Den Butik, tilsidst tænkte han vel ikke paa andet end den — brød sig heller ikke om hende mere.

Det var som hendes Strube snøredes sammen.

Hun blev paa en Gang bange for at miste ham, bange for, at han skulde glide fra hende, og bange for, at han skulde miste det, der endnu gav ham Værdi i hendes Øjne: hans Kærlighed til hende og Bumse.

— — —

De gik hjem, det var mørkt og det blæste. Lygterne havde saa travlt med at hoppe op og ned, at de næsten glemte at lyse, og Gaden var fedtet og glat. Hun holdt meget fast ved hans Arm og støttede sig til ham for ikke at glide,

han gik saa fast og sikkert. Hun følte det, som kunde hun ikke undvære ham, og hun blev igen bange for, at han skulde glide fra hende.

De gik tavse. Hun vilde tale med ham om det skete, men kunde ikke faa begyndt.

Det var ham, der brød Tavsheden.

«Er der noget ved den Bog, han læser højt? Bryder Du Dig om den?»

«Ja, jeg synes, den er storartet. — — Og Du kunde saadan falde i Søvn,» fortsatte hun, halvt bebrejdende og halvt klagende.

Han tog hende om Livet og sagde angrende: «Var Du ked af det, lille Annamor?»

Og han fortsatte, halvt spøgende: «Jeg skal aldrig gøre det mere — og mere alvorlig — nej, jeg skal nok passe paa, saa det skal Du ikke være bedrøvet over.»

«Du er ogsaa altid saa optaget af Butikken.»

Hun trykkede sig ind til ham.

«Peter, Peter, Du maa ikke glemme mig over Butikken. — Nej, det maa Du ikke — saa bliver jeg saa ulykkelig, saa ulykkelig!»

«Nej, hvor kan Du tro, at jeg skulde glemme Dig, min egen lille Pige. — Nej, det skal Du ikke være bange for.»

Han drejede hende om mod sig og gav hende et Kys, som hun gengældte, varmt.

VIII

Det var en Formiddag i April. Vinden strøg hen over Marken og ind mellem Byens Huse. Solen stod deroppe paa den klare, blaa Himmel og snakkede højt om Foraar, men Vinden mumlede noget i Skægget. Det var vist noget om, at det godt kunde blive Frost og Sne endnu engang. Den var ogsaa ret skarp, den samme Vind, og den gav Annas Kinder en frisk Farve, næsten for frisk.

Hun var paa Vej hen til Boyes, hun skulde vise Fru Boye en ny Spadseredragt. Det var nu ikke saa meget derfor, men Kunstmaleren var kommen for 3 Dage siden, og ham vilde hun nok se paa nært Hold. Hun havde aldrig set en rigtig Kunstmaler. Det var noget af Skolepigens Nysgerrighed — og saa alle de mange Skitser, hel- og halvfærdige Arbejder, han maatte have. Det var det, der trak mest. Hun syntes, hun havde ligesom lidt Part deri — paa Bekendtskabets Vegne.

Han sad midt i Boyes Sovekammer, foran ham paa et Staffeli var udspændt et Lærred, hvorpaa han tegnede nogle Streger. I det ene Hjørne laa en halvaaben Kuffert, omtrent fuld af Bøger og Blade, alt i den skønneste Uorden og i fuldstændig Harmoni med hele Værelsets Indhold. I det modsatte Hjørne stod en Kasse med Tuber og Pensler, paa en Stol laa en Dynge Papirer, og op ad Væggen lænede en Del Lærreder sig, som var de trætte af Rejsens Besværligheder.

Da Anna kom ind, rejste han sig. Fru Boye præsenterede.

Hvordan han saa ud?

Anna saa ikke andet end Øjnene, saa underlig dybe. Hun kom uvilkaarlig til at tænke paa Kattegattets Vande en stille Sommermorgen, naar Solen gjorde fortvivlede Anstrængelser for at naa Bunden. Der var noget hemmelighedsfuldt, noget dragende ved dem, men det varede ikke længe. Der kom som Skyggen af en Sky og lukkede for Indblikket.

«Min Søster har fortalt mig om Dem, og jeg glæder mig til at stifte Deres og Deres Mands Bekendtskab.»

Skyen var ved at drive bort, men kom hurtigt igen.

Anna svarede ikke straks. Hendes Øjne forlod ham og opfattede Stuen i eet Blik.

«De synes nok, Værelset har skiftet Udseende.»

Han fik noget muntert, skælmsk i Blikket, Udtrykket skiftede saa hurtigt.

«Ja, det ser noget . . .»

«... havareret ud,» skyndte han sig at tilføje.

«Aa ja,» svarede hun med et Smil, «jeg skal ikke nægte, at en ordnende Haand synes at være nødvendig. — Men De er jo ogsaa lige flyttet ind.»

«Ja, jeg plejer at være «lige flyttet ind», til jeg flytter ud igen.»

«Ja, han tror,» faldt Fru Boye ind, «at vi vil have dette Roderi her hele Sommeren, men han kan tro nej. — Tag Tøjet af og hjælp mig en halv Timestid, saa skal vi snart rydde op.»

«Tror Du, jeg vil have nogen til at rode omkring i mine Sager?» spurgte han med et for-gæves Forsøg paa at rynke Øjenbrynene.

«Nej, det tror jeg naturligvis ikke, men vi gør det alligevel.»

«Tør jeg spørge, om jeg maa nyde den Ære at hjælpe?» spurgte han.

Skælmeriet var der igen.

«Vi kan jo antage Dig paa Prøve, men vi vil raade.»

«Naturligvis.»

«Nu skal jeg hente nogle Tegnestifter,» sagde Fru Boye og forsvandt.

Anna vendte sig mod Lærredet paa Staffeliet. Der var noget af en Næse og lidt af en Pande, det var Fru Boye i Profil.

«Ja, det er min Søster. Jeg begyndte med det straks, inden jeg fik fat paa nogle Partier herfra, ellers var jeg bange for, at det ikke skulde blive til noget.»

«Se saa,» sagde Fru Boye, som kom igen med en Æske Tegnestifter i Haanden, «nu kli-strer vi først paa Væggene.»

Hun gav sig i Lag med Bunken paa Stolen. Det var Skitser fra Syd og Nord, Øst og Vest.

«Her skal Reolen hænge, som min Mand har lovet at skaffe — nu tapetserer vi rundt om Pladsen.»

Anna fik fat i en veludført Skitse. Det var en gammel Borgruin fra Italien. Caprifolier og vilde Roser slyngede sig op ad de forrevne Mur-partier.

Hun blev staaende med den i Haanden.

«Hvor er det fra?» spurgte hun sagte, som for ikke at forstyrre den Stemning, hun var kommet i.

«Det er fra Sicilien.»

«Hvor der maa være dejligt dernede, naar selv Ruinerne er saa smukke.»

«Ja, de er næsten ogsaa det smukkeste, især

naar de ligger badet i Solen, i Italiens Lyshav, og for Tanken omgivet af Sagnenes Glorie.»

«Er det en gammel Røverborg?»

«Nej, Sagnet fortæller, at en af Italiens stolteste Patricier har boet der. I Salen, som laa her tilhøjre færdedes Kærnen af Italiens Adel, og her — han pegte mod Baggrunden tilvenstre, hvor man saa Foden af Taarnet — her er Sagnets Sjæl, her blev hans yngste Datter levende indmuret, efter at Faderen for hendes Øjne havde ladet hendes Elskede dræbe, fordi han, den fatige Fisker, ved sin Skønhed og Dristighed havde vundet hendes Kærlighed.»

«Hvor det er forunderligt, at Mennesker, der lever i en saa smuk Natur, hvor alting synes at indbyde til Lykke, kan være saa haardhjertede og skabe Sorg.»

«Ja,» sagde han, «Skønhedsudtrykkene sætter Sjælens inderste Fibrer i Bevægelse og kalder det bedste i Menneskene frem, og de Mennesker der nede har Sans for alt det smukke. Man skulde synes, det maatte blive ædle Skikkelser, og dog bryder Dyret i dem ofte frem i al sin Raahed, men som Regel kun for et Øjeblik. — Og dette Øjeblik er nok til at fordærve Livet.»

Han havde talt sig varm, og der kom Ild i Blikket.

«Ja,» fortsatte han, «vort Liv er en stadig Kamp mod Dyret i os — og i andre. Det er

Tilværelsens store Gaade. at vi aldrig kan faa Bugt med dette vort onde Jeg. Man kan stræbe efter at udvikle det gode, man kan have Følelsen af, at man har kvalt Dyret, og saa — saa stikker det uventet Hovedet op med en Kraft, der synes overvældende. Er der slet ingen Mulighed for, at Skønheden og Godheden her i Livet kan sejre, om ikke overalt saa dog i det enkelte Menneske?»

Anna stod og betragtede Billedet, men hun saa det ikke, hun var optaget af hans Ord.

«Jo,» svarede hun langsomt, «jeg tror det — naar Kristendommen er Understrømmen i ens Liv.»

«Kristendommen! — Er de Kristne Maalet nærmere end andre? — Jeg synes dog ellers, man tit og ofte træffer Dyret lyslevende hos dem ogsaa.»

Der var lidt drillende i Stemmen.

«Det kan nok være — der hvor Kristendommen kun er Fernis, men jeg talte om dem, hos hvem den var Understrømmen.

«Ja, naturligvis,» svarede han, «vil den hos disse bidrage til at fremelske det gode, men Spørgsmaalet bliver, om de kan faa Bugt med Dyret.»

«Jeg ved det ikke,» svarede hun sagte.

Fru Boye, der allerede havde sat fire Skitser fast paa Væggen, afbrød dem.

«Lad nu være med at staa der og forhandle, og giv Jer til at bestille noget.»

«Ja, nu maa vi have fat,» svarede Anna.

Hun kastede et Blik paa Væggen.

«Her maa vi have Ruinen anbragt.»

Hun fik fat i nogle Tegnestifter, og snart var Ruinen placeret oven over de andre.

Ogsaa Winther kom i Gang med Arbejdet, men det bidrog kun til, at han og Fru Boye gav sig til at disputere om, hvorledes de skulde anbringes. Fru Boye vilde have Væggen beklædt saaledes, at Skitsernes Størrelse kunde gaa ind i et harmonisk Hele, men han vilde ogsaa have Harmoni i Indholdet.

Imens benyttede Anna Lejligheden til at undersøge Bunken. — Hun standsede ved en Blyantstegning, der forestillede et Parti fra Sæteren i Svejts: i Forgrunden Sæterhytten, Pigen og to Køer, hun stod og kælede for den ene, i Baggrunden høje, snedækte Bjergtoppe.

Hun stod længe og betragtede det. Han kom hen til hende.

«Det er fra Svejts?»

«Ja, jeg havde nogle dejlige Dage deroppe.» Og han fortalte om Fjeldene og om Alpegløden.

«Dersom man kunde blive et godt Menneske,» sagde hun, «saa maatte man da blive det ved at rejse og se alt det smukke, som De har set.»

«Ja, De har Ret, dersom man kun saa det

smukke, men man ser lige saa meget grimt. — Her skal De se.»

Han rodede om i Bunken og fandt en Skitse fra Hulerne i Granadas Forstad. Der var en Gade eller en Vej. Paa begge Sider saa man — ikke Huse, men Huler. Sollyset faldt stærkt paa nogle lasede Skikkelser med fortrukne Ansigtstræk.

«Her,» sagde han, «skulde man tro, at Mennesket var forsvundet, og kun Dyret var tilbage. Disse Mennesker lever ikke — i hvert Fald fører de ikke en menneskelig Tilværelse, og man faar ikke Indtrykket af, at de er besjælet af en eneste ædel Følelse. — Jeg har aldrig set Mage til Elendighed og Raahed. Det gyste i mig ved Synet, og Billedet forfulgte mig i lange Tider. Baade Dag og Nat saa jeg det hele lyslevende for mig. — Aldrig har noget smukt præget sig saa tydeligt i min Erindring. — — Hvor kan det være? — — Jeg tænkte somme Tider, at det maaske var fordi, det var dybest i Slægt med mig. Men jeg haaber, det var fordi, det var Afgrunden, jeg søgte at undfly.»

Fru Boye havde opgivet Ævret og stod og hørte til. Han fandt flere Skitser og fortalte dem noget herom, indtil Anna pludselig opdagede, at Klokken var mange, og at hun skulde skynde sig hjem.

Hun sagde hurtigt Farvel, og med Hovedet

fuldt af Sæterhytter og Hulebeboere gik hun rask ned ad Gaden.

Hun kom til at tænke paa, at det var, som om Winther ikke var nogen fremmed, men som de længe havde kendt hinanden.

IX

Maleren blev snart hjemme i den trekantede Familie. Højtlesningen var forbi, den hørte sammen med Petroleumslamperne. Man var ligesom lidt i Vildrede med, hvad man skulde tage sig for i Fritiden. Vinteren med dens hyggelige Aftener var forsvundet og Sommeren med dens Friluftsliv var ikke kommet. Man kom sammen engang imellem til en gemytlig — stundom alvorlig — Samtale, og man gik af og til længere eller kortere Spadsereture. Disse fik forøget Interesse derved, at Winther, der imellem tog nogle Skitser, skulde finde et Motiv til et større Billede. Man saa sig spejdende om, og man diskuterede «Mulighederne».

Dette havde staaet paa i 14 Dage, og man var akkurat lige vidt. Krag paastod, at man havde Samtalestof nok til hele Sommeren, og naar Efteraaret kom, var man endnu ikke enige om, hvad der var det kønneste og bedste. Mejrup, der hidtil havde holdt sig udenfor, foreslog, at

man skulde nummerere «Mulighederne», putte Sedlerne i en Hat og saa trække en af dem.

En Søndag Eftermiddag sidst i Maj var man samlet om Kaffebordet hos Mejrups. Anna gik og saa hemmelighedsfuld ud, og der var noget af en Sejrherremine over Ansigtet.

«Hør, Mejrup,» sagde Krag, «hvad er det med din Kone? har hun vundet i Lotteriet?»

«Nej, det tror jeg desværre ikke. — Hvorfor det?»

«Ja, der er noget i Veien med hende, det kan jeg se. — Hun ser vel ikke saadan ud, naar hun er ondskabsfuld? — — Hun kunde godt se ud til at gaa med en eller anden slet Hensigt.»

De vendte sig alle om mod hende, men hun smilede med en Mine, der tydeligt sagde:

«I faar det at vide, naar jeg vil, men heller ikke før.»

«Nej, ondskabsfuld ser hun ikke ud til at være,» sagde Mejrup. — «Er Du vel det, Mor?»

«Ja, man kan aldrig vide det,» svarede hun.

«Noget er der,» sagde Fru Boye, «det kan man da se.»

Krag sprang op, greb hende om Livet.

«Jeg skal klemme det ud af Dig, dersom Du ikke siger det straks,» raabte han og klemte hende saa haardt, at hun gav et Skrig og vred sig fra ham.

«Aa, Winther, kom og hjælp mig,» sagde han, «det *skal* ud.»

«I kan godt spare jer Ulejligheden,» sagde Boye. «I har da vel saa megen Erfaring, at I ved, en Kvinde ikke kan bevare en Hemmelighed i ret mange Minutter.»

«Nu taler Oraklet,» sagde Krag, «lad os bøje os for dets Visdom.»

«Du skulde skamme Dig,» sagde Fru Krag til Boye, «at sige saadan noget op i vore aabne Øjne, og Du ved jo godt, at det ikke passer.»

«Ti Du hellere stille, Mor,» sagde Krag. «Vi ved saa godt i Forvejen, at Sandhed er ilde hørt.»

Boye sad og saa vigtig ud.

«Du skal ikke sidde der og blære Dig,» sagde hans Kone. «I Mænd er saamæn ikke et Haar bedre.»

«Naa, ikke det,» svarede han. «Det er vi vel nok. — Hvad siger Du, Winther? Du kender dog Menneskene baade i Syd og i Nord.»

«Jeg siger,» svarede denne med en Skælm i Øjet, «at Kvinderne tier bedst det, de ikke ved.»

«Akkurat!» svarede Boye.

«Det er nogle rare Mænd, vi har,» sagde Fru Krag. «Skal vi være enige om, at de ingen Middagsmad faar i Morgen?»

«Tør jeg indbyde Herrerne til at spise til

Middag i Morgen paa Hotel Royal?» spurgte Winther, og Skælmen kom igen.

«Takker meget,» sagde Krag med et dybt Buk.

«Med Fornøjelse,» sagde Mejrup.

«Du er alligevel en prægtig Svoger,» bemærkede Boye.

Fru Krag lod, som hun ikke hørte det, og vendte sig mod Fru Boye.

«Jeg kan ikke forstaa, hvordan Du klarer Dig mod to. De er altid saa kaalhøgen, naar de er flere sammen, men naar vi har dem ene hjemme, saa faar Piben en anden Lyd.»

Hun sagde det med ærtende Tonefald og højt, for at de skulde høre det.

«Det er rigtigt,» sagde Anna, «saadan er de, og saa kalder de sig Skabningens Herrer.»

Krag saa ud, som fik han et Tilfælde. Han pegte ned paa Gulvet, hvor hans Aflægger sad paa et Sjal og legede med en Kringle.

«Du er gift med en Pædagog,» sagde han med gravalvorlig Mine og et bedrøvet Tonefald, «og saa omtaler Du din Mand paa en saadan Maade i Drengens Paahør.»

Bumse hylte inde i Sovekammeret, og Anna forsvandt. Fru Boye gav sig til at tage af Bordet, og Herrerne tændte en Cigar.

Lidt efter drog hele Selskabet — de to Kareter indbefattede — ned ad «Strøget» og ud i Anlægget.

Pludselig standsede Anna, slap Vognen og løb op ad en smal Sti, op paa en lille Bakke. De andre fulgte hende, Winther forrest.

Hun tog et Par Skridt til højre fra Stien og bøjede nogle Grene til Side. Winther stod lige ved hende.

Indrammet af det lyse, foraarsfriske Bladmylr laa Billedet for dem. Hen ad en smal Dal, dannet af Tjørnens, Elmens og Bøgens Kroner, saa man den spejlblanke Fjord i glitrende Solglans. Nogle hvide Sejl badede sig i Solhavet. Paa den anden Side den smalle Fjord laa et bakket Landskab: kratbevoksede Dale og grønne Marker, noget i den stærke Sol og noget i dyb Skygge. Dybt, dybt nede i Fjorden saa man den blaa Himmel med et Par lette Skyer. Det var som en Afgrund, en Afgrund, der med dragende, sugende Kraft drog en ned mod sig. De hvide Sejl og Landet derovre spejlede sig i den blanke Flade og Lyset virkede stærkere, fordi man selv stod i Skygge.

«Ja,» udbrød Winther, «det er det smukkeste, jeg har set! Det er overjordisk! Det er en Aabenbaring fra en anden og smukkere Verden!»

De andre kom til og udbrød i Lovord.

«Nu, Svoger,» sagde Boye, «nu er Du vel henrykt. Det kan Du takke Fru Mejrup for, selv havde Du aldrig fundet det.»

Med Varme vendte Winther sig mod Anna og takkede hende i begejstrede Ord.

Man saa og saa paa Billedet og fremhævede Enkelthederne, men Winther blev mere og mere tavs, ja helt forstemt.

Anna lagde Mærke dertil.

«Er De ikke glad?» spurgte hun.

«Jo, jeg er glad for Synet af dette vidunderlige Billede, men det er for smukt — jeg kan ikke male det.»

Det kom lavmælt, lidt fortvivlet.

«Du er en rigtig Kunstner,» sagde Krag og klappede ham fortroligt paa Skulderen.

«Hvorfor det?»

«Jo, Du render det meste af Landet rundt og sender os seks Stakler ud paa Ekspedition hver anden Dag i lange Tider, altsammen for at finde noget meget smukt — naar vi saa har fundet det, siger Du Pas.»

«Jeg kan ikke,» sagde han hovedrystende og saa paa det smukke Parti.

Han kunde ikke faa Øjnene derfra.

«Det er ogsaa dumt at male det,» sagde Boye, godmodigt spottende. «Du skal se, Du bliver mest berømt gennem de Billeder, Du ikke maler. — Du skulde nu alligevel prøve det,» tilføjede han alvorligt.

«For min Skyld er De nødt til at gøre det,» sagde Anna i bedende Tonefald.

Han stod tavs et Øjeblik, saa kom der et frejdigt Udtryk i Øjnene.

«Ja, for Deres Skyld, Frue, vil jeg prøve det
— — — men jeg er bange, jeg ikke kan.»

Stemmen blev igen lavere og Blikket tungere.

Bumse gjorde Vrøvl dernede i Kareten. Han var vaagnet og havde opdaget, at Farten var standset, og det behagede ikke Gutten.

Anna hoppede ned til ham, og de andre kom bagefter.

X

Den lille Skov eller Plantage var ikke tæt, og Træerne var ikke Kæmper fra svunden Tid. Det var Smaafyre i Overgangsalderen. Ved Middagstid fandt Solstraalerne mange Veje, som førte ned til de fine Græsstraa og de sarte Blomster i Skovbunden.

Men nu Kl. otte om Formiddagen førte de samme Straaler en fortvivlet Kamp for at trænge igennem. En af dem, en rigtig Kraftkarl, banede sig med frejdigt Mod Vej gennem Bladhavet. Den havde Dagen i Forvejen forelsket sig i en Skovstjerne, og nu vilde den ned at besøge den, ned at kysse dens fine Blade. Som en Guldstribe skar den gennem Træernes Kroner og ramte — Winthers Ansigt, og der blev den, den kunde ikke komme længere.

Men Solstraaler er nogle letsindige Fyre, den glemte snart Skovstjernen, som den havde svoret evig Kærlighed, og dvælede med Velbehag paa

hans højre Kind i umiddelbar Nærhed af den veludviklede Næse med den ganske svage Bøjning.

Den havde været viden om den samme Straale, havde hørt, set og lært meget. Den havde tilgnet sig mange af de Melodier, hvormed man nynner en urolig Samvittighed til Ro. Den havde jo kun glemt og sveget sit dyre Løfte, fordi den havde faaet den uendelige store Opgave at varme et Menneskehjerte op.

Derfor havde den nu lagt sig paa hans Kind og varmede ham lige ind i Sjælen. Og det var en taknemlig Opgave, den havde faaet.

Han sad der med Solstraalen paa Kinden og lagde Farver paa «Parti fra Søby Fjord». Som han sad der, kom der mere og mere Liv over Ansigtet, mere Glød i Øjnene, Farverne blandede sig som af sig selv, Penslen førte dem paa Lærredet, som ogsaa fik Liv. Det var Øjets Glød og Solstraalens Skær, der overførtes paa Lærredet og forlenede dette med en overjordisk Skønhed.

Anna kom gaaende op ad den bløde Skovsti, han hørte hende ikke, optaget som han var.

Hun stod stille, betragtede hans smalle, hvide, febrilsk arbejdende Hænder, saa hvorledes Billedet voksede frem, som svang han sin Tryllestav over det. Blikket fulgte Armens Linier og fangede det spændte Ansigtsudtryk og det stærke Skær

af Beaandethed, som lyste ud af Øjnene. Hun saa Solstraalen, der nu nærmede sig det blonde Overskæg og gav det en gylden Glans.

Hun stod længe, betaget af Synet. Saa løftede hun Haanden og fangede Solstraalen.

Der gled en Skygge over hans Ansigt, en Trækning som af Smerte. Han hævede Blikket.

Hun følte det, som havde hun med plump Haand iturevet et smukt Billede eller ødelagt en af de skønneste Blomster, og hun følte Angerens Smerte derover.

«Undskyld,» sagde hun med bønligt Tonefald, «det var mig, der standsede den.»

Hun havde straks revet Haanden til sig, men Straalen var bleven fortørnet, og nu legede den Tagfat oppe mellem Trækronernes grønne Blade.

«Hvilken?» spurgte han. Han var ikke helt nærværende endnu. Han strøg sig hen over Øjnene, ligesom for at hente sine Tanker.

«Det var en Solstraale, der hvilede paa Deres Kind og gav den noget af Morgenrødens Glans.»

«Syntes jeg ikke nok, at jeg havde en Aabenbaring fra en højere Verden — — det var altsaa den, som bragte Bud fra Skønhedens Rige.»

«Og jeg kom her som Vandalen, standsede Dem i Deres Flugt gennem Farvernes straalende Sale og førte Dem ned i Virkelighedens dybe Kælder. — — Kan De tilgive mig?»

«Ikke tilgive, men takke Dem, Frue. — Vi

Meneskebørn med Lænken om Benet kan ikke taale at beruse os for stærkt i Skæret fra Musernes flagrende Gevandt.»

«Maaske har De Ret. — Dette faar jeg trøste mig med.»

Hun stod lidt.

«Nej, vi almindelige Mennesker kan i alt Fald ikke taale det, vi kan ikke taale mere end det, vi kan faa til at indgaa Forbindelse med det daglige Liv. — Men Kunstnerne derimod, jeg synes, de maa kunne aande og leve deri.»

«De mener, vi kan stadig færdes oppe i de højere Regioner — aa nej, vi er Jordens Børn og tilhøre den. — Hæver vi os til Tider op mod Forklarelsens Højder, saa drager den os ubarmhertig ned igen. Og det ser ud, som om den vil hævne sig og giver os en Dukkert ned i sit sorte Dyb. Dens mere skikkelige Børn behandler den i hvert Fald ikke paa den Maade. De stødes, aldrig saa langt ned.»

«Maaske De har Ret,» sagde hun, som om hun ikke havde hørt det sidste.

Og hun fortsatte med Begejstring:

«Vandet bliver storartet — og Himlen der langt nede! — Ved De, hvorpaa jeg kan se det?»

Det sidste kom med et Smil.

«Nej,» sagde han.

Øjnene spurgte.

«Jeg har Lyst til at springe lige ned i det. —

De skal passe paa, at jeg ikke gør det, og ødelægger det hele, ligesom De gjorde ved de første. — Hvor mange gik der,» føjede hun halvt drillende til.

«Fem tror jeg.»

«Har De nogensinde før ødelagt saa mange paa eet Motiv!»

«Nej, jeg har ikke, men dette er ogsaa det sværeste Stykke, jeg har prøvet. — Det var godt, jeg forlod Eftermiddagsbilledet, der var for stærkt Lys.»

«Jeg tror næsten ogsaa, dette bliver kønnere,» sagde hun. «Det er blødere, der er ligesom mere Stemning, mere Fred over det.»

«Ja, man kommer til at holde mere af det. — Det er vist ogsaa derfor, det lykkes bedre for mig. — Kan De forstaa, man skal elske sit Billede, give det noget af en selv? Man skal ofre det noget af sit eget Liv, for at der kan komme Liv over det.»

«Jo, det forstaaer jeg godt. Vil man udrette noget og vil man vokse, maa man give sig selv hen.»

Hun stod og saa paa Billedet.

«Jo, jeg har Lyst til at hoppe ned i det Vand. — Kender De den Følelse?»

«Ja.»

«Hvorfra stammer den?»

«Den er sikkert sammensat, men det hemme-

lighedsfulde, det uendelige spiller en stor Rolle. — Har De aldrig en stjerneklar Aften følt Lyst til at fare op mod Himmelhvælvingen, op mellem Stjernerne?»

«Jo, det har jeg rigtignok. — Men det er dog ikke, fordi det hemmelighedsfulde drager mig, det er ikke af Nysgerrighed. — Det er snarere Uendeligheden som er i Slægt med det evige inden i os og derfor drager os imod sig.»

«Begge Dele vel og meget mere. — Har De nogen Sinde følt Lyst til at springe i en snavset Flod eller lignende, naar Himlen ikke spejlede sig i den?»

«Nej, hu—ha!»

«Renheden og Skønheden synes altsaa ogsaa at øve en betydelig Paavirkning.»

«Ja, det er det gode i os, der drages. — Ved De hvad — jeg synes nu ogsaa, jeg har Følelsen af, at det gode, det ædle vokser i mig, naar jeg saaledes ser mod den blaa, stjerneklare Himmel eller ser dens Genspejling i det klare Vand.»

«Det er klart, naar det smukke, det rene paavirker os, forædles vi»

Anna rejste sig hurtigt op.

«Jeg sidder her og sludrer, og jeg skulde hjem til Bumse og Grødgryden. — Men jeg syntes lige, jeg skulde herom ad — jeg synes jo ligesom jeg har lidt Part i Billedet.»

«De har meget; dersom det gør mig berømt, burde De have Halvdelelen af Berømmelsen.»

«Ja, jeg vil haabe, at det bliver et Mesterværk. — Det skal det nok blive, Vandet *er* storartet, og det andet tegner til at blive det. — De er da ogsaa selv tilfreds dermed, er De ikke?»

«Jo,» sagde han aabent, saa hun saa ham ind i Sjælen, «jeg ønsker ikke at ændre ved det, jeg allerede har formet.»

XI

Det var Søndag, og det ruskregnede, saadan en rigtig ærgerlig Ruskregn. Imellem kom der nogle faa, meget fine Draaber, og det lysnede lidt deroppe i den regngraas Himmel, men saa et Øjeblik efter klinede det ordentligt løs igen — nu skulde der være Alvor i det. Naar det var ved at klare, kom der en Mængde Ansigter til Vinduerne for at se paa Udsigterne for Eftermiddagsspadsereturen, nogle af de mest utaalmodige stak Næsen uden for Døren, ja, enkelte fik Tøjet paa, men inden de var godt færdige, trommede Regnen paa Ruderne — det lød formelig som en Krigserklæring.

Anna Mejrup var i sløjt Humør. Hun ventede paa Mejrup, der var gaaet paa Hotellet lige efter Middag sammen med en Rejsende. Han mente at komme hjem i Løbet af en Time, men nu var Klokken halv fire. Bumse sov, Pigen havde fri, og Lærlingen sad oppe paa sit Loft-

værelse og ventede paa, at der skulde blive kaldt til Kaffe. Hun gik ganske alene, gik et Par Gange frem og tilbage gennem Stuerne, satte sig ved Sybordet og gav sig til at brodere.

Mejrup gik da ogsaa helt op i Forretningerne. Det endte vist med, at hun til sidst var gift uden at have nogen Mand.

Hun lagde Sytøjet og gik hen til Vinduet. Uh da ogsaa for et Vejr, det var! Hun stirrede ud paa de faldende Draaber, paa den tunge, forrevne Himmel, der saa ud til at være i Strid med sig selv, idet noget af den vilde hvile sig paa Hustagene, og noget vilde af Sted, bort til andre Egne. Det saa ligefrem ud til, at det sidste halede i det første for at faa det med, tiggede og bad, men lige meget hjalp det.

Det var næsten, som det kunde være hende og Mejrup. Han sad helt fast i Forretningerne, medens hun gerne vilde svinge sig noget højere. Det var dog underligt, at Menneskene kunde nøjes med saa lidt, at de ikke alle tørstede efter noget højere og ædlere.

Saa saa hun igen paa Vejret, paa Husene, der stod der foran hende saa graa, saa graa og saa blanke af al denne Fugtighed. Det var til at blive ærgerlig over, og Anna blev ogsaa ærgerlig. Hun gik hen til Bogskabet, lod Blikket glide hen ad Bøgenes Rygge — saa lukkede hun igen uden at tage nogen og gik atter til Vinduet.

Det var dog mærkeligt, hun ikke havde hørt noget til Krag's eller Boyes. Mon Winther havde faaet Billedet færdigt?

Klokken slog tre Kvarter. Nej, det var dog for galt! Hun bed Læberne sammen. Nej, nu vilde hun have sin Kaffe, saa kunde han komme, naar han havde Lyst.

Hun gik ud i Køkkenet og satte Vand paa, gik ind og prøvede paa at brodere, men det blev ikke til noget. Saa dækkede hun Bordet.

Da hun havde tragtet Kaffen, kunde hun alligevel ikke faa sig til at drikke den. Hun skænkede Lærlingens og bar den op til ham. Saa tog hun Kanden ind og satte sig ene ved Bordet. Hun var ved at græde, saa ene og forladt forekom hun sig at være.

Da lød endelig Mejrup's Trin op ad Trappen.

«Du bliver endda længe borte.»

Stemmen lød bebrejdende, lige i Øjeblikkets Glæde over, at han *var* kommen, vilde hun have lagt noget bedende, klagende deri, men Stemningen fra før fik Overtaget, og Ordene blev ligesom stødt frem med en haard, lidt bitter Klang.

Mejrup havde en ubestemt Følelse af, at han ikke havde baaret sig rigtigt ad, at han burde være kommet før, og derfor var han mere ømfindtlig, end han ellers vilde have været.

«Ja, men jeg kommer da, og jeg skal vel ikke spørge om, hvornaar jeg skal være hjemme?»

Det kom kort og afvisende, og det irriterede hende. — Hun skænkede Kaffen.

«Nej, det skal Du ikke. — — Naar Du hellere vil være deromme end hjemme hos mig — og det lader det til.»

Han drak lidt i Tavshed, saa kom det, undskyldende:

«Det ved Du jo godt, jeg ikke vil, men jeg skal jo ogsaa passe mine Sager.»

Lige i Øjeblikket virkede hans «Sager» som en rød Klud.

«Du skulde aldrig have giftet Dig med andet end dine «Sager», saa kunde Du have staaet paa Hovedet i dem hele dit Liv.»

Han saa op paa hende, halvt ærgerlig, halvt bebrejdende.

«Nu er Du urimelig.»

Hun stod endnu op, hendes Kaffe var urørt. Kinderne var røde, og Øjnene skød Lyn. Hun havde et skarpt Svar paa Læberne, men saa rejste han sig uden at sige et Ord og forlod Stuen, gik ned paa Kontoret.

Det var første Gang, han havde set Anna vred, det ligesom forundrede ham, men saa ræsonnerede han, at saadan var vel alle. Saa begyndte han at gøre op, hvem der havde mest Skyld, men denne Opgørelse var ham imod. Ubevidst

saa han sig om efter en Anledning til at blive fri, og hans Øjne faldt paa nogle uordnede Fakturaer. Han gav sig til at sætte dem paa Plads, og lidt efter var han fuldstændig optaget af sit Arbejde.

Anna indsaa, hun havde forløbet sig, blev saa ærgerlig paa sig selv, paa hele Tilværelsen. Hun syntes, Livet laa for hende i en kold, graa Taage, i en rigtig Ruskregn. Hun tog af Bordet, hældte sin Kaffe i Vadsken og begyndte at spekulere paa, om hun ikke skulde gaa ned og bede ham om Forladelse. — Hvorfor? — Fordi han ikke var kommet hjem! — Nej, det var ham, der havde forsyndet sig. Saa kom Opgøret. I Førstningen var han den, der næsten udelukkende havde Skylden, men efterhaanden blev hans mindre og mindre, mens hendes voksede, Ensomhedsfølelsen kom over hende og med den Trangen til at mærke et andet Menneskes Kærlighed. Hun forestillede sig, hvorledes han gik dernede og længtes efter hende.

Da hun havde overvundet sig selv, var det med en vis Glæde og Forventningsfuldhed, hun gik sin Bodsgang ned ad Trapperne.

Mon han gik urolig op og ned ad Gulvet? Hun standsede ved Døren, lyttede. Der var stille. Forsigtigt aabnede hun den.

Der sad han ganske roligt ved sit Arbejde, som om intet var forefaldet.

De kærlige, de bedende Ord frøs paa hendes Læber, hun standsede paa Tærskelen, var lige ved at gaa igen.

Han vendte sig mod hende.

«Naa, lille Annamor, er vi saa gode igen?»

Det var, som var det til et Barn, der havde været uartig, og Striden inden i hende fik hende til at surmule som et saadant.

De sluttede Forlig, men ikke rigtigt. Kulden havde lukket for hendes Hjerte, og det aabnede sig ikke igen.

Hendes Kærlighedstrang blev ikke tilfredsstillet.

XII

Jo vist sang Lærkerne, og Solen skinnede. Insekterne summede, og Vinden susede sagte gennem Trækronerne, da Fru Kristensen en Formiddag i September strøg gennem Plantagen. Men hun mærkede ikke noget af alt dette — hun var gnaven. Hun kom lige fra Mejrups. Hun havde straks følt sig tiltrukket af Anna, og havde gjort flere Forsøg paa at faa denne draget ind i sin Selskabskreds, men det var mislykket, Anna havde faaet nok første Gang. Nu havde hun for femte eller sjette Gang prøvet paa at invitere Mejrups, men de skulde ud — naturligvis til Boyes. Denne Toldassistent og saa Krag havde jo rent kapret dem. Det var egentlig mærkeligt, at Fru Mejrups kunde tilfredsstilles af deres Selskab, de hørte jo da ikke til Byens fine Kredse.

Som hun gik og spekulerede paa, hvad der vel kunde være Magneten, mødte hun Fru Knudsen. Denne havde foruden sin udstrakte Virk-

somhed som Dyrlægefrue for nogle Aar siden modtaget fast Ansættelse som Dydsdragon i den lille afsidesliggende By, der til Tider hærgedes slemt af fremmede Søfolk — der kom adskillige Gange i Sommerens Løb en Nordmand med Trælast.

Fru Knudsen havde et Par Aar før hun modtog det første af ovennævnte Embeder været en lille Tur inde paa Fødselsstiftelsen, og hun følte sig derfor som den erfarne Kvinde i en særlig Grad skikket til at røgte det andet Hverv.

Maaske var det Mindet om et lille skrigende Væsen, hun kun ganske flygtigt havde set, der gav lidt Uro i den Del af hendes aandelige Tilværelse, hvor Samvittigheden i sin Tid havde faaet sin Plads anvist. Hun kunde for sin Død ikke fordrage alt, hvad der hed indre Uro, og derfor søgte hun nu at sone sin Brøde ved med Tugtens Ris at holde andre paa Ærbarhedens Veje.

Hun saa meget alvorlig ud. Der laa en stor Sten og tyngede paa hendes Hjertefred — hun havde tre Gange i Løbet af fjorten Dage mødt Fru Mejrup og denne Kunstmaler Winther. De havde oven i Købet hver Gang gaaet fordybet i en meget interesseret Samtale — havde ikke engang lagt Mærke til hende.

Hun standsede, hilste paa Fru Kristensen. De spurgte til hinandens Befindende.

«De kan gaa med ud til det yderste af Anlægget, saa følges vi ad tilbage, foreslog Fru Kristensen.

Fru Knudsen saa paa Uhret. Det var halvelev.

«Ja, jeg skulde nu hjem at se efter Middagsmaden.»

«Aa pyt! den passer nok sig selv, eller rettere, den skal Kirstine nok passe.»

Fru Kristensen tog hende under Armen.

De gik tavse — tre Skridt.

«Jeg kommer lige fra Mejrups, jeg vilde haft dem med i Morgen Aften, men tror De, de kunde faa Tid — nej saamæn kunde de ej, de skulde hos Toldassistentens. — Hvad render de der og hos Krag's efter?»

Fru Knudsen slap et Suk løs. Om det var et Forargelsessuk eller et Lettelsessuk, fordi her var en Lejlighed til at aabne sit forpinte Hjerte, er aldrig blevet opklaret, men efter Lyden at dømme kom det fra hendes inderste Sjæl.

«Ja, er det ikke underligt. Hun har en god og dygtig Mand.»

Hun dvælede længe paa «underligt.»

Fru Kristensen forstod ikke, men hun vejrede «noget». Der blev med eet Liv i Ansigtet.

«Hvad? — hvem mener De?»

Fru Knudsen fulgte sin egen Tankegang.

«Ja, det er forskrækkeligt, at nogen, der har

det saa godt som hun, kan finde paa den Slags Ting.»

Fru Kristensen standsede.

«Ja, men du Gode, jeg ved jo slet ikke, hvem De taler om!»

Ansigtet var et stort Spørgsmaalstegn, hun anede en Skandale af Rang.

«Taler om! — Hvem andre skulde jeg vel tale om end Fru Mejrup.»

Fru Kristensen smilte med et tilfreds Anstrøg.

«Jeg er akkurat lige klog.»

De var blevet staaende, vendte mod hinanden.

«Lige klog! — Aa, nu skal De ikke lade saa uvidende, De ved da vel nok, at Fru Mejrup det meste af Sommeren har løbet ude i Plantagen og alle Vegne med Fru Boyes Broder, Kunstmaleren.»

Der lagde sig et forklaret Skær over Fru Kristensens Ansigt, det dæmrede i hendes Bevidsthed. — At hun dog ikke havde set det før.

Ansigtet lagde sig igen i alvorlige Folder. Hun kunde ikke lige i Øjeblikket klare sig, om hun skulde glæde sig derover eller være ked af det — eller maaske begge Dele.

Fru Knudsen saa paa hende, men sagde ingenting, rent instinktmæssigt vilde hun se Virkningen af sine sidste Ord, før hun lagde ud paany.

Hun saa Forandringen i Ansigtstudtrykket,

men troede, at det alvorlige Drag skyldtes Tvivlen om, at der *var* noget, og hun udbrød:

«Har De da ikke hørt Folk tale herom! — Det er jo almindeligt Samtaleemne.»

«Jo, det maa jeg jo nok, men jeg har saa ikke lagt videre Mærke dertil.»

Havde Fru Knudsen Dagen før prøvet at klare det samme Spørgsmaal for sit eget Vedkommende, var hun maaske kommet til samme Resultat, men nu var hun overbevist om Sandheden af sine Ord, takket være hendes ret frodige Indbildningskraft.

De gik et Par Skridt. Fru Kristensen vipede stadig.

«Mon det virkelig skulde have noget at betyde,» sagde hun saa med bedrøvet Tonefald, men den var ikke ægte.

Fru Knudsen halvhviskede: «Det er selvfølgelig ikke godt at vide, hvor vidt det *er* kommet, og hvor vidt det *kan* komme.» Og hun fortsatte med højere, noget indigneret Stemme: «Det er en Skandale, at sligt skal foregaa her i Byen. — Vi ved jo, at den Slags Ting altid har skadelig Indflydelse — ikke mindst paa de unge.»

Tanken om, at Fru Mejrup ved sit Eksempel udbredte Usædelighed mellem Byens Ungdom og maaske ogsaa imellem de ældre, var afgørende for Fru Kristensen, og hun aandede lettere. Hun

følte med sig selv, at nu havde hun Ret til at være vred paa hende.

Det kom saa fortroligt, da hun sagde: «Ved De hvad, det er godt, at man ikke har haft mere med hende at gøre.»

«Ja, det har De Ret i. — Det manglede dog bare, at man skulde være paa lige Fod med saadan en — saadan en Tøjte.»

Fru Knudsen var dybt indigneret.

Fru Kristensen var igen blevet alvorlig, da hun sagde: «Ja, man kan ikke være forsigtig nok med at vælge sin Omgangskreds.»

«Nej, det er sikkert,» svarede Fru Knudsen med et Suk.

Tanken om den Fare, de havde været udsat for, gjorde dem tavse et Øjeblik.

Det var Fru Kristensen, der igen begyndte.

«Jeg har mest ondt af Mejrups. Han har altid været saa stille og flittig, har arbejdet sig op, faaet en god Forretning og sit eget Hjem — og saa bærer hun sig saaledes ad og ødelægger det hele for ham, og maaske ham selv med.»

«Ja ikke sandt. — Det *er* dog for galt.»

«Der burde sættes en Stopper for det, inden det kom for vidt.» Det kom energisk.

«Ja, ikke alene for Mejrups Skyld, men ogsaa for andre Folks. — Men hvordan skulde det lade sig gøre. Det bliver sandelig ikke let, naar en

som Fru Mejrup først har begyndt at skeje ud, saa er der ikke meget at gøre.»

«Tror De ikke, det kunde hjælpe, at det blev sagt til hende? — Hun fik da at vide, at Folk talte derom — maaske hun kunde blive forskrækket.»

Der blev en længere Pause, mens Tankerne arbejdede. Indignation og den deraf fremkaldte Energi forstærkede deres Skridt en kort Tid, indtil den dybe Eftertænken igen fik Fru Knudsen til at sagtne sine Fjed.

Hun optog den afbrudte Traad og sagde med Sindighed og Vægt: «Ja, hun bør vide det. — Men hvem kan fortælle hende det og gøre det paa den rigtige Maade?»

«Det kan ingen gøre bedre end De, Fru Knudsen.»

Stemmen var elskværdig indsmigrende.

Der lagde sig dybe Folder i Fru Knudsens Pande. Det saa næsten ud, som om hun overvejede.

«Ja-a — jeg kan maaske nok gøre det. — Men det bliver hverken noget let eller behageligt Hverv.»

Fru Kristensen saa i Tankerne Fru Knudsen som Forhørsdommer over for Fru Mejrup, og Stemmen blev endmere elskværdig og overtalende.

«Nej, det er sikkert nok, men det maa man sætte sig ud over, naar man vil udrette noget

godt her i Verden. — Vil De ikke ogsaa sige mig, hvem der skulde kunne gøre det saa godt som De. Det er dog ikke første Gang, De har taget Affære og med Held — i lignende Tilfælde.

— — — —

Næste Dag stak man Næserne sammen og hviskede om Fru Mejrup.

Fru Knudsen overvejede.

XIII

Det var i Høst, det blæste haardt, og tunge Efteraarsbyger drev hen over Landskabet, imellem regnede det, og imellem haglede det.

Mejrup kom ind til sin Kone.

«Jeg har et Brev, der gerne skulde med Toget, og der er mange Folk i Butikken. — Kan Du ikke løbe hen med det?»

«Jo, det kan jeg godt.»

«Tak.»

Han smed Brevet og var ude igen.

Fru Mejrup gik hen i Køkkendøren.

«Jensine, vil De smøre Mad til min Mand og Thorvald og sætte den ned paa Kontoret.»

Hun tog det graa Regnslag paa og var snart nede paa Gaden. En Byge drev lige paa, den piskede Regnen i Ansigtet og rev i Slaget. Hun knappede dette tæt om sig og skyndte sig af Sted.

Der var mange Folk, det var Torvedag. Hun

gik hurtigt. Jo nærmere hun kom Stationen, jo mere gik Skaren i samme Retning som hun. Mange af Landboerne vilde med Toget hjem. Hun snoede sig forbi den ene efter den anden. Hun gik sig varm.

Da hun kom hen paa Stationen, puttede hun Brevet i Postkassen, vendte sig om og gik nogle Gange frem og tilbage paa Perronen. Det morede hende at se paa de mange Folk, der skulde med Toget.

Lige med eet standsede hun. Der kom Winther, rejseklædt og med Kuffert! Det slog hende, at han saa bleg og ligesom træt ud.

Han saa hende, traadte uvilkaarlig et Skridt tilbage og hilste.

«Men hvor i Alverden skal De hen, saa alvorlig som De ser ud?»

Han saa op paa hende, og hun saa langt ind i hans Sjæl. Hun saa en Sorg og Selvopgivelse, der talte bedre end mange Ord.

«Jeg flytter til København.» Det kom lavmælt.

«Og De vilde have rejst uden at sige Farvel til mig!»

Hun begyndte i en spøgende Tone, men hun kunde ikke holde den, den blev siddende i Halsen.

Han svarede ikke, men greb hendes Haand.

«Lykke paa Rejsen, og gid De maa faa det rart derinde.»

Stemmen sagde, at Ønsket var vel ment.

«Tak, og Tak for i Sommer . . . Hils Deres Mand . . . Farvel!»

Han drejede sig hurtigt om og skyndte sig ind i Kupeen.

Hun vendte sig ogsaa og gik. Hun følte det som Træthed, og saa var det, som hun ikke kunde faa Vejret, Brystet var saa trangt, saa trangt. Hvor det var tomt og trist altsammen . . . nu skulde hun hjem til sin Mands evindelige Snakken om Penge og Forretning. — — Aah, dersom det havde været Winther!

Der faldt som Skæl fra hendes Øjne, og hun saa, hvorledes hun stedse var gledet længere og længere bort fra sin Mand og nu — nu tilhørte hun med hele sin Sjæl en anden.

Dog fattede hun ikke straks Dybden deraf. Først som hun fjernedes mere og mere fra Winther, blev Savnet dybere og Længslen større. — — Hun greb sig selv i Ønsket om at kunne flyve bag efter ham og naa ham.

«Er det Dig selv! — Er det Dig, der skulde værne Hjemmet og holde Ukrudtet ude!» sagde hun til sig selv. Det var Forbryderen, der saa sin Gerning som Forbrydelse.

Det tog hende først som en ulidelig Smerte, at hun havde kunnet bære sig saadan ad, lade

Ukrudtet vokse i sit eget Hjerte, lade det brede sig der uden saa meget som at mærke det.

Det var en Ulykke, der paa een Gang havde ødelagt hendes Liv.

Hendes Trin lød slæbende, som en dødtræts, da hun gik op ad Trapperne.

Jensine gik frem og tilbage paa Gulvet med Bumse paa Armen. Han klynkede.

Rent mekanisk tog hans Moder ham og begyndte at gøre ham i Stand til Natten. Hun trak ham af Tøjet, han laa paa hendes Skød, sprællede med Benene og pludrede nok saa lystigt, mens han greb efter sin Mors Ansigt med de buttede Hænder.

Hun lagde slet ikke Mærke til det.

Dersom hun løb fra det hele? — — som en anden Taske. — — — Nej, hun var nødt til at blive, hun havde for Gud og Mennesker lovet at være Mejrup en tro Hustru — — tro? — — havde hun ikke allerede brudt det? Hun tilhørte ham jo ikke mere. — — Kunde hun saa ikke lige saa godt bryde helt?

Og Bumse? Hun saa ned paa ham, som han laa der og smilte til hende.

Hans Smil skar hende i Hjertet, hun knugede ham ind til sig.

«Aah, Bumse, Bumse, Du forstaar ikke, hvad din Mor har gjort!»

Winther vilde nok være god imod ham.

Hun puttede ham i sin lille Seng og var lige ved at folde sine Hænder for at bede, som hun plejede.

Bede! — — Hvordan skulde hun bede! Nej, det kunde hun ikke — — ikke nu.

Hvad hjalp det ogsaa? — — Hvor tit havde hun ikke bedt for deres Hjem, og nu — nu var det ødelagt og blev aldrig til Hjem mere.

Hvad havde hun da gjort? — — Ingenting, det var kommet af sig selv.

Hvorfor lod Gud saadan noget komme? hvorfor havde han skabt os Mennesker saaledes? — — Og saa forlangte han dog, at vi skulde elske hinanden hele Livet igennem.

Det var meningsløst! det havde han ingen Ret til at forlange! han var uretfærdig!

Hun rejste sig i Vrede mod Gud.

Hvorfor havde han saa skabt hende, naar det kun var for at gøre hende ulykkelig?

Hun gik frem og tilbage, knyttede Hænderne imellem.

Nej, det var meningsløst — meningsløst! — — Hun vilde ikke finde sig deri, hun vilde ikke kvæles!

Hendes Blod kom i Kog, hendes sunde og kraftige Natur rejste sig til Selvopholdelse.

Naar Gud behandlede hende saaledes, havde hun ingen Pligter til at holde, hvad hun havde lovet. — — Nej, hun vilde have Lov til at leve,

— — Naar det var den Maade, han vilde hjælpe hende paa, saa skulde hun nok hjælpe sig selv.

Bare Winther vilde komme tilbage efter hende

— — Hun kunde skrive til ham.

Hans Adresse? — — Den maatte Boye nok kende.

De kunde rejse ud af Landet. Saa skulde hun nok vise Gud, hun kunde blive lykkelig uden ham.

Og Mejrup! sikke Penge han kunde samle — — saa havde han da hverken hende eller Barnet at koste noget paa. — — Han vilde nok ende med at sidde og tælle store Gulddynger til midt paa Natten, og saa vilde han maaske takke hende.

Da hun havde raset lidt, stod hendes Mor for hendes indre Blik.

«Aah Mor, Mor!» jamrede hun.

Hun saa hende gaa der forgræmt og nedbøjet over Datterens Gerning.

«Aah nej, Mor! — nej, nej!»

Hun sank sammen, øjnede ingen Udvej.

Hun laa med Ansigtet begravet i Bumses Dyne, han sov sødeligt.

Hun blev mere fortvivlet, havde slet ingen Holdepunkter for sin Tanke. Alt det, hun havde levet paa, svandt bort under hende. Det gik op for hende, at hun ikke havde levet paa noget af

sit eget. Det var Forældrenes altsammen, det var deres Tro, deres Moral og deres Meninger.

Og nu var det borte, fejlet bort af Sindets Storme. Der var intet tilbage.

Hun skuede som ned i en endeløs Afgrund. Det svimlede for hende, hun syntes hun sank — sank — sank.

Saaledes blev hun liggende lidt. Hendes Tanker var gaaet i staa, hendes Energi var opbrugt.

Hun rejste sig, hendes Hoved værkede. Helt mekanisk klædte hun sig af og gik i Seng.

Hun laa ganske stille. Saa syntes hun, hun var en lille Pige. Hun havde været syg, var nu bedre, men saa træt, saa træt. Hendes Moder gik og puslede om hende.

Mejrup kom op. I Stilhed klædte han sig af. Hans Bevægelser blev til Moderens.

Han troede, hun sov, men da han kom og vilde røre hendes Læber til Godnatkys, saa han, at hun laa med aabne Øjne.

«Er Du syg?» spurgte han ængsteligt.

Hun nikkede.

Han rørte hendes Læber ganske svagt.

«Godnat min Pige, og lad os se, Du er rask i Morgen.»

Han sagde det saa sagte — som det kunde være hendes Moder.

Det blev stille. Mor var vist gaaet. Saa,

lige med eet, kom der en stor, stor Bjørn. Den tog hende i sine Arme, bar hende langt bort og kastede hende ned i en stor Kløft. Hun faldt og faldt. Mens hun faldt, saa hun mange underlige Ting.

Der, i Fjældvæggen, stod hendes Mor og græd, mens hun rakte Armene ud efter hende, og der, inde i en mørk Hule, sad Mejrup med hvidt Haar og Skæg mellem to Gulddynger og talte og talte . . .

— — — — —

Hun vaagnede. Det var lyst, Mejrup var oppe. Hun laa lidt og sundede sig. Vinden havde lagt sig, Himlen var klar, og Solen tittede ind til hende. Jensine rystede Asken ned i Kakkelloven derinde i Spisestuen. Bumse slog Øjnene op og smilte til hende.

Hun var lidt træt, det var det hele.

Mon Bumse havde faaet Mælk om Natten? Hun kunde ikke rigtig huske det.

Og saa kom de, Billede paa Billede rullede frem af Erindringen, og snart stod det hele for hende, belyst af Dagens nøgterne Klarhed.

Det knugede hende.

Hvorfor var Verden ikke gaaet i Staa? — — Aah, denne skærende Modsætning mellem det indre og det ydre! Alt gik sin jævne rolige Gang, som om slet intet var passeret. — — Hun var saa ene, saa ene om sin Sorg.

Hun stod op og gik i Lag med sin sædvanlige Morgendont.

Tankerne kredsede sig om Aftenens Begivenhed. Der kom ingen nye, hun repeterede de gamle.

Mejrup kom op til Frokost. Han tog om hende, saa deltagende paa hende og spurgte, om det ikke var bedre.

«Nej,» svarede hun. Hun følte det uudholdeligt. Hans deltagende Blik trykkede og knugede hende. Den bløde og hensynsfulde Tone, hvori han talte, pinte hende.

Det *var* uudholdeligt!

XIV

Dagen svandt. Aftenens Skygge lagde sig om Tofte Skole. Havde man haft et finere Øre, havde man hørt Sus af mange Vingeslag. Det var Nattens gode Genier, der kom flyvende fra alle Sider. Det var, som havde de sat hinanden Stævne her.

Anna var kommet hjem. Hun havde sagt til Mejrup, at hun kom ikke igen før næste Dag.

Hun og Moderen sad oppe paa hendes gamle Værelse. Nu boede Sofie der.

Anna laa paa Knæ foran sin Moder med Ansigtet skjult i hendes Skød. Hun græd, græd, saa hendes Legeme rystede og heftige Trækninger gennemfor det.

Hendes Moder sad ganske stille, med begge Hænderne tog hun hende om Hovedet, blidt og varsomt, saaledes som hun var vant til at tage hende om Hjertet.

Som de sad, aftnede det mere og mere. Ge-

nierne kunde ubeset nærme sig, ja, de vovede sig helt hen til Anna, lagde Balsam paa hendes oprevne Sind, aabnede for flere endnu tillukkede Taarekilder, saa Taarerne fik friere Løb, og den heftige Graad blev som en stille Aftenregn.

Moderen begyndte at vente, men der kom endnu intet.

Først da Genierne, sendt fra Himlen, fik smeltet det Trods, der endnu var tilbage, først da kom det. I Begyndelsen stødvis, presset frem, men senere lettere og lettere.

Det var som væltede hun en tung Byrde fra sig, Brystet udvidedes og hun aandede lettere.

Det kom alt.

De sad tavse — lyttende til de gode Geniers Røst.

«Stakkels lille Dig!»

Efter en Pavse:

«Det første, jeg vil sige Dig, er: Du har ikke Lov til at berøve dit Barn sin Far eller Mor.»

Anna bøjede sig dybere ned som for en vel-fortjent Tilrettevisning, som i Lydighed.

«Nej, Moder, nej, det vil jeg heller ikke! — — dersom jeg kan lade være!»

Saa saa hun for sig den livslange Tilværelse ved Mejrups Side, hendes Hjerte krympede sig i ulidelig Smerte, hendes Sind rejste sig igen i Trods som til Selvforsvar. Hun sprang op, tra-

vede frem og tilbage, hvileløs, kunde ikke finde noget Støttepunkt for Tankerne.

«Hvor de Mennesker dog har det godt, der ikke bryder sig om andet end det, de kan æde — — — og saa — — og saa — de dødel!»

Moderen tyssede paa hende.

«Saa, saa, lille Anna, vær nu fornuftig.»

«Ja, det er ingen Sag for Dig at være fornuftig.»

Det kom bittert.

«Tror Du ikke, det skærer lige saa dybt i mit Hjerte som i dit?»

Moderens Stemme rystede, det kom saa blidt, saa blødt og saa bedrøvet.

Anna kastede sig igen ned foran hende.

«Aa, Mor, tilgiv mig, jeg er saa fortvivlet!»

Hun hulkede, næsten som i Krampe. Moderen strøg hende kærtegnende paa Kinderne, ned ad Haaret.

«Du skal se, det er heller ikke saa slemt, som Du synes.»

«Aa, Mor, jo, jo!»

«Du har jo da holdt af Mejrup — og holdt meget af ham.»

«Ja, men da kendte jeg ham ikke, da vidste jeg ikke, at han var saa tom og saa fuldstændig optaget af sine Penge. — — — Og da kendte jeg ikke Winther. — Aah, nej, Mor, det bliver aldrig godt!»

Hun havde atter rejst sig, stod foran sin Mor Trækkene var stive, som mejslet i det blege Marmor. Moderens Ansigt saa forpint ud, fortvivlet søgende som den druknendes, der søger efter Redning.

Hun strakte Haanden ud.

«Kom, lille Anna, lad os tale fornuftigt sammen om det.»

Hun satte Fodskamlen til Rette, tog hendes Hænder og drog hende til sig. Hun beholdt hendes Hænder i sine. Og saa talte hun som en fortvivlet, der mener at kunne afværge en stor Ulykke eller holde den fra Livet ved ustandselig Tale, talte ud af sit varme Hjerte og sin ringe Erfaring.

«Der er Forskel paa Elskov og Kærlighed. — — Elskov er en fysisk Tiltrækning, men Kærlighed er Sjælenes fine Sammenspil, det er Sjælestrengenes Samklang. Du ved, en Klaverstreng kan synge, naar vi slaar Tonen an. Saaledes ogsaa paa det aandelige Omraade, Sjælene kan faa hinanden til at klinge. Men den store Forskel mellem Klaveret og Sjælen er, at alt levende udvikles ved Bevægelse, og derfor udvikles to Mennesker gennem Kærligheden. Du ser let Forskellen i dit Forhold til Winther og os paa den ene Side og Mejrup paa den anden Side.»

«Ja, men hvad kan det hjælpe? — — Det

er Kærligheden, der har nogen Værdi, og den — — den . . . !

Hun vilde have rejst sig, men Moderen trykkede hende blidt ned igen.

«Jo, ser Du, de forskellige Strengene ligger ikke lige dybt. Dersom de øverste og mest udviklede hos to Mennesker stemmer sammen — som hos Winther og Dig — da kommer Kærligheden let. Er dette ikke Tilfældet, maa man arbejde sig til den. To Mennesker bliver ikke eet saadan af sig selv, de maa arbejde sig ind i hinanden, de maa trænge dybt ned i hinandens Sjæle, de maa finde de fine Strengene, som ligger skjult langt nede i Hjertedybet, saa skal der nok blive Samklang, og denne vil udvikles mere og mere.

Digterne har blandet Elskov og Kærlighed sammen i en guddommelig Redelighed og billedt Folk ind, at det hele kom flyvende paa dem af sig selv.

Nej, det gaar ikke saaledes til i Virkelighedens Verden. Tror Du Kærligheden til Winther kom paa een Gang? Nej, Du opdagede den maaske pludselig, men den havde udviklet sig ganske langsomt.

Tror Du han er det eneste Menneske, der ejer de Sjælestrengene, der i fuldtone Musik kan klinge sammen med dine? — — Du kan tro nej!»

«Alle Mennesker passer maaske til mig?» sagde Anna og gjorde et fortvivlet Forsøg paa at smile, hvilket mislykkedes.

«Maaske — — — men der var vist for langt ned til Guldet. Nej, men der er en nøje Forbindelse mellem det fysiske og det psykiske hos et Menneske, og derfor er Elskov Kærlighedens Forgaard. — — — Hos to Mennesker, som har elsket hinanden, vil paa Grund af denne Forbindelse de sjælelige Evner, der betinger et aandeligt Samliv, være til Stede. Men det er muligt, at de har haft daarlige Betingelser for at vokse og derfor ligger som svage Spirer dybt i Sjælen.

Man sover sig ikke til meget her i Verden, og det er Ladhed, der skiller Folk. De gider ikke — eller har ingen Anelse om, at de kan — arbejde sig *ind i* hinanden.

Du kender ikke Mejrup. Naar Du engang trænger ind i hans Sjæl, vil Du forbavses.»

Der var faldet Ro over Anna, Træthedens Ro, hun hørte ikke altid hvad Moderen sagde, greb kun enkelte Punkter. Stemmen lød saa underlig fjern, som hun halvsov. Hun følte det, som var hun en lille Pige, Moderen sad og kælede for.

Først da denne tav, begyndte Tankerne igen at arbejde, og det med en vis Lethed, det forekom hende, at det hele kun halvvejs vedkom hende.

Mon det virkelig var muligt, at hun kunde komme til at holde af en anden end Winther, men det var det maaske, for halvandet Aar siden vilde hun have anset det for umuligt at holde af andre end Mejrup — og nu saa kort Tid efter. Men komme til at holde af Mejrup igen, nej, det var vist umuligt, hvad skulde hun kunne finde hos ham, der var jo intet. — — — Ja, mon der nu alligevel ikke kunde være noget, hun ikke havde set.

Men skulde dette underlige ske, saa kom hun jo til at holde af to.

«Men hvad saa med Winther?» brast det ud af hende.

«Et Klaver kan klinge sammen med flere Stemmegafler med forskellige Toner. — — — Men naar Kærligheden bliver stor, vil den overskygge alt andet.»

Da de havde siddet nogen Tid, sagde Anna: «Mor, jeg vil prøve — — — bare Du har Ret! — — — Men det vil blive svært, meget svært,» henaandede hun for sig selv.

«Skal vi ikke sammen bede Gud om at hjælpe Dig?»

«Jeg ved det ikke, Mor. — — Du maa ikke blive bedrøvet derover, men jeg synes ikke mere, jeg har noget med Gud at bestille. Jeg er saa langt fra ham, at jeg synes ikke, jeg kan, og saa er det vist ikke rigtigt.»

«Det gør heller ikke noget, lille Anna, vi har
baaret Dig saa nær hen til ham, at jeg er over-
bevist om, Du nok skal finde ham igen eller han
Dig. — — — Maa jeg bede for Dig?»

«Ja -- — — ja gør det,» sagde Anna stille.

Af hele sin Sjæls Dybde bad Moderen for sit
Barn.

— — —

Med sidste Tog tog Anna hjem.

XV

Der var Morgendæmring i Annas Sjæl, da hun kørte hjem. Vel var der mørke, tunge Skyer, men Solens lyse, varme Straaler banede sig Vej igennem dem og jog Mørket paa Flugt.

Toget holdt, hun steg ud og saa sig uvilkaarligt om.

Der — hendes Knæer rystede, og hun maatte gribe fat i Vognen for at holde sig — der stod Winther i Døren af en anden Waggon! Han var i Færd med at staa ud. Hans Ansigt var blegt, meget blegt. Han saa hende, hilste og kom hen til hende.

Hun tog sig sammen, slap Vognen.

Hun vilde have sagt: «Jeg troede, De var i København,» men det kom ikke, det vilde ikke frem.

«Vi kan maaske følges ad?»

De gik tavse ved Siden af hinanden. Da de

kom til Leddet ved Plantagen, drejede han derind. Hun vilde skynde sig hjem, men hun fulgte ham, stiltiende. Det var, som en hemmelig Magt drog hende.

Et Stykke inde standsede han, greb hendes Hænder.

«De ved, hvorfor jeg er kommet. — — — Jeg stred og jeg led, men jeg kunde ikke, jeg maatte tilbage.

Vi to tilhører hinanden — nægt det ikke — — vi kan ikke skilles.»

«Aah, hvorfor kom De igen! hvorfor gør De os endnu mere ulykkelige!»

Der var Graad i hendes Stemme.

«Hvorfor? — Fordi jeg kunde ikke andet. Jeg er kommet for at gøre os lykkelige. — — Anna, følg mig. Vi drager herfra, ned til Tyskland.»

Hun stod ubevægelig, kæmpende med sig selv. Han vedblev:

«Vi har ikke Lov til at dræbe vort eget Liv, og vi kan ikke leve uden hinanden.»

Han fortsatte med febrilsk Jag, Ordene flød som en Fos over hans Læber:

«Vi er tænkende, følende Væsener, der ikke kan bindes af gamle Fordomme, af dumme, kolde og døde Forordninger. Personligheden i os kræver sin Ret. Det er Mord! det er Drab af Sjælens inderste Væsen! Hvad er det for et Valg,

De staar overfor? Det er Valget mellem Lykke, den store, uforstaaelige Lykke, naar to Sjæle, forbundne ved de fineste, ømmeste Baand i ustandselig Flugt som Ørnen i Luften svæver hen gennem Tidens umaadelige Rum for i dybeste Forening at flyve ind under Evighedens høje Hvælvinger. Det er Valget mellem denne uudgrundelige Lykke og de Tantaluskvaler, De vil komme til at lide, naar De som en stækket Fugl med en stor Sten bundet til Benene med Fortvivlelse og jagende Smerte i Brystet søger at hæve Dem op fra Jorden — mellem den ubegribelige Lykke og de uudholdelige Lidelser, der vil komme, naar Døden, Livets Død, med sine iskolde Arme omklamrer Dem, og De med brændende Længsel i Hjertet higer efter Solens Varme og Kærlighedens smeltende Glød.»

Det var ikke Tanker, men Billeder, der hastigt jog gennem hendes Sjæl som gennem en febersygs Hjerne, fremkaldt af hans heftige Ordstrøm.

«Det er Valget mellem kærlighedsberust at vandre blandt de ypperste Blomster i prægtige, harmonisk sammensatte Farver hentede fra Skønhedens himmelske Regioner eller med sviende Smerte i Hjertet og barbenet at vandre paa skarpe Stene og spidse Torne. — Anna! Anna! De er min! Vær Dem selv, følg Deres Hjertes Røst og bliv min, nu og i al Evighed!»

Hun saa paa hans Ansigt, et hastigt Øjeblik, hun saa dets Bleghed, hun saa Lidelsen deri. Hun saa de febertindrende Øjne, hun saa ned i et Væld af Kærlighed eller Elskov, og det svimlede for hende.

Hun lukkede Øjnene, slap hans Hænder og aabnede Favnen.

I samme Øjeblik jog et nyt Billede frem fra Sjæledybet.

Hun saa Bumse række de bare Arme mod sig, hun saa med blodrød Skrift:

Du har ikke Lov at berøve dit Barn sin Far eller sin Mor.

Hun udstødte et Skrig, vendte sig og løb, løb som det gjaldt Livet.

XVI

Den næste Morgen stod Solen virkelig op som sædvanlig, til Annas Forbavselse og — man kan næsten sige Ærgrelse. Den skinnede oven i Købet gemytligt ind i Soveværelset.

Der er noget vemodigt og ydmygende i, at Naturen aldeles ikke tager Hensyn til vore dybeste Hjertesorger, men alt gaar sin uforstyrrede Gang, ogsaa naar vi er ved at sønderrives eller gaa til Grunde.

Anna stod op og besørgede sin Morgenger-ning, men hun var helt følelsesløs, gik om i Stuerne som en Søvn-gængerske og gjorde alt mekanisk. Tankerne var ikke ved Arbejdet — og heller ikke andet Steds.

Fru Knudsen gik op ad Trapperne. Hun standsede foran Mejrups Dør, ligesom for at trække Vejret, og hun følte en indre Lyst til at vende om. Men saa kom hun til at tænke

paa forgangen Aar, Tjenestepigen var blevet frugt-sommelig. Hun saa endnu for sig, som det var sket i Gaar, hvorledes denne havde siddet bævende foran hende, og hun hvde bøjet hende mellem sine Fingre som det bløde Voks. Det var hende endnu en Nydelse, hver Gang hun tænkte paa det.

Hun tog sig sammen, repeterede sin velovervejede Angrebsplan og trykkede paa Knappen.

Anna lukkede op. Fru Knudsens Hilsen var hjertelig, saa hjertelig, at Anna lagde Mærke dertil.

«Jeg kom lige forbi Døren, og saa vilde jeg op at hilse paa Dem. — Der er saa længe imellem man ser Dem.»

Hun saa sig om i den hyggelige Dagligstue, og en retfærdig Harme betog hende, Harmen over, at et saa smukt Hjem var vanæret og maaske skulde gaa til Grunde. Alligevel betvang hun sig og fortsatte i den anslaaede Tone: «Hvor det dog er et prægtigt Billede, De har der. — Er det ikke af Exner?»

Anna stod og anstrengte sig for at samle lidt sammen paa Tankestumperne.

«Værsgo, Fru Knudsen, sid ned — sæt Dem om i Sofaen.»

Hun kunde ikke rigtig klare for sig, hvad det var, Fru Knudsen havde spurgt om, dog dæmrede det lidt for hende, og hun sagde: «Jo — det tror jeg nok.»

Fru Knudsen holdt ikke af at sidde, hun blev ligesom mindre derved. Hun gik derfor nærmere til Billedet som for at betragte det nøjere.

«Der er noget hyggeligt, hjemligt over hans Billeder. — Han maa sikkert selv have haft et lykkeligt Hjem.»

Anna var ved at blive nærværende, hun gav sig til at rette paa Lysedugen, der laa upaa-klageligt i Forvejen. Det kostede Anstrengelse, men da Fingrene var gaaet glattende, lidt kærtegnende hen over alle fire Hjørner, var hun sig selv igen.

Hun vendte sig mod Fru Knudsen.

«Det har De vist Ret i. — Jeg kan i hvert Fald godt lide hans Billeder.»

Fru Knudsen saa paa hende, saa hendes paa-faldende Bleghed. Dersom hun imellem havde næret en Antydning af Tvivl om, at der virkelig var noget, saa var den nu som bortvejret, og hun følte sig sikrere. — Mon der havde været Scene med Manden?

Hun slog over i en mere dybsindig Tone.

«Ja, et godt Hjem er det bedste af alt. — Det har altid været mig ubegribeligt, at Kvinder, som har et saadant, kan gaa hen og forspilde det.»

Anna begyndte at spidse Øren. En Blodstrøm for hende til Hovedet, og der var noget skarpt i Stemmen, da hun sagde: «Hvorledes mener De?»

Spørgsmaalet kom lidt overraskende, lidt for direkte, og det pressede Svaret frem.

«Naar de f. Eks. er utro mod deres Mænd og derved ofte ødelægger det hele.»

Anna saa op, uvilkaarligt, saa paa Fru Knudsen, hendes Ansigt var et Spørgsmaalstegn, et koldt, iskoldt Spørgsmaalstegn. Tankerne begyndte at arbejde igen. — Vidste hun mon noget? — Hvad kom det, der var sket, hende ved? — Maaske kom hun for at uddele Stikpiller. Anna saa paa hende, paa den skarpe Næse, paa de radille Rynker, endnu smaa og fine, der havde begyndt at danne sig om Munden. Der kom noget haardt op i hende, hun anede de smaa Naalestik, beregnet paa at martre de fine Sjælefibre, og hun trak en tyk Hud over sit indre Jeg for at dække det.

Der blev et Øjeblikks Pavse, under hvilken de to Kvinder instinktmæssigt tog Maal af hinanden.

Traaden var tabt, Anna følte ingen Trang til at tage den op, og Fru Knudsen var blevet forstyrret i sin Tankegang, var kommet lidt ud af Ligevægt og kunde ikke finde Ord.

Tavsheden begyndte at blive pinlig.

Da greb Fru Knudsen under en øjeblikkelig Indskydelse Annas Hænder og udbrød indsmigrende moderligt, mens hendes kolde, graa Øjne fik et næsten kærligt Udtryk: «Men kæreste Fru

Mejrup, hvordan er det dog, De ser ud! Er De syg?»

Anna følte et Gys som ved Berøring af en kold Slangehud, hun var lige ved at rive sine Hænder løs med et Ryk, men hun betvang sig og trak den lempeligt ud af den andens.

«Nej — det kom lidt afvisende — jeg fejler ingen Ting.»

Der var kommet Interesse i Fru Knudsens Øjne, egentlig fremkaldt af Glæden over, at hun havde fundet en ny Traad.

«Jo, noget er der i Vejen med Dem. — Er der noget, De er ked af? — — Betro Dem kun til mig, det gør altid godt at lette sit Hjerte for en anden.»

Anna kunde mærke, hendes Blod blev varmere, men hun kunde intet faa sagt, hun var ikke rigtig klar over Stillingen.

Fru Knudsen gjorde et mislykket Forsøg paa at være skælnsk, men Vreden stak igennem, Arrigskaben over, at Anna var saa utilgængelig.

«Jo, noget er der i Vejen, lille De.» Hun løftede Pegefingern og fortsatte: «Jeg kan se paa Dem, at De bærer paa noget — en eller anden Hemmelighed.»

«Har jeg ikke Lov til *det*?» brast det ud af Anna, haardere og skarpere end hun havde villet.

Fru Knudsen kunde ikke bære Rollen længere, det kom spidst, indædt: «Jo, selvfølgelig

har De det, men De behøver da ikke at stille Dem saadan an, naar en mener det godt med Dem og kommer for at tale med Dem.»

«Kommer for at tale med mig,» gentog Anna to Gange for sig selv, og højt sagde hun med en Mellemtung af Nysgerrighed og Kulde: «Hvem har bedt Dem om det?»

Nu faldt Fru Knudsen fuldstændig ud.

«Aa, De behøver ikke at staa der og lade saa uvidende, det er noget, alle Folk taler om.»

«Om hvad?» brast det ud af Anna.

«Det ved De godt. Hele Byen taler kun om, hvorledes De løber i Anlægget og paa alle afsides Steder med denne Kunstmaler — at De dog ikke skammer Dem!»

Blodet kogte i Anna, det suste for Ørerne og flimrede for Øjnene. Hun havde aldrig før følt Lyst til at slaa et andet Menneske, men hun følte det nu, hun kunde have faret ind paa den anden, der stod der i sin spydige Triumferen, men hun følte tillige Væmmelse ved hende. I et Spring var hun ved Døren, slog den op paa vid Gab og pegte ud.

Fru Knudsen saa hendes lynende Øjne, blege Ansigt og sammenknebnede Læber, og hun betænkte sig ikke, dukkede sig som for at undgaa et Slag og skyndte sig at forsvinde den anviste Vej.

Anna smækkede Døren i efter hende og drejede Nøglen rundt.

— — —

Det var den sidste Opblussen af hendes Kraft. Da Døren var lukket, sank hun sammen. Hun kastede sig over Sofaen, bøjede sit Hoved ned over den ene Arm, greb om det som for at holde det sammen, som for at standse de mange Billeder, der jog igennem det. Hun saa Byens Sladderkællinger, kendte Ansigter, stikke Hovederne sammen i ivrig Samtale, hun saa Byens agtværdige Borgere med den pæne Overflade ryste paa Hovedet og trække paa Skuldrene. — Hvorledes skulde hun vise sig for Mennesker igen. De brød Staven over hende, fordi hun uden at tænke derpaa havde gaaet saa meget sammen med Winther. Hun var ved at vredes paa dem, ved at blive haard, men hun havde ikke Energi nok dertil. — Aah — og saa tænkte de dog ikke paa det værste, paa, at hun selv havde væltet den Bygning, det var hendes Livs Gerning at bygge op. — Aah — hvad skulde det dog blive til!

— — —

Fru Knudsen saa paa den lukte Dør, saa paa den som noget ganske mærkeligt, der aldrig var forekommet før i hendes Praksis, saa ogsaa paa den som en Vold, der gav hende Dækning, og hun rejste Hovedet igen.

Hun blev staaende ganske stille, hun maatte have Tid til at summe sig, her var det hende, der var forvirret. Det første, der slog Rod hos hende, var, at hun maatte have Hævn.

Herom samlede Tankerne sig, og hun gik ned ad Trapperne, langsomt, for at komme lidt i Ligevægt.

Hun gik gennem Kontoret, Mejrup stod ved Pulten, der var ikke andre.

«Goddag,» sagde hun med et elskværdigt Smil, «jeg har lige været oppe at hilse paa Deres Kone.»

«Og saa vilde De heller ikke gaa min Dør forbi, det var meget kønt af Dem. — Værsgo, sid ned!»

«Nej Tak, jeg skal skynde mig, jeg vilde blot have lidt Kaffe med hjem.» Stemmen skiftede pludselig, ligesom febrilsk: «De kommer en Del sammen med den unge Kunstmaler Winther, hvordan gaar det ham?»

Hun fikserede hans Ansigt. — Mon han vidste noget?

Mejrup havde drejet sig om, sat Pennen fast ved Øret, og han støttede Albuen mod Pulten.

«Winther,» sagde han roligt, som om den Sag aldeles ikke kom ham ved, «han har det vist godt, han er rejst til København.»

«Rejst til København!»

Det kom med Eftertryk paa hvert Ord. Hun var ikke rigtig klar, det var ligesom ikke efter hendes Beregning. Hun hørte raske Trin nærme sig inde i Butikken, der blev banket paa Døren.

At hun dog ogsaa skulde blive forstyrret nu. Nej, om han skulde slippe ud af hendes Kløer.

Boye traadte ind.

«Det kan De være glad for,» halvraabte hun spydigt, hilste flygtigt paa Boye og gik ud i Butikken, hvor hun købte et kvart Pund Kaffe.

Hendes sidste Udbrud til Mejrup hjalp lidt paa Ligevægten, og det var med en vis Sindsro, hun gik hjem, selv om hun ikke gjorde sig klart, hvorledes hendes Bemærkning vilde virke. Inderst inde, halvt ubevidst, nærrede hun et stærkt Haab om, at det nok skulde fange og tænde Ild.

Ordene bed sig ogsaa fast. Mejrup viste dem ofte bort i de følgende Dage, men de kom lige saa halsstarrigt igen.

Det var som en, der en tidlig Vintermorgen laa i den lune Seng og halvsov, der blev kaldt Gang efter Gang, Øjnene aabnede sig hver Gang, men lukkede sig stadig paany.

Det blev i længere Tid en Kilde til Uro i hans Sind. Det kom med et lille Stænk af Skinsyge, og det kom som en Angst for at miste hende. Han holdt ikke af nogen af disse Følel-

ser, og han søgte at undgaa dem, men Angsten blev han i lange Tider ikke kvit, den kom stadig igen og den blev befrugtende for hans Sjæl.

XVII

13. Decbr.

Moder!

Min Sjæl er Mørke, graa Mørke som nede i en Afgrund, hvor Solens skabende, livbringende Lys aldrig naar.

Jeg mærker ikke, at Dagene gaar, jeg mærker kun en stedse nedadglidende Bevægelse. Som Dagene bliver kortere og mørkere, glider jeg dybere og dybere ned i Svælget, længere og længere bort fra Lyset og Livet. Jeg sørger ikke mere, der er Hvile, der er Fred i Harmonien mellem min Sjæls Tilstand og Naturen. Som Døden trænger frem derude og kvæler alt Liv, greb forlængst med sin kolde Haand om den mægtige Eg og de ranke Popler og nu aabner Armene for i sit Favntag at tilintetgøre det fineste Straa, saaledes trænger Mørket ind i min Sjæls inderste Rødder.

Jeg er træt, aa saa træt. Det er, som al min Livskraft var borte, som det hele er ved at gaa i Staa.

Hvor fører det hen? Bunden — Afgrundens Bund, som den vingskudte Fugl daler ned imod — hvad er det? Er det Hvilen, jeg længes efter, eller er det Sjælens Død?

Jeg tænker somme Tider: mon ikke Sjælen kan dø, saa der kun bliver et Maskineri tilbage?

Det er, som min svandt bort.

Jeg hørte engang, at Sjælens Død var dens Adskillelse fra Gud. Det kan godt passe paa mig. Jeg ikke blot føler mig fjernet fra ham, men det er for mig, som han slet ikke var til.

Peter tror, jeg er syg. — — Jeg skulde arbejde mig ind i hans Sjæl, grave Guldet op derinde! — Jeg, der ikke kan holde mig oprejst.

Han er saa omhyggelig for mig, vil absolut, at jeg skal til Læge. — Hvad mon jeg skulde der?

Det generer mig ikke at tage mod hans Kærtegn. Jeg er en viljeløs Maskine — eller maaske en Søvnængerske. Det var vist det rette Ord, da jeg ikke kan føle, men gaar som i en Døs, ligeegyldig for Omverdenen. Selv Bumsemand kan ikke kaste Lys i min Sjæl. Det er snarere, som om hans Smil gjorde Mørket dybere.

Det er, som var jeg gammel — meget gammel. Nutiden kan ikke gennem de sløvede Nerver naa ind til min Sjæl, og derfor lever den alene paa Minderne. Det er det eneste, der faar mig til at tro paa, at jeg endnu er levende, det er Minderne. Jeg tænker saa tit tilbage paa de

lykkelige Dage, da jeg var hjemme, da alt var Lys og Lykke, da Himlen var straalende klar, og de smaa Skyer, der imellem kom til Syne, straks dreves paa Flugt af Hjemmets milde Luftning.

Kan Du huske den første Jul, efter at jeg var konfirmeret. Det var den Gang, jeg syede paa Sofapuden til Dig. Hvor jeg glædede mig til Julen! glædede mig til Juleaften med Gaverne, til Peberkagerne og til det altsammen — nu glæder jeg mig ikke til Julen. Jeg var næsten færdig med Sofapuden, Du var ovre hos Holms, saa jeg sad i Fred og Ro, til jeg pludselig hørte Dig ved Døren. I min Forfippelse gemte jeg Puden bag ved Kakkelovnen. Aa, saa fortvivlet jeg var, da Du lidt efter halede den frem, brun og brændt. Kan Du huske, hvor jeg græd?

Men saa tog Du mig om Halsen, trøstede mig og sagde, at jeg nok kunde faa lavet noget andet. Du gjorde næsten alt i Huset selv, for at jeg kunde faa en ny Julegave færdig.

Og den Nytaarsaften, Frederik stak Hovedet ind gennem Vinduet. Han stod derude og vilde agere Bussemand, jog Næsen imod Ruden og sagde Buh, og saa — saa gik Hovedet for langt og Ruden i mange Stykker. Jeg skal love, vi blev forskrækkede, og Frederik ikke mindst.

Aah ja, det var den Gang. Jeg bliver vist aldrig glad mere.

7. Jan.

Kære Mor!

Jeg har været ude at løbe paa Skøjter. Isen paa Fjorden er saa blank og klar. Det var, som løb vi paa selve Vandfladen, mens Bølgen laa bastet og bundet. Vi kunde flere Steder se helt ned paa Bunden. Det var saa morsomt at glide hen over Dybet, se de mange underlige Former, Tangen dannede, og tænke paa det Liv, der levedes dernede, tilsyneladende i dybeste Fred.

Men Freden er vist kun tilsyneladende, ogsaa der er sikkert Kamp og Strid.

Det var forfriskende at løbe i fuld Fart hen over den glatte Flade, det gjorde godt at lægge alle sine Kræfter i og i dybe Drag indsuge den friske Luft.

Mor, jeg tror, jeg vaagnede — men til hvad? — — til Smerte! Der var ingen Glæde over, at jeg levede, men en knugende Smerte. Aah, hvorfor er Verden skabt til den glatte Overflade som Isens og Menneskenes Ansigter, og saa raser Kampen og hersker Smerten i Dybet, paa Fjordbunden som i Menneskehjertet.

Jeg er kommen til at forstaa Indernes Religion. Naar Livet er Kampbulder, Vaabengny og Smer-tensskrig, saa kommer man let til at længes efter Døden i Form af Tilintetgørelse.

Jeg tror ikke, jeg vil paa Skøjter i Morgen. Det er saa forfærdeligt, denne Følelse af at

kunne og ville leve, og saa er Livet en Malurdrik. — — Men det kan man vel ogsaa vænne sig til at faa Smag for. I gamle Dage kunde man jo svælge i Martyrfølelsen — det kan man vist endnu — og fryde sig ved Selvpinsler.

— — —

Bumse ligger paa Gulvet og roder
og skotter op til sin tavse Moder.

Kan Du høre, jeg har endnu ikke glemt alt det, jeg lærte i Skolen.

Han ligger inde paa Gulvtæppet og vrøvler. Kan Du huske, jeg var engang saa glad for ham og saa stolt over, at jeg var hans Moder, nu er jeg bedrøvet derover. Hvorledes skal jeg opdrage ham? Hvorledes skal jeg bidrage til at gøre hans Sind lyst og let? Jeg kan jo kun fortælle ham om Sorg og Elendighed. Jeg kan male alt sort og graat for ham, saaledes som jeg selv ser det.

Men det er godt, han har en Far, der kan lære ham at bestille noget og at tjene Penge!

Han ser nok saa glad ud, det gør Drengen.

Er det kun i Barndommen og Ungdommen, man er glad og har Mod paa Livet? Eller er det mig, der er ramt af en ulykkelig Skæbne?

Er det første Tilfældet, er det et forfærdeligt Fejlgreb, at Livet er blevet til.

Er det sidste Tilfældet, er det Uretfærdigheden, som har skabt os.

Din fortvivlede Datter.

26. Jan.

Min egen Mor!

Jeg er blevet Stemningsmenneske. Somme Tider føler jeg Blodet rulle stærkt gennem mine Aarer, jeg føler Kræfter til at rydde de Hindringer af Vejen, som vil spærre for mit Liv, jeg synes, jeg kan trænge frem gennem alle Forhindringer, gennem fraadende Braadsøer, mod den rasende Storm og gennem den begsorte Nat.

Men saa føler jeg med ulidelig Smerte, at det ene snærende Baand kan jeg ikke bryde. — — Aah, jeg bliver til Tider som rasende, indvendig slider jeg i Baandene som den fangne Løve, der i afmægtigt Raseri med fraadende Mund og vildtgnistrende Øjne søger at knuse Jernstængerne for Buret.

Aah, Mor, jeg kan blive saa irritabel og give Peter et vrantent Svar. Bagefter er jeg ked af det — — jeg kan se, det bedrøver ham, og han fortjener det ikke, han er saa god og omhyggelig for mig.

Naar jeg saa har raset lidt, falder jeg sammen — ned i Fortvivlelsens sorte Mørke.

Aah, Mor, hvad skal det blive til med mig! Forleden Dag sad jeg og tænkte paa, hvor

det maatte være rart at putte sig ned under Isen, lade sig favne af de slumrende Vover og hvile, hvile dernede i Tangen, der danner de mange vidunderlig smukke Former. — mon jeg ikke kunde faa Lov at hvile i Fred dernede? — — Mon ikke Tangen vilde være barmhjertig og dække mig, saa jeg var ganske skjult for alt det Kryb, som færdes der?

Det er godt, Isen er saa tyk, at jeg ikke kan gøre det. — — Men naar den igen bliver tyndere? — — — Bare jeg saa ikke gør det!

Du skriver om Gud, han er ikke min Gud, han er din. Jeg har ikke noget med ham at bestille. Var han min Gud, havde han ikke behandlet mig saaledes.

Evigt Liv! — Jeg tror, jeg faar nok i dette ene — — bare jeg var kommet over det og ind i Dødens store, stille Domkirke!

Jeg tænker af og til, at det er godt, man selv kan finde Døren, dersom det bliver for uudholdeligt her.

— — — Nej Mor, søde, lille Mor, jeg skal nok holde mig stærk — for Bumses Skyld. Du har Ret, jeg har ikke Lov til at berøve ham sin Far eller sin Mor. Jeg har sat ham i Verden, og jeg vil, jeg *vil* være ham en Mor.

Men hvilken Mor! — — Mon det ikke var bedre, han ingen havde?

Nej, det var det ikke, jeg vil lære ham at

elske og vente, til den store Kærlighed kommer, den, der tager baade Legeme og Sjæl. Jeg kan vise ham mig selv som et sørgeligt Eksempel, og maaske kan jeg paa den Maade bidrage til at gøre ham lykkelig.

Din egen bedrøvede Anna.

XVIII

Dagen svandt. Den tre og tyvende Februar, Annas Fødselsdag. Det var prægtigt Frostvejr, stille, med klar Himmel.

Med en frisk Rødme paa Kinderne kom Anna ind i Spisestuen. Hun og Mejrup havde været en Timestid nede paa Fjorden og taget et fejende Løb hen ad dens noget knudrede Flade, og hun var blevet meget varm.

Der var hedt inde. Hun smækkede et Vindue op, men det hjalp ikke meget i det stille Vejr. Hun lænede sig ud af Vinduet og saa ned paa Gaden. En lille Purk paa omkring fem Aar kom ud fra Konkurrenten derhenne paa Hjørnet med en Petroleumsflaske i Haanden. Han gik forsigtigt, men alligevel — da han kom uden for Mejrups Dør, gled han, hævede Armene og gik bagover. Flasken knustes. Grædende rejste den lille sig op og blev staaende paa samme Plet, medens Graaden blev mere og mere ynkelig.

Mejrup kom ud af Døren og gik hen til ham.
En større Dreng gik forbi.

«Naada,» sagde han, «hvor der vanker Klø
af Mutter.»

Mejrup bøjede sig over ham.

«Er Du bange for at gaa hjem?»

Drengen svarede ikke, men græd stærkere.

«Er Du bange, din Mor skal slaa Dig?»

Mejrup klappede ham paa Kinden, og Graa-
den standsede lidt.

«Mor ha . . . ha . . . r ikke fle . . . fle . . .
re Pen . . . ge.»

«Du skal ikke græde,» sagde Mejrup. «Følg
Du med mig ind. Jeg har en anden Flaske, og
maaske jeg ogsaa har et Stykke Bolsje. Kom
Du med mig.»

De forsvandt ind i Butikken, og lidt efter
kom Drengen ud igen med en Flaske i den ene
Haand og et Kræmmerhus i den anden.

Anna faldt i Tanker og mens Mørket sæn-
kede sig over Byen steg flere Smaatræk op i
Erindringen. Hun huskede den Gang og den
Gang, hvorledes Mejrup havde taget sig af fattige
Smaabørn og hjulpet dem.

— — — —

Der hørtes en sagte Susen. Var det Vinden,
der vaagnede af Dvale, eller var det Englene,
som kom ned fra det høje? Ingen ved det, men
Anna blev blødere om Hjertet.

Hvor var Mejrup i Grunden dog god. Hvor havde han ikke været hensynsfuld imod hende, og nu ogsaa i Dag søgt at glæde hende, saa godt han kunde. Og den lille Dreng havde han straks hjulpet.

Hvorledes mon han selv havde haft det i sin Barndom? Det var underligt, han havde aldrig fortalt hende noget om sig selv.

Lidt efter kom Mejrup op. Hun stod endnu i Vinduet.

«Du maa ikke staa der og fryse. Husk paa, Du er varm fra Skøjturen.»

Hun lukkede Vinduet, han drog hende hen til Chaiselongen, hvor de satte sig.

Hun lænede sig op imod ham.

«Peter, Du har aldrig fortalt mig noget om din Barndom.»

«Der er ingenting at fortælle.»

«Jo, Du har da været Barn engang.»

«Det har jeg vel — — jeg har da været lille.»

«Hvad husker Du bedst fra den Tid?»

Han sad lidt, saa sagde han, ganske sagte: «Fattigdom — — — eller Pengemangel.»

«Er det ogsaa det første, Du kan huske?»

«Ja, det synes jeg. — — Du ved, min Moder døde, da jeg var godt et Aar gammel, saa hende kan jeg ikke huske. Far fik en Husholderske, han *skulde* jo have en til at passe Inge-

borg, der kun var nogle Dage gammel, og jeg kunde jo heller ikke passe mig selv. Henrik var tre Aar, han kunde ingenting gøre.»

«Var hun ikke god imod Jer?»

«Jeg kan ikke huske hende, hun blev kun et halvt Aar. Far var jo Arbejdsmand, han tjente ikke ret meget. Folk vilde den Gang — ligesom nu — kun betale en lille Dagløn og saa under Form af Godgørenhed halvvejs føde Arbejderne om Vinteren. Jeg kan blive gal, naar jeg saa tit ser en velhavende Mand staa og prutte en lille Dagløn endnu længere ned for saa bag-efter at kunne spille den Godgørende med de Penge, Manden burde have haft i Dagløn. — — Far var for stolt til at tage mod Almissee, og derfor var det meget smaat. Hun vilde ikke dele vor Armod med os, og saa rejste hun.»

«Fik I saa en anden?»

«Nej, Far kunde ingen faa. Saa maatte han selv passe os, selv lave Maden. Nabokonen saa efter os, naar han var paa Arbejde. Hun hjalp ham ogsaa lidt, men hun havde selv syv Børn. Ingeborg tog hun ind til sig engang imellem. Saadan gik det en Sommer. Far havde sparet nogle faa Kroner, og saa begyndte han en Træhandel for at kunne være noget mere hjemme. Den havde han snart i tre Aar, men han tjente alt for lidt. Da han stadig skulde have Varerne paa Kredit og sjældent kunde betale dem til For-

faldstid, maatte han give alt for meget for dem. Jeg husker tydeligt, hvorledes vi tit sad og frøs, og ofte fik vi ikke andet end tørt Rugbrød til Middagsmad.

Saa maatte Far igen gaa paa Arbejde, Henrik fik en Ærindplads, og Ingeborg og jeg skulde passe os selv. Om Sommeren gik det nogenlunde, men om Vinteren blev det rent galt. Far sultede, for at vi kunde faa nok. Han kom til at se saa bleg og daarlig ud.»

Mejrups Stemme lød bevæget, han standsede lidt, og begyndte saa igen.

«Jeg husker en rigtig kold Dag. Far havde tjent nogle Penge. Han sad og talte dem og spekulerede, saa sagde han, at jeg maatte hente en Flaske Øl, som vi kunde varme over Petroleumskogeren. Jeg blev glad, og Ingeborg klappede i de frosne Hænder. Jeg havde kun et Par hullede Vanter, og mine Fingre frøs, saa jeg knap kunde mærke dem. Da jeg gik hjem, gled Flasken ud af mine frosne Hænder og gik i Stykker.»

Mejrup standsede igen, det vilde ligesom ikke frem.

«Fik I saa ingenting.»

«Nej.»

«Hvad sagde din Far.»

«Han sagde intet, men jeg saa en Taare trille ned ad hans Kind.»

Mejrups Stemme var tilsløret, og der blev en længere Pavse.

Anna brød den.

«Stakkels Dig!»

«Det var værre for Far, det pinte ham haardt.»

«Blev det ikke bedre, da I blev større?»

«Ikke meget, for Far blev svagelig, og et halvt Aars Tid efter at Ingeborg var konfirmeret, døde han.»

Mejrup bøjede sig over hende, gav hende et Kys.

Hun gengældte det, varmt, af Medlidenhed.

Længe sad de tavse, han i Mindet om Barn-
domsdagene og i Glæden over, at det var lyk-
kedes ham at skabe et Hjem og at holde Nøden
ude, og hun, ja hun var bleven saa underlig
stille. Meget viste sig i et helt andet Farveskær
for hende. Hun forstod, han var blevet, som
han var, hun sammenlignede hans Barndom og
Ungdom med hendes egen. Hendes Moder havde
sikkert Ret, Spirerne var der til at leve et rigere
og et fyldigere Liv, men hvorledes skulde de
være blevet udviklet.

Det var blevet mørkt, de kunde ikke se an-
det end den knitrede Ild i Kakkellovnen. Mør-
ket havde fuldstændig sejret og laa nu som et
tæt Slør over det hele. Nattens gode Genier
kunde uhindret drive deres Spil. De varmede

Annas Hjerter, satte Fart i hendes Blod og kaldte mange Tanker og Forestillinger til Live.

«Peter»

«Ja.»

«Skal vi gøre en Akkord med hinanden?»

«Det tænker jeg nok. — — Hvad er det?»

«Jeg vil føre Dine Bøger, naar Du hver Dag vil gaa en Time med mig.»

Han svarede ikke.

Hun tog hans Haand.

«Det er min Fødselsdag i Dag, saa kan Du ikke sige nej,» sagde hun indsmigrende.

«Nej, jeg har ikke noget imod det. — Bare Du ikke faar for meget at bestille, Du har jo ikke været rask i den sidste Tid.»

«Saa er det afgjort, men saa er der en Ting til, vil Du ogsaa love mig det?»

«Og det er?»

«Ja, det er værre. — — Du er slem til at rose Varerne lovlig meget.»

«Er jeg det? — — Jeg er da nødt til at rose dem, naar jeg vil af med dem.»

«Ja, men Du maa ikke sige noget, der ikke passer.»

«Gør jeg det?»

«Ja somme Tider. — — Vil Du love mig at lade være dermed?»

«Ja, dersom jeg kan. — Du kan jo sige det, naar jeg smører for tykt paa.»

«Det skal jeg nok.»

Han tog hende om Livet, og hun lænede sig igen ind mod ham.

Den Aften læste hun «Oliver Twist» for sin Mand. Han sov ikke, men bad hende næste Aften om at fortsætte.

XIX

4. April.

Min egen Mor!

Mor, jeg er ikke helt død endnu, og jeg begynder engang imellem at tro paa Livet! Jeg føler ikke mere denne sviende Smerte, naar jeg tænker paa ham. Det er mere en stille Vemod, det er den Lettelse, der kommer efter en stærk Graad. Jeg kan arbejde igen og interessere mig for det, jeg har med at gøre. Jeg er helt dygtig til at føre Bøgerne, og jeg hjælper endogsaa af og til i Butikken. Jeg har næsten ondt af Mejrurp, jeg kan mærke, at han for min Skyld kæmper med sig selv for at holde sig til Sandheden, naar han roser Varerne. Imellem gaar han jo over Stregen og lægger selv Mærke dertil, saa bliver han tavs et Øjeblik.

Jeg har faaet Interesse for ham, akkurat som Far for Børnene. Jeg bliver snart en hel Pædagog, min Fars værdige Datter. Jeg stiller ham

somme Tider et Spørgsmaal, og saa prøver jeg paa at tænke mig, hvad han vil svare, og det slaaer ofte til.

Vi kommer næsten aldrig ud, engang imellem hen til Boyes og Krag, men det er sjældent. Jeg kan ikke holde det ud, det er mig en Pine, det er ligesom det paany river Saaret op. Jeg kan mærke paa dem, de ved det. De omtaler ham aldrig, naar jeg er til Stede, og det er jeg glad og taknemlig for.

Vi sidder om Aftenen — der nu er ved at svinde — hjemme hos os selv. Jeg læser for det meste op, og det lykkes mig altid at fange Mejrup's Interesse. Du kan tro, Far vilde være stolt af mig, dersom han vidste, hvor grundigt jeg for hver Gang overvejer, hvilken Bog jeg skal vælge.

Det er det normale, jeg har skildret, men saa engang imellem . . . ! Du kender Høstvejret med Solskin og den friske Vind, men til Tider kommer der en mørk Sky og lidt efter fejer en Byge hen over Landet: Vinden bliver til Storm, Regnen piskes ind i Ansigtet, og store Hagl kommer med en Kraft, som skulde de slaa Huden itu. — Saaledes har jeg det! Den sorte Sky er Mejrup's Kærtegn. Bare jeg kunde blive fri for dem! De er mig en Plage, men jeg vil ikke lade mig mærke dermed. Det har jeg lovet mig selv, og det vil jeg holde, baade for hans Skyld og

for Bumses. Aa, Mor, Du kan tro, det svier! Jeg synes imellem, at jeg ikke kan holde det ud, og saa — — naar Mejrups trykker mig ind til sig og kysser mig, saa — — forestiller jeg mig, at det er «ham». Jeg kan ikke lade være, skønt jeg ved, at den dybe, dumpe Smerte bag- efter er endnu værre.

Jeg er blevet et Dobbeltmenneske, jeg synes ligefrem, jeg kan føle, det gode og onde kæmper inden i mig. Imellem er jeg helt frejdig, kan fryde mig ved det smukke og gode, medens jeg til andre Tider ligefrem føler Lyst til at dykke mig ned i Ondskabens Hav. Jeg kan forstaa, hvad jeg aldrig har kunnet før, at man kan føle Lyst ved at ville det onde, og glæde sig ved Synet af det stygge, ja ligefrem fordybe sig i det.

Jeg vil ikke skrive mere herom, saa faar det igen Magten over mig.

Mejrups er glad, fordi jeg, som han siger, er blevet mere rask. Han var ved at hænge med Hovedet, fordi jeg i Vinter har været saa meget «syg». Vi skal gaa Tur to Gange om Dagen, fordi han mener, at jeg har godt af at komme ud i den friske Luft. Det har jeg ogsaa, det sætter Blodet i stærkere Fart og giver mere Mod til at leve Livet. Mejrups gaar altid selv med paa disse Ture, om ogsaa han har

travlt, da han ellers er bange for, at det ikke bliver til noget.

Bumse er blevet en stor Dreng, siden Du var herinde. Han løber rask paa sine smaa Ben. Det er morsomt at se den lille Fyr bulre omkring i sin Kjole, der næsten naar Gulvet. Han begynder ogsaa at sludre, men vi kan ikke forstaa ham. Det er et fremmed Sprog, han taler, vel sagtens ægyptisk, hvilket han jo nok har talt, før Storken hentede ham dernede ved Nilen. Han vil lege med sin Mor, vil han, den Gavtyv. Han kan godt forstaa at lege med mig, og det er det næstbedste, han ved. Det bedste er, naar Mejrup faar fat paa ham, saa kan Du tro, der bliver vendt op og ned paa ham. Jeg bliver af og til bange for, at han skal tabe ham, men Drengen morer sig, saa han hviner i vilden Sky.

Det er ogsaa en Skam, at Du ikke har set ham saa længe, og at jeg ikke kom hjem til din Fødselsdag. Men Mor, jeg kunde ikke, og jeg ved, at Du kan forstaa mig. Maaske kan jeg næste Aar — bare jeg kunde!

5. Juni.

Min egen Mor!

Bøgen er sprunget ud, Skoven staar Brud! Jeg glæder mig over Naturens Genopvaagnen, over de grønne Marker og Bladenes friske Farver, over Fuglenes Sang og Livet, som rører sig

om os. Der maa alligevel være en Gud til, som kalder det altsammen til Live, som byder Solen at varme ned til Planternes Rødder og de mange skjulte Frø, saa Længslen vokser i dem efter Lys og Luft, efter Duggens klare Perler og Solstraalernes varme Kys.

Mejrup fryder sig over det fine Vejr, ja, han mener ogsaa, han kan se, at Bøgen er smuk, men jeg har en Mistanke om, at den for hans Skyld godt kunde være sort. Derimod har jeg opdaget, at han interesserer sig meget for alle de smaa levende Væsener, som færdes i Skovbunden og rundt omkring, i det hele taget for alt levende, og tænk, det har jeg i Grunden ikke gjort før nu, han har aabnet Øjnene paa mig. Nu kan jeg ogsaa godt huske, at han altid har haft denne Kærlighed til Dyr og Mennesker, men jeg har ikke før lagt Mærke dertil — jeg var vel for meget optaget af mig selv og for lidt af ham. Hvor tit har han ikke i disse to Vintre fejlet Sneen til Side i Gaarden og strøet Frø ud til Fuglene.

Han kan godt sidde en halv Time og betragte en Myretue, og han kan i lang Tid følge en Sommerfugl paa dens Flugt.

Jeg har givet mig til at studere Insekterne, og saa taler vi derom, det interesserer ham — og mig ogsaa. Naar vi gaar i Skoven har vi «Dyrenes Liv», af Birgitte Møller under Armen. Vi ligger saa derude, ser paa Dyrenes Færden

og læser om dem. Vi ligger og pludrer herom, indtil vi opdager, at vi skal skynde os hjem.

Det er pudsigt nok! Forleden Dag fangede jeg en Sommerfugl, en Poppelsværmer. Jeg sad og betragtede den. «Se, hvor bløde disse Farver er!» sagde jeg, «og saa disse to rødlige Pletter. Er de ikke smukke?»

«Jo,» sagde han, men han vidste saamæn ikke bagefter, hvad jeg havde spurgt om. Han sad og tænkte paa noget helt andet, for straks efter sagde han: «Stakkel, den faar ingen Middagsmad. Hvad mon den egentlig har at glæde sig over? — Naa, den behøver da ikke at sørge for Føden, saa længe den er Sommerfugl.»

Er der noget smukt ved Dyr og Insekter, ser jeg først paa det, mens han straks tænker paa deres Liv. Jeg har faaet min Horisont udvidet, og jeg glæder mig til, at vi i Sommer skal studere den nye Verden, der har aabnet sig for mig.

19. Aug.

Søde Mor!

Mor! Kan Du tænke Dig? jeg var stolt af min Mand i Gaar — og er det for Resten ogsaa i Dag. Vi var paa Stationen sammen med Boyes for at tage mod Krag, der har haft Sommerferie. Som vi stod paa Perronen, og Toget kom buldrende, hoppede en lille Pige ned paa Linien. Nogle Damer og et Par Herrer, som stod lige

derved, skreg. Mejrup slap mig, sprang til, greb Pigen — og Toget skjulte ham.

Det hele foregik paa mindre end et Øjeblik, jeg var ikke klar over det, før Toget suste forbi, og han var borte. Des længere var Tiden, til Vognrækken standsede, og han smilende holdt Pigen op mellem et Par af Vognene, saa vi kunde se, at de begge var uskadte. Derpaa gik han igennem en Kupe med hende og blev modtaget med begejstrede Tilraab.

Skade at mit Hjerte er dødt, ellers tror jeg, at jeg blev forelsket i ham endnu engang. Hvorfor lærte jeg ham ikke at kende noget før! Nu det er for sent, ser jeg stadig nye og gode Sider hos ham.

Det var kækt og resolut handlet. Det havde jeg ikke tænkt mig, skønt en rask Mand har han jo altid været, og bange er han ikke, det maa man lade ham.

Nu har vi ogsaa faaet Rostrups Flora under Armen. Under vore Studier af Dyrenes Liv støder vi ofte paa de forskellige Planter, og er derfor nødt til at tage disse med.

Vi fordyber os i Cellebygning, Bladgrøntkorn, og hvad det nu altsammen hedder. Du skulde se Mejrup sidde med et Blad i Haanden og undre sig over dets fine Bygning.

Din egen Datter.

17. Sptbr.

Min kære, kære Mor!

Aa Mor, det er galt med mig igen! Jeg er bedrøvet, sort fortvivlet. Naar jeg tænker paa den varme, straalende Sol, det blinkende Vande, de frugtbare Marker og den dejlige Skov, paa alt det Liv, der rører sig i Skov og paa Mark, saavel som paa Bunden af de dybe Have, naar jeg ser Farvepragten i Naturen og hører det jublende Fuglekor — og tænker paa den Gud, der skabte det altsammen, aa da bliver jeg saa uendelig lille og — angst, saa angst, fordi jeg har trodset ham, syndet mod ham.

Det er forfærdeligt at føle sig forstødt af ham, at føle sig knuget af sin Synd!

Aa, Mor, Mor! Jeg var ved at rejse mig igen, men nu kan jeg ikke mere. Hvad har jeg dog ogsaa gjort! Jeg har ødelagt min Mands og mit eget Liv — og vel ogsaa vor Søns.

Den Synd vil følge mig Resten af mine Dage og knuge mig i Støvet.

Til Tider kommer det gamle Trods op i mig, og jeg synes, det er Guds Skyld, han burde ikke have ladet det ske. Men det faar ingen Magt, det er, som jeg ikke har Kræfter til at trodse. — Byrden, Byrden hviler med jerntung Vægt paa mig!

I min Angst raaber jeg til Gud om Tilgivelse, trygler ham om at tage Byrden fra mine Skuldre,

om at skabe mit Liv om igen, men det er, som stod jeg foran en høj Mur. Mine Bønner preller af og kastes tilbage, døde og klangløse.

Det forekommer mig imellem, at Gud ligefrem haaner mig. Det er det prægtigste Solskinsvejr, Lærken kvidrer, Insekterne summer, og al Naturen fryder sig.

Hvilken skærende Disharmoni til min Sjæls Mørke!

Aa, hvor kunde det have været herligt at leve, og nu — nu — nu!

Det er frygteligt at forspilde sit Liv og dog skulle leve det, slæbe Byrden med sig til — Graven — og saa? — saa? — Min Hjerne værker, Tankerne staa stille, det svimler for mig.

Din ulykkelige Datter.

XX

Det var Paaske, Paaske med høj Himmel og straalende Solskin hver Dag, det fineste Sommervejr, skønt det endnu var i Marts. I et halvt Aarhundrede havde vi ikke haft sligt Paaskevejr. Ude i Haverne var de hvide, gule og blaa Krokus ved at falde, Violer og Aurikler blomstrede, og Paaskeliljen stod med store, bristefærdige Knopper.

Der var Paaskefest i Tofte Skole. Frederik var kommet hjem fra København, hvor han havde været, siden han var i Tjenesten. Mejrup kom Paaskedags Morgen. Bumse var nu en stor Dreng, der red Ranke paa Bedstefars Skød, løb efter Hønsene for at klappe dem og sludrede lystigt løs med Trofast, der var blevet noget aflægs og adstadig. Han radbrækkede det danske Sprog værre end en Kineser, men Trofast forstod ham alligevel. Det kom vist af, at det gamle Skind havde kastet sin Kærlighed paa ham.

Den milde Foraarsol, det stærke Lys og den klare Himmel trak Folk ud i det fri, om Eftermiddagen gik man en lille Tur i Skoven. Den var endnu bar. Det var et rent Slaraffenland for de muntre Solstraaler, der hoppede om fra Gren til Gren, varmede de store Knopper, saa nogle af dem brast, kyssede de fine Blade, som endnu laa i Svøb, og gemte sig nede i Skovbunden mellem Anemoner og Kodriver.

Man lejrede sig i en Lysning, strakte sig i Græsset, lige i Solen. Man havde saa længe savnet den i den mørke Vinter og kunde nu ikke faa for meget. Imellem snakkede man, imellem tav man og nød Tilværelsen. Anna lagde Mærke til, at det var paa samme Sted, de for snart fire Aar siden havde leget Enkemand, og hun faldt i Tanker. Hun syntes, der laa en Evighed imellem. Hun lyttede til Faderens og Mejrups Samtale, der drejede sig om Naturens Genfødelse.

«Underligt,» sagde Mejrup, «at se paa disse haarde og mørke Træstammer og saa tænke sig, at Livet nu vækkes i dem efter Vintersøvnen, Saften begynder at sive fra Rødderne, op gennem Stammerne og ud til de mange Knopper, hvor det gærer og bryder, hvor Solstraalerne vækker Længsel, og Længslen sprænger Hylstret — og akkurat det samme foregaar med de mange levende Væsener.»

Det var med et Drag af Alvor han talte, og Blikket var indadvendt, som talte han til sig selv.

«Ja,» svarede Borup, «der skal kun et meget lille Kim til for at Solen kan drage det frem til Lyset og faa det til at vokse sig stort. — Af et Sennepskorn kan der blive et stort Træ.»

«Der maa dog egentlig meget kvæles af Vinteren og gaa til Grunde, baade af Dyr og Planter.»

«Ja,» tilføjede Borup, «ikke saa nær alt det, der har Spireevnen i sig, bliver kaldt frem og kommer til at udfolde sig.»

Og lidt efter.

«Saaledes gaar det ogsaa i Sjælens Verden. Mange Evner, som ligger skjult, kunde have udfoldet sig og baaret rig Frugt, men ingen Sol drager dem frem, og de dør.»

Fru Borup havde rejst sig og nikkede til Anna. Denne rejste sig ogsaa, og Arm i Arm gik de ind mellem de tavse Træstammer, ogsaa selv tavse.

Et Stykke inde standsede Fru Borup, vendte sig mod Anna og saa hende kærligt ind i Øjnene.

«Naa, hvordan har Du det? — jeg mener Understrømmen.»

De gik igen — tavse.

«Bare jeg selv vidste det,» henaandede Anna som i et Suk.

«Jeg kan ofte være glad,» fortsatte hun, «men jeg er ikke rigtig lykkelig. — Jeg prøver tit at bilde mig selv ind, at jeg er kommet i Havn og nu kan finde Hvile og Ro efter de haarde Storme, men det er, som jeg ikke selv kan tro derpaa.»

«Hvordan gaar det med Mejrup?»

«Han er mig en udmærket Kammerat. Han er ikke den Mejrup, jeg blev gift med. Kan Du huske vor Samtale hin Aften? — Du havde Ret i meget. Hvor mange Evner slumrer der ikke i Menneskesjælen, og min Mand indeholder mere, end jeg drømte om, men det laa dybt, og nu — nu er han ligesom vaagnet. — Dog bliver der altid Forskel paa os. Han kan ikke glæde sig saa meget over alt det smukke i Kunsten og Naturen, selv om han nok kan nyde det og paa-virkes deraf. Hans Hjerte hænger mere ved alt, hvad der har Liv — og det kommer vist af, at han er bedre end jeg. — — Dette meget, vi er fælles om, bidrager i høj Grad til at fylde os, men alligevel — der er noget tomt — — Kærligheden, Mor, den fandt jeg ikke.»

De sidste Ord kom sagte, som hentet fra selve Hjertedybet.

Fru Borup brød Stemningen.

«Er Du ikke tilfreds med din Mand?»

«Jo, jeg er, Mor. — Det eneste skulde være, at han er for god og ædel — jeg skammer mig af og til, naar jeg sammenligner os.»

Et lille Smil gled hen over Fru Borups Ansigt. Anna saa det og sagde med bedrøvet, bebrejdende Tonefald:

«Aa, Mor, hvor kan Du le ad det — for mig har det saa stor Betydning.»

«Undskyld, lille Anna, *nu* kan Du ikke, men senere vil Du kunne forstaa mig.»

Atter tav de en Stund, mens de vandrede hen over den bløde Skovbund, og Solstraalerne tittede ned til dem.

«Kan dette, at Du har fundet Gud og faaet Fred med ham ikke gøre Dig glad?»

«Jo Mor, og maaske dobbelt glad, fordi det var saa svært.»

Og indadvendt vedblev hun: «Mon alle Mennesker maa kæmpe saaledes for at naa frem til Gud?»

XXI

Dagen svandt, Mørket trængte frem overalt, og Lyset, det livgivende Lys maatte vige for den fremtrængende Sejerherre. Han lagde sin mørke Haand over Jorden og paabød Stilhed, Dødens Stilhed. Paa hans Bud lukkede Blomsterne sig, og alt levende faldt til Ro — det saa ud, som Livet vilde standse, og Mørkets Herre frydede sig. — Men han var nærsynet, han saa ikke, at det kun var paa Skrømt, at Blomster og Dyr kun hvilede sig for at samle Kræfter til Livet, naar Lyset atter skinnede over Jorden. Og han saa eller hørte ikke det stærke Liv, der udfoldede sig i Læ af Mørket. Han saa ikke Alfernes Leg i Skoven eller Ellepigernes koglende Dans over Engen. Han hørte ikke Frørnes dybe Murren, der lød som Havets Brus i det fjerne, eller Elskerens glødende Kærlighedsord i Lunden, og han hørte heller ikke Englenes Vingesus gennem Rummet.

Han saa ikke engang Anna, der jublende kastede sig til sin Mors Bryst.

«Mor, Mor, jeg vil hjem i Aften! jeg længes efter ham, jeg elsker ham! — Aa, Mor, Mor!»

«Jeg vidste det min Pige — før Du selv var klar derover. — Det var derfor jeg smilte forleden Dag.»

De satte sig ned, Anna paa sin gamle Plads ved sin Mors Fødder.

Da bankede det paa Døren, det var Borup. Han rakte Anna en lille Konvolut og gik straks igen. Hun skar den op, og ved det sidste Skær af det svindende Dagslys læste hun:

Ilma Munch

Frederik Winther

Hun blev staaende med Kortet i Haanden — stille.

Moderen tog hendes Haand i sin, betragtede hende spændt.

Anna saa det, med et Smil tog hun sin Mor om Halsen.

«Nu er jeg lykkelig, Mor. Jeg kan ikke undvære ham, jeg har længtes efter ham, lige siden han rejste i Gaar Morges. — Nu rejser jeg hjem og fortæller ham det hele.»

«Er Du ikke bange derfor?»

«Nej Mor, det er Døren, hvorigennem vi gaar ind i Fortrolighedens og det inderlige Samlivs

kunstsmykkede Haller, ind i Ægteskabets hellige Domkirke.

Mor, i Aften begynder først vort Ægteskab — nu tror jeg, jeg kan skabe Hjemmets Sjæl. — — Hvor maa jeg dog være glad og takke Gud for de Aar, der er gaaet — igennem disse er Livet blevet rigt for mig.»

Stiltiende bøjede de to Kvinder Knæ, og Englene istemte en Jubelhymne, der klang som fuldtonende Musik i det fjerne.

KAMP

FORTÆLLING AF J. BJERRE

Pris 2 Kr. 75 Øre, indb. 4 Kr. 25 Øre.

Der strømmer ved Læsningen en i Møde en frisk Duft af Saltvand, et godt Humør og en frejdig Livslyst. Forf. har noget paa Hjerte, og han forstaar at faa det sagt i et slebet og smukt, men dog jævnt og forstaaeligt Sprog. Pennen falder ham let i Haanden, og det synes ofte, som om det der for andre kan være en pinefuld Kamp med det genstridige Stof, for ham er en behagelig og kær Fritidssyssel.

Hvad der hæver dette Debutarbejde op over almindelig Kost og giver det særlig Interesse, er, at dets Ophav synes at sidde inde med særlige og ualmindelige Betingelser for at kunne skrive *Søens* og navnlig *Vestervovvovs Historie*, for at blive *Havets og Fiskerens Digter*. Thi hvor han skildrer de kække og brave Vestkystfiskeres Liv og farefulde Dont, dér er han aabenbart hjemme, og der naar han højt. Og naar han fortæller om en af de spændende og ofte livsfarlige natlige Fisketure, saa kommer der først rigtig for Alvor Fart og Flugt over Ordene, de følger sig efter hinanden som glidende Bølger, og man fornemmer Brændigens Brusen og Stormens Sus. S. B.

HAVETS BØRN

VESTERHAVSSTÆNK

Pris 2 Kr. 50 Øre, indb. 4 Kr.

Med denne Bog har Forf. indfriet de Løfter, han gav med sin første Bog «Kamp». Disse «Vesterhavsstænk» — som Undertitlen er — godtgør tilfulde, at Forf. virkelig er Havets og Fiskernes Digter. I Skildringen af Havet, helst naar det fraader oprørt i Nattens skumle Timer, og af de uforfærdede og kække Fiskeres slidsomme Kamp med den stridbare Natur, der giver dem Livet og stundom Døden, har han sin Styrke og sin Begrænsning.

«Købstadsskolen.»

En jævn og smuk Fortælling, der ikke blot giver troværdige Billeder af Vesterhavsfiskerens ydre Kaar og indre Sjæleliv, men ogsaa skildrer Naturen derovre i Storm og Stille saa levende og frisk, som det kun lykkes for faa.

Vort Samfund.

Forf. kender øjensynlig nøje det Liv, og hans Billeder har et Præg af Ægthed, som gør, at man læser dem med Interesse. Nationaltidende.

... hans vilde Vesterhav durer og drøner og pludrer som Smaabørn i Leg med farefuldt Liv og forlokkende Skønhed. «Grenaa Avis.»

Det er en jævn og underholdende Fortælling, som mange vil kunne have Fornøjelse af.

H. i flere Blade.

«Havets Børn» bør finde Vej til de mange Bogsamlinger, hvor den er sikker paa at blive læst, og den fortjener det. Vejle Amts Folket.

Det er et smukt og livfuldt Billede af «Havboen», som gennem Aar og Erfaring har lært at kæmpe med Elementerne. Vestfydsk Folkeblad.

Alt dette er fortalt saa fint og gribende, at Bogens Hensigt ikke vil fejle. Ringkøbing Amtavis.

Vi anbefaler den paa det bedste som en sand og god Folkebog.

Faas i alle Boglader. Søndagsbladet.

H. Hagerup's Forlag.

Gotersgade 30. København.

ANDERS J. ERIKSHOLM:

JUL I SKOVEN

Fortælling. 2det Oplag.

Pris 3 Kr., indb. 4 Kr. 50 Øre.

DEN GAMLE KÆLDERSTUE

En gammeldags Fortælling.

Pris 3 Kr., indb. 4 Kr. 50 Øre

SKRIFTEMAAL

Fortællinger.

Pris 2 Kr. 50 Øre, indb. 4 Kr.

LIVETS LAND

Fortælling.

Pris 3 Kr., indb. 4 Kr. 50 Øre.

Der er en sund og høj Luft i Eriksholms sidste Bog som i alle hans Bøger. De Personer, om hvem han særlig samler sig, bliver levende Mennesker under hans Haand. Disse Skikkelser fremtræder med en Klarhed, som gør det til en Glæde at læse hans Bøger.

Dertil er Forfatteren en sanddr Skildrer og Fortæller, hvis Billeder af den danske Natur er tegnede med nænsom Forstaaelse og stor Ynde.

M. MØLLER:

UNDER FORAARETS MÆRKE

Fortælling.

Pris 3 Kr. 50 Øre, indb. 5 Kr.

DER ER RUNER

Nutidsfortælling.

Pris 3 Kr. indb. 4 Kr. 50 Øre.

SOLBJÆRG

Fortælling

Pris 3 Kr. 25 Øre, indb. 4 Kr. 75 Øre.

PRÆSTEFRUEN

Nutidsbillede.

Pris 4 Kr. indb. 5 Kr. 50 Øre.

Om Præstefruen skrives:

Det er en Fornøjelse at se, hvorledes Højskoleforstander M. Møller voxer fra Bog til Bog. Der er foregaaet en betydelig Udvikling med ham, siden han skrev «Under Foraarets Mærke». Fortællingen hører Nutiden til. De Brydninger, som gengives, finder daglig Sted omkring os. Navnlige virker Præstens Forsøg paa at opnaa en Forstaaelse med Socialdemokraterne særdeles aktuelt. Og den Maade, hvorpaa det mislykkes, er desværre altfor tilforladelig.

«Præstefruen» er da en Bog, der egner sig til Højtælsning og til Drøftelse. Den viser, baade hvad Form og Karakterskildring angaar, en Forfatter, som er i Udvikling. Og den skal ogsaa nok faa mange Læsere.

(Fælleskorrespond.)

Faas i alle Boglader.

A. NORDAHL PETERSEN:

BLANDT HØJSKOLEFOLK

Et Sommerbillede. 2det Oplag.

Pris 2 Kr., indb. 3 Kr. 50 Øre.

LIVETS SØN

Nutidsfortælling.

Pris 3 Kr. 25 Øre, indb. 4 Kr. 75 Øre.

**LANDMAALEREN
OG ANDRE FORTÆLLINGER**

Pris 2 Kr., indb. 3 Kr. 50 Øre.

Om Livets Søn skrives:

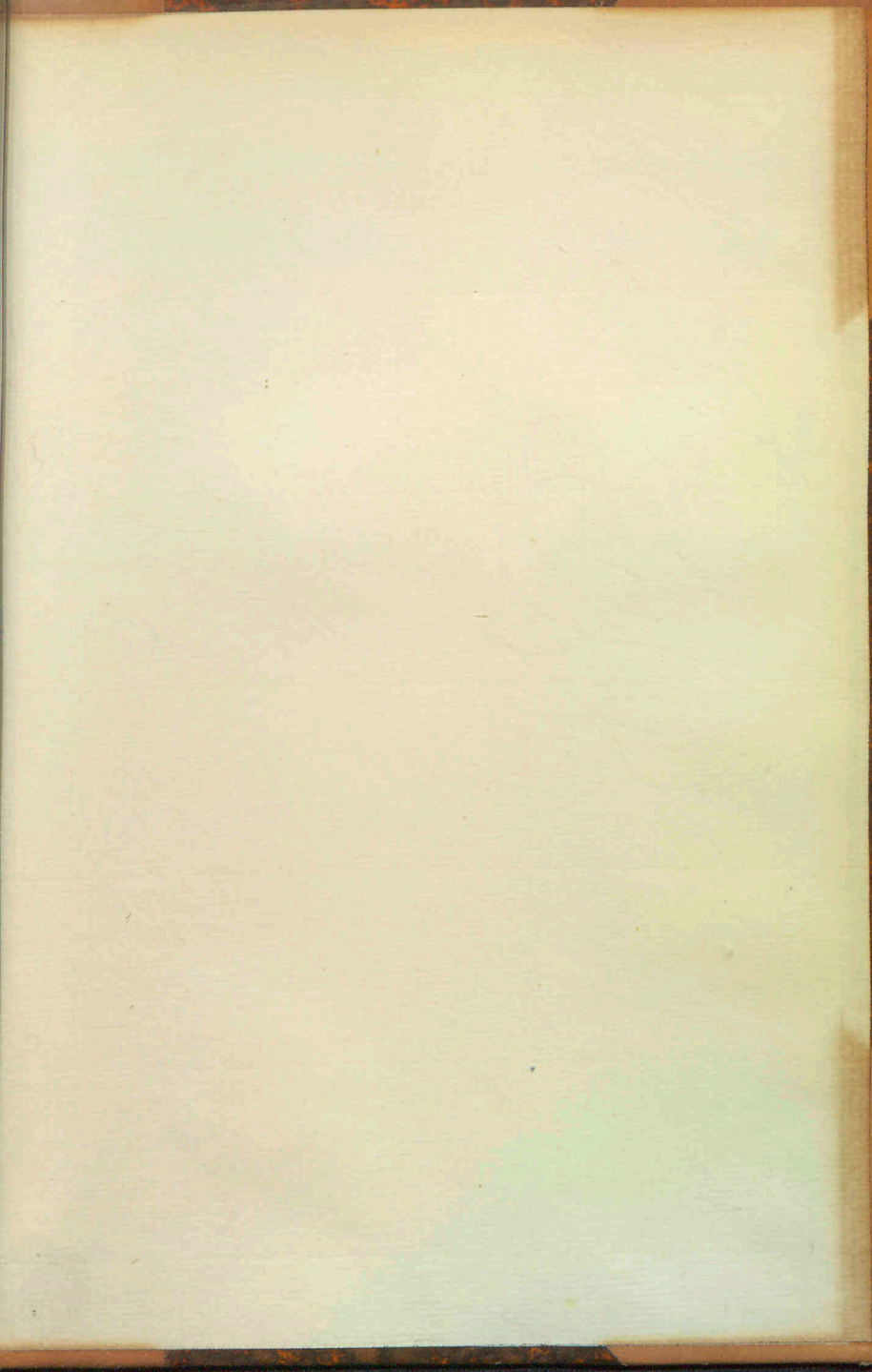
Der hviler over denne Bog en egen vemodig Stemning, som uvilkaarlig betager En.

Naar man har læst det sidste Punktum, har man levet i en Verden, hvor Menneskene ikke tælles i Dusinvis, hvor Livet ikke er en Blanding af Ironi og Parodi, og hvor Følelsernes Væld er rigere og mangfoldigere end hos Dusinmennesker.

Det er en stærk og god Bog, der rummer mange fortræffelige Scener og Smaatræk, og man øder ikke sin Tid ved at læse den.

(Herluf Skjærning.)

H. Hagerups Forlag
Gotersgade 30. København.

ANTONIO J. RODRIGUEZ
DON J. RODRIGUEZ DON J. RODRIGUEZ

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

Don J. Rodriguez Don J. Rodriguez

